

**AIZSARDZĪBAS MINISTRIJAS
MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS**

2026.–2036. gadam

Rīga, 2026

Saturs

Meža apsaimniekošanas plāna vēsture	3
Tekstā izmantotie saīsinājumi	3
Ievads	4
Kopsavilkums.....	5
1. Meža apsaimniekošanas mērķis	6
2. Apsaimniekojamās teritorijas raksturojums	8
3. Meža resursi	9
3.1. Teritorijas iedalījums meža zemes grupās	9
3.2. Mežaudžu sadalījums pa valdošajām koku sugām un bonitātēm.....	18
3.3. Mežaudžu platību un mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām.....	21
3.4. Mežaudžu sadalījums pa meža tipiem.....	49
3.5. Dabas un kultūras vērtību raksturojums.....	67
3.6. Apsaimniekotāja noteiktās dabas un kultūras vērtības.....	69
3.7. Meža infrastruktūra	70
3.8. Rekreācijai un vides izziņai paredzētās teritorijas	70
4. Meža apsaimniekošana	71
4.1. Meža atjaunošana, jaunaudžu kopšana un meža aizsardzība	71
4.2. Kopšanas un sanitārās cirtes	79
4.3. Galvenā cirte	81
4.4. Ainavu cirte.....	83
4.5. Atmežošanas cirte	83
4.6. Meža infrastruktūras uzturēšana un izveidošana.....	85
5. Plānotie ciršanas apjomi, tāme	86
6. Medību saimniecība	87
7. Meža apsaimniekošanas darbību ietekme uz meža resursu stāvokli, vides un sociālajām jomām.....	90
8. Sabiedrības līdzdalība.....	90

Meža apsaimniekošanas plāna vēsture

Datums	Izstrādātājs	Versija	Apraksts
10.01.2026.	SIA "J.J. Mežs"	1.0	Meža apsaimniekošanas plāna sākotnējā redakcija

Tekstā izmantotie saīsinājumi

MK	Ministru kabinets
AM	Aizsardzības ministrija
ZM	Zemkopības ministrija
MP	Militārais poligons
VAMOIC	Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs
VMD	Valsts meža dienests
MVR	Meža valsts reģistrs
LVM	Akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži"
MAP	Meža apsaimniekošanas plāns
ĪADT	Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas
NBS	Nacionālie bruņotie spēki

Mežsaimnieciskie saīsinājumi

GC	Galvenā cirte	P	Priede
KC	Kailcirte	Pc	Citas priedes
MT	Meža tips	Le	Lapegle
Sl	Sils	E	Egle
Mr	Mētrājs	Be	Baltegle
Ln	Lāns	B	Bērzs
Dm	Damaksnis	A	Apse
Vr	Vēris	M	Melnalksnis
Gr	Gārša	Ba	Baltalksnis
Gs	Grīnis	Bl	Blīgzna
Mrs	Slapjais mētrājs	Vī	Vītols
Dms	Slapjais damaksnis	Oz	Ozols
Vrs	Slapjais vēris	Os	Osis
Grs	Slapjā gārša	Go	Goba
Pv	Purvājs	Kļ	Kļava
Nd	Niedrājs	Cietie lk	Cietie lapukoki
Db	Dumbrājs		
Lk	Liekņa		
Av	Viršu ārenis		
Am	Mētru ārenis		
As	Šaurlapju ārenis		
Ap	Platlapju ārenis		
Kv	Viršu kūdrenis		
Km	Mētru kūdrenis		
Ks	Šaurlapju kūdrenis		
Kp	Platlapju kūdrenis		

Ievads

Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs (turpmāk – VAMOIC) saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 15. decembra noteikumiem Nr. 1418 “Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra nolikums” veic Aizsardzības ministrijas (turpmāk – AM) valdījumā esošā nekustamā īpašuma, tajā skaitā valsts militārās aizsardzības objektu un valsts meža zemes, apsaimniekošanu un pārvaldīšanu.

VAMOIC apsaimniekošanā atrodas 33316 ha meža zemes.

Meža apsaimniekošanas plāns (turpmāk – MAP) izstrādāts atbilstoši Meža likumā noteiktajam, lai ar ilgtermiņa meža apsaimniekošanas pasākumiem nodrošinātu ilgtspējīgu un normatīvajiem aktiem atbilstošu meža izmantošanu. MAP izstrādāts 2026.-2036. gadam, pēc nepieciešamības atjaunojot aktuālo informāciju.

Apsaimniekošanas plānā ietverts meža resursu raksturojums, meža atjaunošanas un jaunaudžu kopšanas pasākumi, meža infrastruktūras uzturēšana, medību saimniecības un dabas aizsardzības aspekti, kā arī plānotās koku cirtes galvenajā, kopšanas un atmežošanas cirtē.

Kopsavilkums

VAMOIC apsaimniekošanā atrodas 33316 ha meža zemes, no kurām 83 % aizņem mežaudzes, 4 % – izcirtumi, 4 % – purvi un 8 % – virsāji.

Lielākās mežu platības atrodas militārajos poligonos. Kopumā vērtējot, meži ir piemēroti militāro apmācību veikšanai, jo 43 % no tiem aug sausās minerālaugsnēs, savukārt 32 % mežu ir nosusināti – tajos ir meliorācijas sistēmas. Vērtējot pēc valdošās koku sugas - 51 % aizņem priede, 24 % bērzs, 16 % egle, 6 % melnalksnis.

Meža apsaimniekošanas plānā izstrādāts mežsaimnieciskais zonējums, ņemot vērā militārās, dabas aizsardzības un ilgtspējīgas mežsaimniecības prasības. Zonējumā noteikts, ka 62 % teritorijas mežizstrāde nav plānojama, 7 % teritorijas mežizstrāde ir plānojama daļējā apjomā, ievērojot izstrādātos ierobežojumus, savukārt 31 % teritorijas mežizstrāde ir plānojama pilnā apjomā atbilstoši noteiktajiem nosacījumiem. Ņemot vērā teritoriju primāro mērķi, galvenajām izlases cirtēm un galvenajām cirtēm kailcirtes veidā izstrādāti atšķirīgi mežizstrādes ierobežojumi, lai nodrošinātu apmācībām nepieciešamās vides saglabāšanu.

Laika periodā no 2026. līdz 2030. gadam paredzēts ļoti liels atmežošanas ciršu apjoms, kas plānots vismaz 1 321 ha platībā ar kopējo izcērtamo krāju aptuveni 308 tūkst. m³. Ņemot vērā šo apjomu, pirmajā piecgadē aprēķināto galvenās cirtes apjomu nolemts neizmantot. Arī turpmākajos 2–5 gados militārajos poligonos plānoti ievērojami infrastruktūras attīstības projekti, kā rezultātā prognozēts kopējais atmežošanas ciršu apjoms līdz aptuveni 2500 ha. Vienlaikus jāņem vērā, ka atmežojamo platību apjoms un izvietojums turpmākajos gados var būtiski mainīties. Tas nozīmē to, ka AM valdījumā esošais meža fonds nākotnē arī samazināsies par vismaz 2500 ha.

Katru gadu tiek plānota augsnes sagatavošana izcirtumos, meža stādīšana un dabiskās atjaunošanas veicināšana, kā arī jaunaudžu kopšana un aizsardzība pret pārnadžu bojājumiem. Mežsaimniecisko darbu mērķis ir veidot stabilas, noturīgas mežaudzes, lai nodrošinātu poligonu piemērotību militārajām apmācībām ilgtermiņā.

Būtiska nozīme meža apsaimniekošanā pievērsta meža infrastruktūras uzturēšanai un atjaunošanai poligonos, galvenokārt autoceļiem, kā arī meliorācijas sistēmu pārbūvei, meža ugunsdrošības joslu un ūdens ņemšanas vietu izveidei un uzturēšanai.

1. Meža apsaimniekošanas mērķis

VAMOIC, apsaimniekojot AM valdījumā esošos mežus, nodrošina šādu mērķu sasniegšanu:

1. Meža zemju pārvaldīšana, prioritāri nodrošinot Latvijas valsts aizsardzības īstenošanai nepieciešamos apstākļus karavīriem, kas izmanto meža teritoriju.

2. Meža infrastruktūras izveide un uzturēšana, ņemot vērā meža teritoriju intensīvo un specifisko noslodzi. Meža infrastruktūras kvalitāte un tās uzturēšana ir nozīmīga gan, lai realizētu valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu, gan, lai pēc iespējas saudzīgāk tiktu izmantotas teritorijas, kurās nav izveidota infrastruktūra, mazinot slodzi un potenciālos bojājumus šīm teritorijām.

3. Ilgtspējīgas, racionālas un pārdomātas meža aprites nodrošināšana. Papildus meža zemju galvenajam izmantošanas mērķim - valsts aizsardzības uzdevumu veikšanai, ir jāplāno un jāīsteno visi mežsaimnieciskie pasākumi, lai tiktu nodrošināts pilns meža augšanas aprites cikls.

4. Dabas vērtību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, īstenojot atbildīgu meža apsaimniekošanas praksi. Lai gan meža teritorijas ir ar lielu antropogēno slodzi, tajās jācenšas nodrošināt dabas vērtību saglabāšanu un tām labvēlīgus apstākļus.

Apsaimniekojot meža zemes, ievēro Latvijas Republikas normatīvos aktus un AM noteikumus:

Likumi:

1. Meža likums
2. Nacionālo bruņoto spēku likums
3. Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām"
4. Sugu un biotopu aizsardzības likums
5. Militārā poligona "Sēlija" izveides likums
6. Aizsargjoslu likums
7. Medību likums

Ministru kabineta noteikumi:

1. MK 2014. gada 4. februārī noteikumi Nr. 67 "Noteikumi par meža apsaimniekošanas plānu".
2. MK 2012. gada 18. decembra noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā".
3. MK 2012. gada 2. maija noteikumi Nr. 309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža".
4. MK 2012. gada 2. maija noteikumi Nr. 308 "Meža atjaunošanas, ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi".
5. MK 2013. gada 5. marta noteikumi Nr. 123 "Noteikumi par parku un mežaparku izveidošanu mežā".

6. MK 2013. gada 7. maija noteikumi Nr. 248 “Meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas novērtēšanas kārtība”.
7. MK 2016. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 384 “Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi”.
8. MK 2013. gada 26. marta noteikumi Nr. 159 “Noteikumi par meža reproduktīvo materiālu”.
9. MK 2023. gada 27. jūnija noteikumi Nr. 348 “Meža aizsardzības noteikumi”.
10. MK 2012. gada 18. decembra noteikumi Nr. 936 “Dabas aizsardzības prasības meža apsaimniekošanā”.
11. MK 2024. gada 16. janvāra noteikumi Nr. 36 “Militāro poligonu robežu noteikumi”.
12. MK 2023. gada 13. jūlija noteikumi Nr. 416 “Noteikumi par militārā poligona “Sēlija” robežu un tā teritorijā ietilpstošajiem nekustamajiem īpašumiem”.
13. MK 2017. gada 2. septembra noteikumi Nr. 538 “Noteikumi par militāro objektu apzīmēšanai lietojamo informatīvo zīmi”.
14. MK 2006. gada 27. jūnija noteikumi Nr.508 “Noteikumi par aizsargjoslām ap valsts aizsardzības objektiem un šo aizsargjoslu platumu”.
15. MK 2009. gada 10. novembra noteikumi Nr.1312 “Noteikumi par darbību ierobežojumiem aizsargjoslās ap valsts aizsardzības objektiem”.
16. MK 2019. gada 22. oktobra noteikumi Nr. 493 “Aizsargājamo ainavu apvidus “Ādaži” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
17. MK 2009. gada 15. decembra noteikumi Nr.1418 “Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra nolikums”.

AM noteikumi:

1. AM 2021. gada 13. oktobra noteikumi Nr. 47-NOT “Noteikumi par meža zemju apsaimniekošanu un koku ciršanu Aizsardzības ministrijas valdījumā esošajos īpašumos”.
2. AM 2018. gada 21. aprīļa noteikumi Nr. 18-NOT “Dabas un vides aizsardzības noteikumi Ādažu poligonā”.
3. AM 2021. gada 20. janvāra noteikumi Nr. 2-NOT “Dabas un vides aizsardzības noteikumi poligonā “Lāčusils””.
4. AM 2022. gada 20. jūnija noteikumi Nr. 19-NOT “Dabas un vides aizsardzības noteikumi poligonā “Meža Mackeviči””.
5. AM 2025. gada 13. oktobra noteikumi Nr. 27-NOT “Dabas un vides aizsardzības noteikumi militārajā poligonā “Sēlija””.
6. AM 2024. gada 15. janvāra noteikumi Nr.3-NOT “Dabas un vides aizsardzības noteikumi militārajā poligonā “Mežaine””.

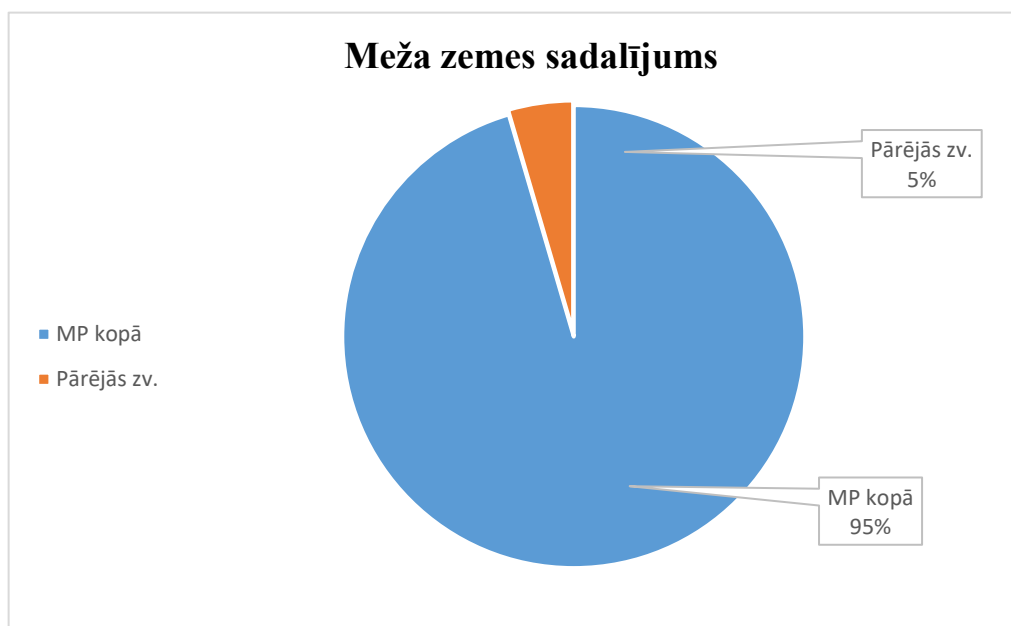
2. Apsaimniekojamās teritorijas raksturojums

Meža apsaimniekošanas plāns (turpmāk – MAP) izstrādāts AM tiesiskajā valdījumā esošajiem nekustamajiem īpašumiem, kuros atrodas meži, uz 03.06.2025., ar kopējo platību 26490,41 ha. Lielākās meža un meža zemes vienlaidus platības atrodas militāro poligonu (turpmāk – MP) robežās (tabula Nr. 2.1., attēls Nr. 2.1.).

AM valdījumā esošie meži un meža zeme izvietoti visā Latvijas teritorijā 23 novados, 46 pagastos un Rīgas valstspilsētā.

Tabula Nr.2.1. Meža zemes sadalījums

MP nosaukums	Kopplatība ha	Meža zeme ha	Meža zeme % no kopplatības
“Ādaži”	13153	12433	95
“Lāčusils”	2481	2392	96
“Mežaine”	803	625	78
“Meža Mackeviči”	2050	1973	96
“Sēlija”	15867	14386	91
MP kopā	34354	31807	93
Ārpus MP	1987	1510	76
Kopā	36341	33318	92

Attēls Nr. 2.1.

3. Meža resursi

AM meža teritorijas Latvijā ir izvietotas dažādos ģeomorfoloģiskos apstākļos. Vienlaidus meža masīvi ir ļoti atšķirīgi pēc platības. Meža platības AM valdījumā nonākušas ar lielu laika starpību un dažādiem iepriekšējās saimniekošanas modeļiem. Lielākā daļa meža platību, kuras AM valdījumā nonākušas no 2017. gada, ir pārņemtas no LVM, un tajās pirms pārvaldītāja maiņas no ZM uz AM, ir veikta intensīva mežsaimnieciskā darbība. Īpašumi lielākoties pārņemti poligonu izveidei vai to paplašināšanai, līdz ar to ir mainījušies arī meža zemju izmantošanas primārais mērķis no meža apsaimniekošanas (ZM/LVM) uz valsts aizsardzības uzdevumu (militāro vajadzību) veikšanu, tādēļ to mežsaimnieciskās darbības apjoms ir samazinājies. Kopš 2017. gada no ZM pārņemtas šādas lielas teritorijas: MP “Ādaži” paplašinājums, MP “Lāčusils”, MP “Meža Mackeviči”, MP “Mežaine” un MP “Sēlija”, kā arī citas mazākas teritorijas, tostarp atsavinātas platības no dažādiem citiem īpašniekiem 600 ha kopplatībā, kas kopskaitā ir 36340,98 ha. Savukārt teritorijās, kuras jau ilgstoši ir atradušās AM valdījumā mežsaimnieciskā darbība ir tikusi veikta ierobežotos apjomos, lai nodrošinātu valsts aizsardzības vajadzībām nepieciešamo, kā arī aizsargājamiem biotopiem, piemēram, virsājiem, nepieciešamos apstākļus. Līdz ar to AM valdījumā esošajās meža platības ir dažādi iepriekšējās saimniekošanas modeļi. Ņemot vērā, ka militārie poligoni atrodas dažādos Latvijas reģionos, attiecīgi arī atšķirīgos ģeomorfoloģiskajos apstākļos un tiem ir atšķirīga mežaudžu, meža tipu struktūra un aizsargājamo dabas teritoriju īpatsvars, meža apsaimniekošanas plānā tiek veikts gan kopējais meža resursu novērtējums, gan atsevišķs katra militārā poligona un pārējo zemes vienību novērtējums.

3.1. Teritorijas iedalījums meža zemes grupās

Tabula Nr. 3.1.1. Meža zemes sadalījums pa kategorijām kopā

Zemju kategorija	MP “Ādaži” ha	Ārpus MP ha	MP “Lāčusils” ha	MP “Meža Mackeviči” ha	MP “Mežaine” ha	MP “Sēlija a” ha	Kopā ha	Pār-stāvība %
Mežaudze	8219	1381	2343	1888	506	12831	27168	78
Izcirtums	1	96	19	17	75	1061	1269	4
Iznīkusi mežaudze	65	1	1			5	72	0
Meža lauce	3	6	5	0	2	3	18	0
Meža dzīvnieku barošanas lauce	6	3	1	7	4	157	177	1
Smiltājs	250	0					250	1
Virsājs	2688						2688	8
Bebru applūdinājums	54	1	21	0	6	2	84	0
Pārplūstošs klajums	34	10	1	20	31	31	126	0
Zāļu purvs	162	12		5	2	10	190	1
Pārejas purvs	608	0		0		4	612	2
Sūnu purvs	343	1		35		281	659	2

Rekultivēta zeme						2	2	0
Pavisam	12433	1509	2392	1973	625	14386	33316	100

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.1.1.

Analizējot AM mežu kopējo sadalījumu pa zemju kategorijām (tabula Nr. 3.1.1. un attēls Nr. 3.1.1.) redzams, ka vislielāko daļu no kopējās platības aizņem mežaudzes – vairāk 78 %. Salīdzinoši lielu īpatsvaru aizņem zemju kategorija virsājs - 8 %. Virsāji aizņem 2688,5 ha lielu platību un izvietoti MP “Ādaži” teritorijā, kas ir unikāls fenomens Latvijas un arī Baltijas mērogā. Nākamo lielāko platību aizņem izcirtumi, 1268,6 ha jeb 3,65 %. Lai gan MP teritorijās meža atjaunošanas un kopšanas noteikumu prasību ievērošana nav obligāta, tā ir jāveic, lai ilgtermiņā nodrošinātu militārajām vajadzībām atbilstošu vidi. Purvi un pārplūstošie klajumi kopā aizņem vairāk nekā 5 % no platības un pārsvarā izvietoti MP “Ādaži” teritorijā.

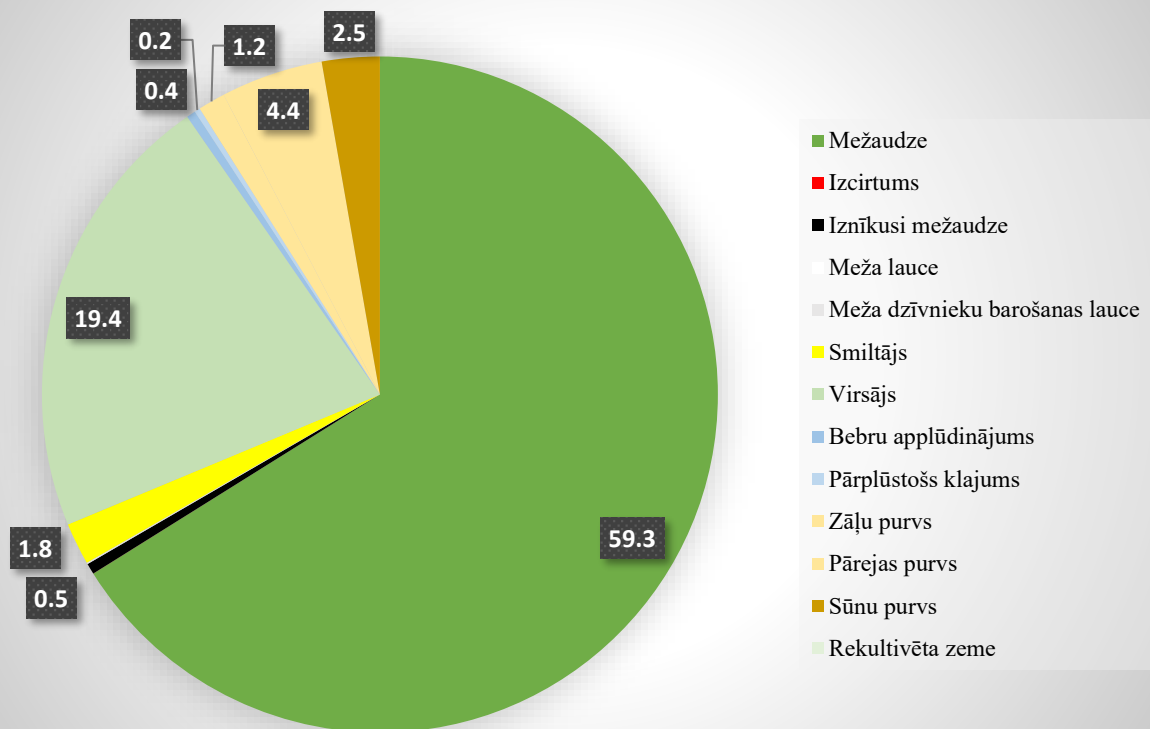
Attēls Nr. 3.1.2. MP "Ādaži" (VAMOIC foto)

Tabula Nr. 3.1.2. Meža zemes sadalījums pa zemju kategorijām MP "Ādaži"

Zemju kategorija	Meža zemes kategorija MP Ādaži ha	%
Mežaudze	8219,05	59,3
Izcirtums	0,54	0,0
Iznīkusi mežaudze	65,06	0,5
Meža lauce	3,08	0,0
Meža dzīvnieku barošanas lauce	5,74	0,0
Smiltājs	250,14	1,8
Viršājs	2688,49	19,4
Bebri applūdinājums	53,96	0,4
Pārplūstošs klajums	33,63	0,2
Zāļu purvs	161,76	1,2
Pārejas purvs	607,97	4,4
Sūnu purvs	343,10	2,5
Rekultivēta zeme		0,0
Pavisam	12432,52	100,00

MVR 09.10.2025.

Meža zemju kategorijas MP "Ādaži"

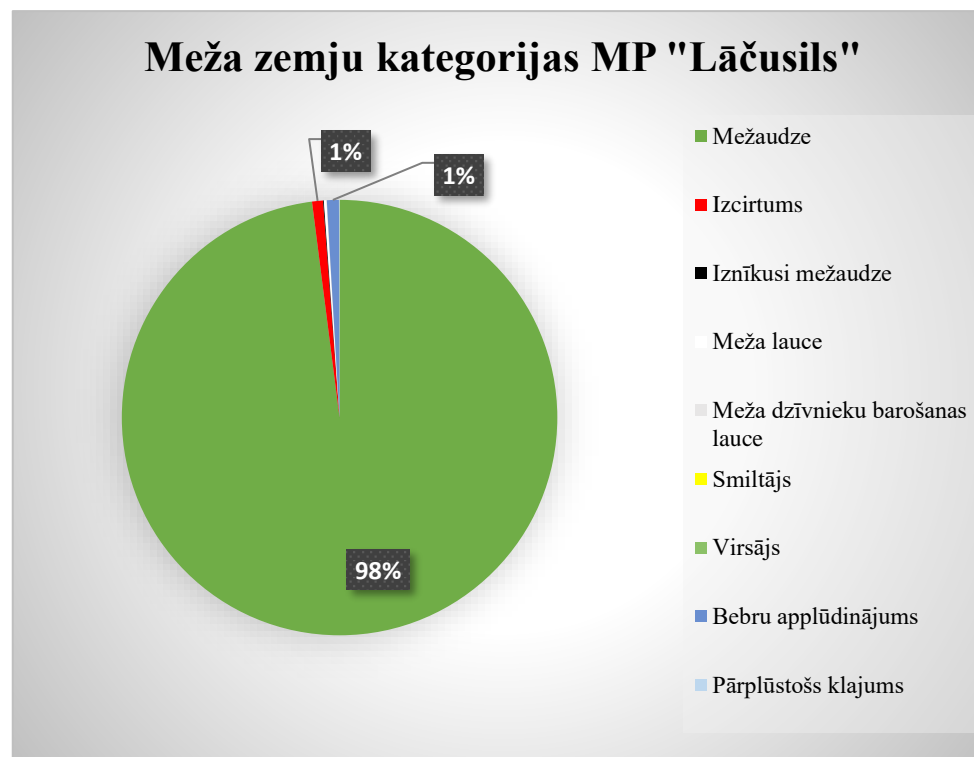

Attēls Nr. 3.1.3.

Meža zemes sadalījums pa kategorijām MP "Lāčusils"

Tabula Nr. 3.1.3.

Zemju kategorija	Meža zemes kategorija PM Lāčusils ha	%
Mežaudze	2343,23	97,98
Izcirtums	19,4	0,81
Iznīkusi mežaudze	1,46	0,06
Meža lauce	4,54	0,19
Meža dzīvnieku barošanas lauce	0,66	0,03
Smiltājs		
Virsājs		
Bebru applūdinājums	21,22	0,89
Pārplūstošs klajums	1,07	0,04
Zāļu purvs		
Pārejas purvs		
Sūnu purvs		
Rekultivēta zeme		
Pavisam	2391,58	100,00

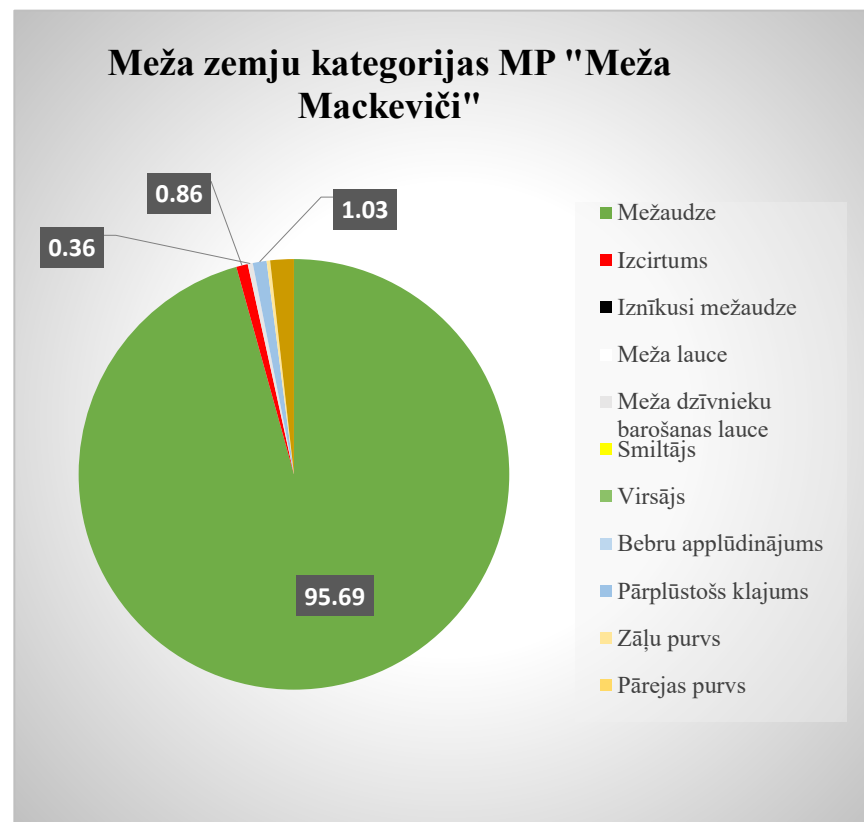

Attēls Nr. 3.1.4.

Meža zemes sadalījums pa kategorijām MP "Meža Mackeviči"

Tabula Nr. 3.1.4.

Zemju kategorija	Meža zemes kategorija MP "Meža Mackeviči" ha	%
Mežaudze	1887,83	95,69
Izcirtums	17,05	0,86
Iznīkusi mežaudze		
Meža lauce	0,24	0,01
Meža dzīvnieku barošanas lauce	7,2	0,36
Smiltājs		
Viršājs		
Bebru applūdinājums	0,09	
Sūnu purvs	20,39	1,03
Zāļu purvs	4,86	0,25
Pārejas purvs	0,37	0,02
Sūnu purvs	34,88	1,77
Rekultivēta zeme		
Pavisam	1972,91	100,00

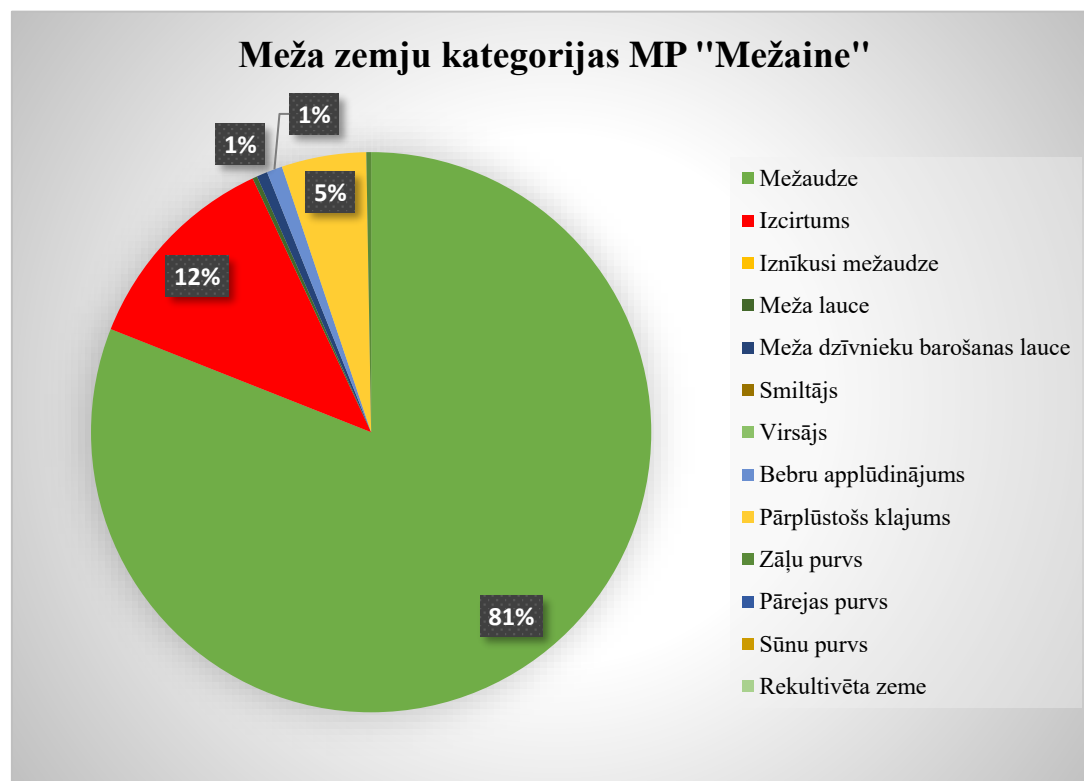

Attēls Nr. 3.1.5.

Meža zemes sadalījums pa zemju kategorijām MP "Mežaine"

Tabula Nr. 3.1.5.

Zemju kategorija	Meža zemes kategorija MP "Mežaine" ha	%
Mežaudze	505,86	81,0
Izcirtums	75,23	12,0
Iznīkusi mežaudze		
Meža lauce	1,7	0,3
Meža dzīvnieku barošanas lauce	3,89	0,6
Smiltājs		
Viršājs		
Bebru applūdinājums	5,6	0,9
Pārplūstošs klajums	30,51	4,9
Zāļu purvs	1,72	0,3
Pārejas purvs		
Sūnu purvs		
Rekultivēta zeme		
Pavisam	624,51	100,0

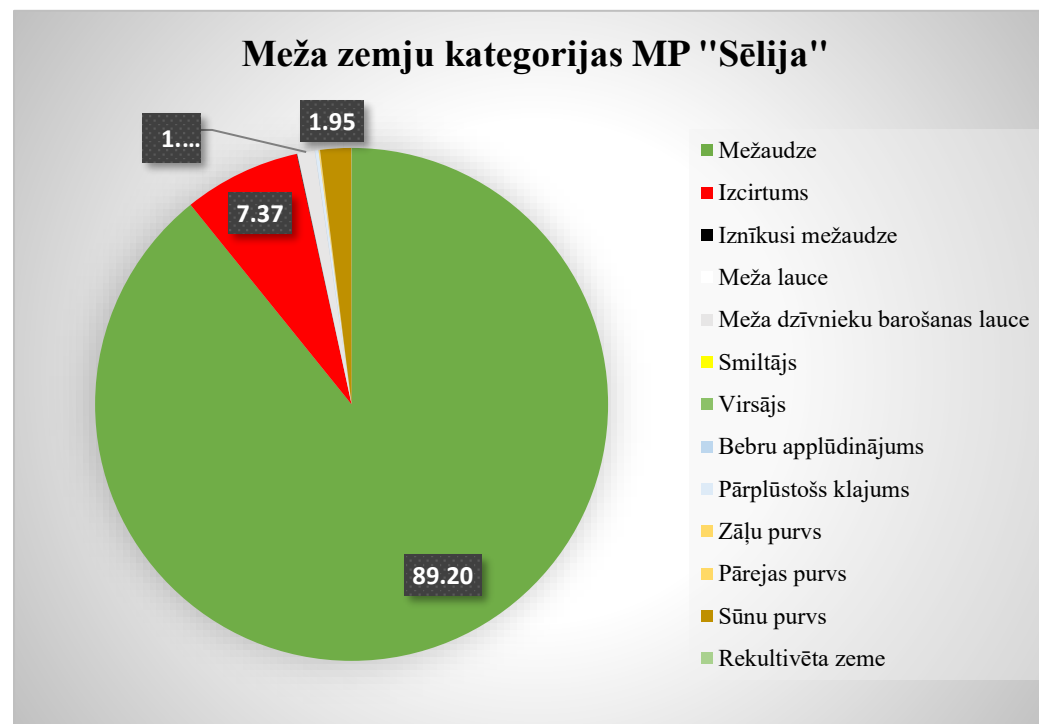

Attēls Nr. 3.1.6.

Meža zemes sadalījums pa zemju kategorijām MP "Sēlija"

Tabula Nr. 3.1.6.

Zemju kategorija	Meža zemes kategorija MP "Sēlija" ha	%
Mežaudze	12831,48	89,20
Izcirtums	1060,83	7,37
Iznīkusi mežaudze	4,51	0,03
Meža lauce	2,8	0,02
Meža dzīvnieku barošanas lauce	156,57	1,09
Smiltājs		
Virsājs		
Bebru applūdinājums	1,97	0,01
Pārplūstošs klajums	31,33	0,22
Zāļu purvs	9,92	0,07
Pārejas purvs	3,55	0,02
Sūnu purvs	280,87	1,95
Rekultivēta zeme	1,96	0,01
Pavisam	14385,79	100,00

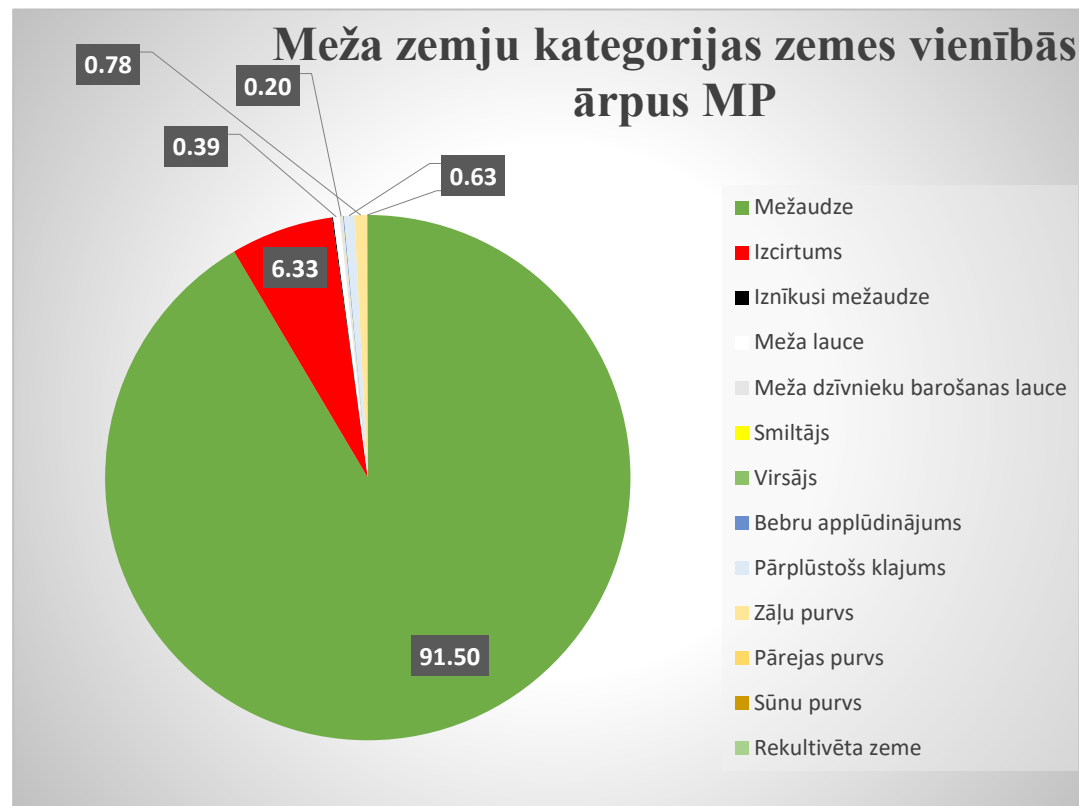

Attēls Nr. 3.1.7.

Meža zemes sadalījums pa kategorijām zemes vienībās ārpus MP

Tabula Nr. 3.1.7.

Zemju kategorija	Meža zemes kategorija Pārējās zemes vienībās ha	%
Mežaudze	1380,63	91,50
Izcirtums	95,55	6,33
Iznīkusi mežaudze	0,97	0,06
Meža lauce	5,91	0,39
Meža dzīvnieku barošanas lauce	2,96	0,20
Smiltājs	0,24	0,02
Virsājs		
Bebru applūdinājums	0,8	0,05
Pārplūstošs klajums	9,55	0,63
Zāļu purvs	11,72	0,78
Pārejas purvs		
Sūnu purvs	0,6	0,04
Rekultivēta zeme		
Pavisam	1508,93	100,00

Attēls Nr. 3.1.8.

Apskatot meža zemju struktūru atsevišķi pa MP teritorijām, krasi izceļas zemju kategoriju sadalījums Ādažu MP teritorijā (tabula Nr. 3.1.2., attēls Nr. 3.1.3.), kur lielu platību aizņem tāda unikāla meža zemju kategorija kā virsājs (20 %) un smiltājs (~2 %), Ādažos atrodas arī lielākās purvu un pārplūstošo klajumu teritorijas, kas kopā sastāda 9 % no platības. Atšķirībā no citiem poligoniem šeit gandrīz nav izcirtumu, jo liela daļa teritorijas jau ilgstoši tiek izmantota militārajām vajadzībām, tādēļ kailcirtes veiktas maz, tikai lai nodrošinātu militārās vajadzības, infrastruktūras objektu izveidi vai retām un aizsargājamām sugām un biotopiem piemērotus apstākļus.

MP “Meža Mackeviči” un MP “Lāčusils” ir līdzīgs meža zemju kategoriju sadalījums, mežaudzes aizņem, noapaļojot, attiecīgi 98 % un 96 % no platības, bet izcirtumi aizņem mazāk par 1 %, jo teritorijas jau kopš 2018. gada pārņemtas AM valdījumā un veikta veiksmīga meža atjaunošana.

Lielākās izcirtumu platības koncentrējas MP “Sēlija”, kur izcirtumu platība ir 1060,83 ha jeb vairāk nekā 7% no meža zemēm. Ievērojamas izcirtumu platības (75 ha) ir arī MP “Mežaine. Parējās zemes vienībās ārpus poligoniem izcirtumi sastāda 81,78 ha, un to atjaunošana un kopšana atbilstoši MK noteikumiem noteiktā termiņā un kvalitātē ir obligāta.

3.2. Mežaudžu sadalījums pa valdošajām koku sugām un bonitātēm

Tabula Nr. 3.2.1. Mežaudžu aizņemto platību sadalījums pa valdošajām sugām un bonitātēm hektāros

Suga	Bonitāte	MP “Ādaži”	Ārpus MP	MP “Lāčusils”	MP “Meža Mackeviči”	MP “Mežaine”	MP “Sēlija”	Kopā ha
Priede Citas priedes Lapegle	Ia	115,2	107,3	66,2	248,8	82,2	672,7	1292,3
	I	588,2	152,5	456,7	512,8	101,6	1581,7	3393,4
	II	1861,5	218,1	556,1	365,0	41,7	1140,5	4182,9
	III	1845,1	58,2	197,3	108,1	16,7	474,0	2699,4
	IV	774,6	11,2	3,1	59,9	0,8	324,1	1173,6
	V	558,6	30,2	0,7	47,0		145,2	781,7
	Va	153,0			20,7		159,3	333,1
Egle	Ia	17,1	81,5	51,4	33,4	27,2	1323,0	1533,5
	I	73,1	57,6	319,4	87,2	27,7	1148,0	1713,0
	II	59,6	20,3	149,2	39,3	6,2	532,1	806,6
	III	23,4	18,6	16,0	23,2	5,2	200,5	286,8
	IV	6,2	9,9	1,6	14,6	2,1	53,3	87,6
	V	1,0	0,5		6,5		35,0	43,0
	Va				1,5		2,4	3,9
Bērzs	Ia	42,0	102,0	16,9	60,4	31,9	1071,5	1324,8
	I	350,0	147,3	148,1	47,8	59,7	1183,0	1935,9
	II	765,9	59,1	163,5	39,3	29,7	705,3	1762,8
	III	343,1	22,1	123,6	58,9	4,0	324,4	876,1
	IV	170,5	12,3	43,1	47,7	1,7	128,5	403,8

	V	55,0	1,3	4,5	34,0	11,1	32,1	137,9
	Va	14,6			7,8	2,8	7,9	33,0
Apse Papele	Ia	1,2	62,1	2,3		12,6	264,9	343,0
	I	3,9	26,3	0,1		2,8	204,2	237,2
	II	1,0	15,9			6,6	41,4	64,8
	III	6,6	0,2			0,7	2,7	10,1
Melnalksnis	Ia	5,6	10,5			0,4	144,7	161,2
	I	63,5	40,3	9,2	6,4	2,1	332,5	454,0
	II	161,9	22,9	9,6	2,4	8,4	427,5	632,6
	III	128,9	1,5	2,3	6,1	3,5	101,6	243,9
	IV	19,2			3,9	2,7	15,2	41,0
	V	1,4			0,2		2,1	3,7
Baltalksnis Blīgzna Vītols	I	6,8	23,5	0,4		2,5	5,3	38,6
	I	6,8	23,5	0,4		2,5	5,3	38,6
	II	0,8	23,3	1,1		5,2	21,2	51,7
	III		15,8		2,9	6,3	11,5	36,5
	IV		0,4					0,4
	V		2,3					2,3
Ozols	Ia		6,6				0,6	7,2
Osis Kļava Goba	I		1,7				0,9	2,6
	II	0,6	3,7				0,4	4,7
	III		0,7		2,0			2,7
Liepa	I		0,1					0,1

MVR 09.10.2025.

Tabula Nr. 3.2.2. Mežaudžu aizņemto platību sadalījums pa valdošajām sugām un bonitātēm procentos

Valdošās sugas	Bonitāte	MP "Ādaži"	Ārpus MP	MP "Lāčusils"	MP "Meža Mackeviči"	MP "Mežaine"	MP "Sēlija"	Kopā %
Priede Citas priedes Lapegle	Ia	2	19	5	18	34	15	9
	I	10	26	36	38	42	35	24
	II	32	38	43	27	17	25	30
	III	31	10	15	8	7	11	19
	IV	13	2		4		7	8
	V	9	5		3		3	6
	Va	3			2		4	2
Egle	Ia	9	43	10	16	40	40	34
	I	41	31	59	42	41	35	38
	II	33	11	28	19	9	16	18
	III	13	10	3	11	8	6	6
	IV	3	5		7	3	2	2
	V	1			3		1	1

	Va				1			
Bērzs	Ia	2	30	3	20	23	31	20
	I	20	43	30	16	42	34	30
	II	44	17	33	13	21	20	27
	III	20	6	25	20	3	9	14
	IV	10	4	9	16	1	4	6
	V	3		1	11	8	1	2
	Va	1			3	2		1
Apse Papele	Ia	9	59	96		56	52	52
	I	31	25	4		12	40	36
	II	8	15			29	8	10
	III	52				3	1	2
Meln- alksnis	Ia	1	14			2	14	10
	I	17	54	44	34	12	32	30
	II	43	31	45	13	49	42	41
	III	34	2	11	32	21	10	16
	IV	5			21	16	1	3
	V				1			
Baltalks nis Blīgzna Vītols	Ia	3	16	43			9	12
	I	87	30	16		18	13	26
	II	10	30	41		37	51	35
	III		20		100	45	28	25
	IV		1					
	V		3					2
Ozols	Ia		52				30	42
Osis Kļava Goba	I		13				49	15
	II	100	29				21	27
	III		5		100			16
Liepa	I		100					100

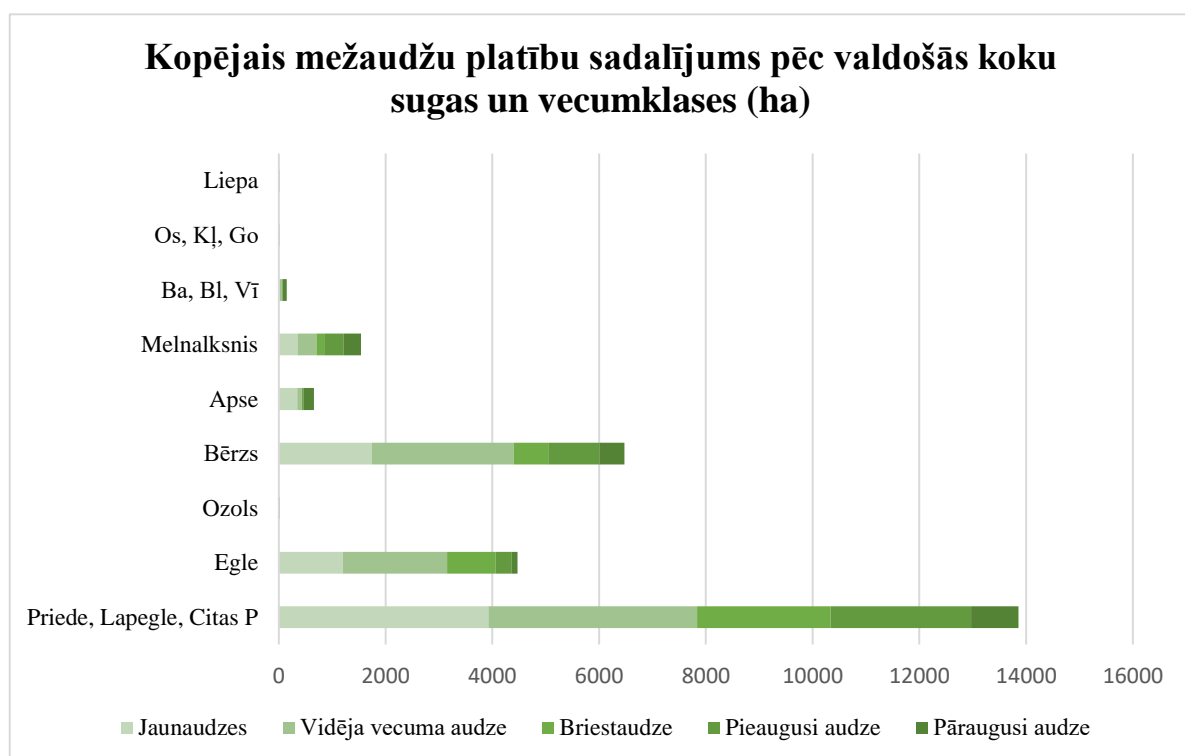
MVR 09.10.2025.

3.3. Mežaudžu platību un mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām

Tabula Nr. 3.3.1. Kopējais mežaudžu aizņemto platību sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm hektāros

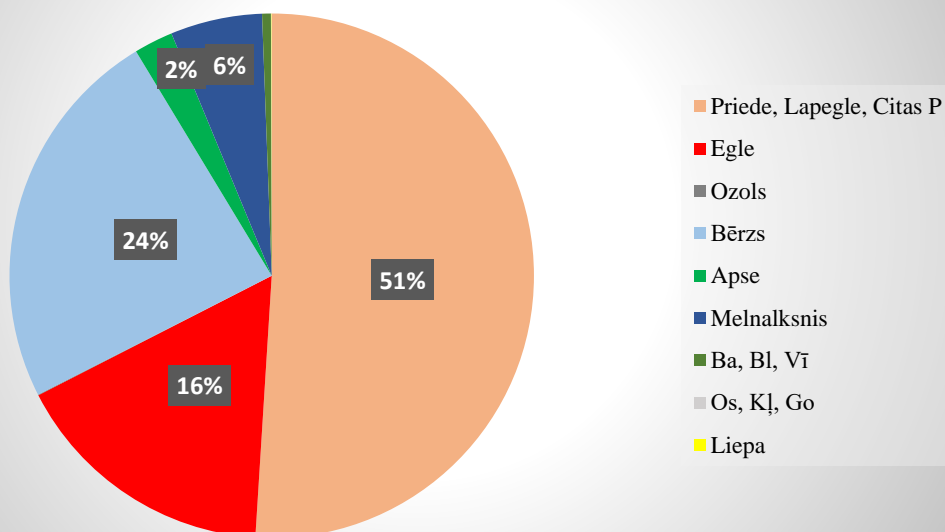
Suga/ Vecumklase	Jaun- audzes	Vidēja vecuma audze	Briest- audze	Pieaugusi audze	Pāraugus i audze	Kopā ha	%
Priede, Lapegle, Citas Priedes	3924	3912	2502	2630	888	13856	51,00
Egle	1201	1950	909	302	113	4475	16,47
Ozols	3	6	0	3	0	11	0,04
Bērzs	1745	2657	647	956	470	6475	23,83
Apse	346	84	8	21	196	655	2,41
Melnalksnis	359	347	145	358	328	1537	5,66
Ba, Bl, Vī	9	52	5	3	79	147	0,54
Os, Kļ, Go	1	1	3	2		7	0,03
Liepa		2	3	1		6	0,02
Kopā	7586	9011	4222	4277	2074	27170	100,00

MVR 09.10.2025.

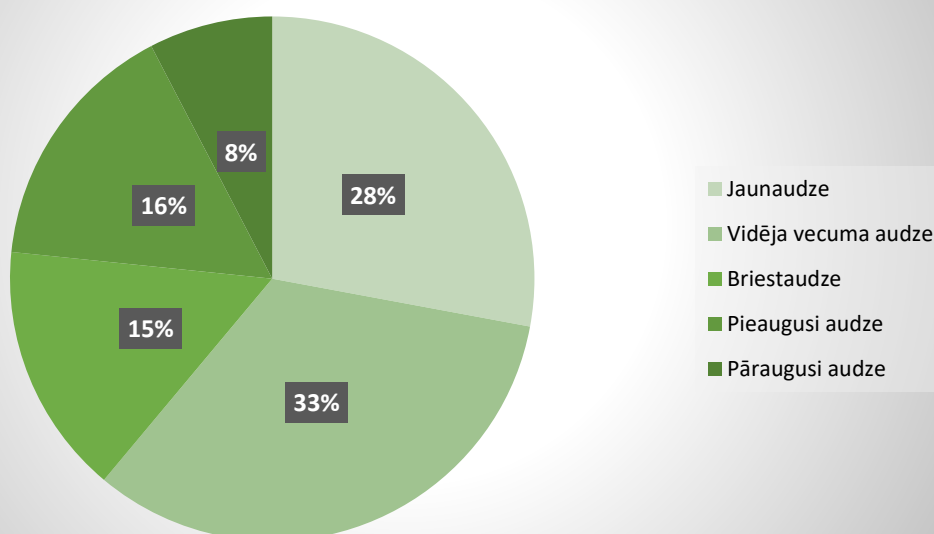
Attēls Nr. 3.3.1.

Kopējais mežaudžu platību sadalījums pa valdošajām sugām %

Attēls Nr. 3.3.2.

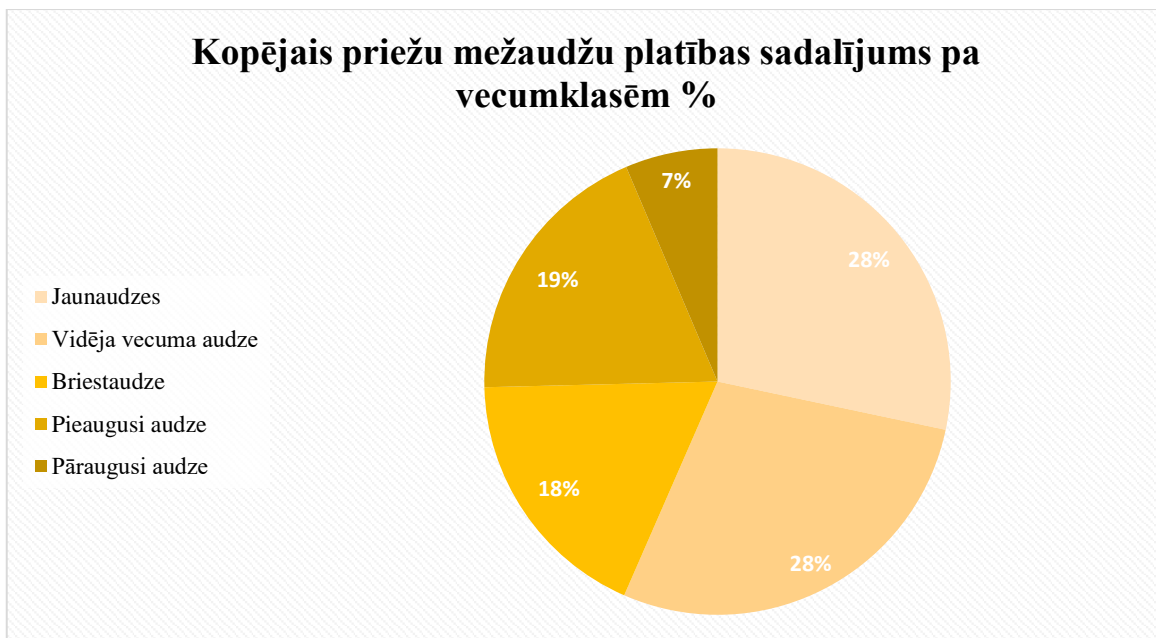
Kopējais mežaudžu platību sadalījums pa vecumklasēm %

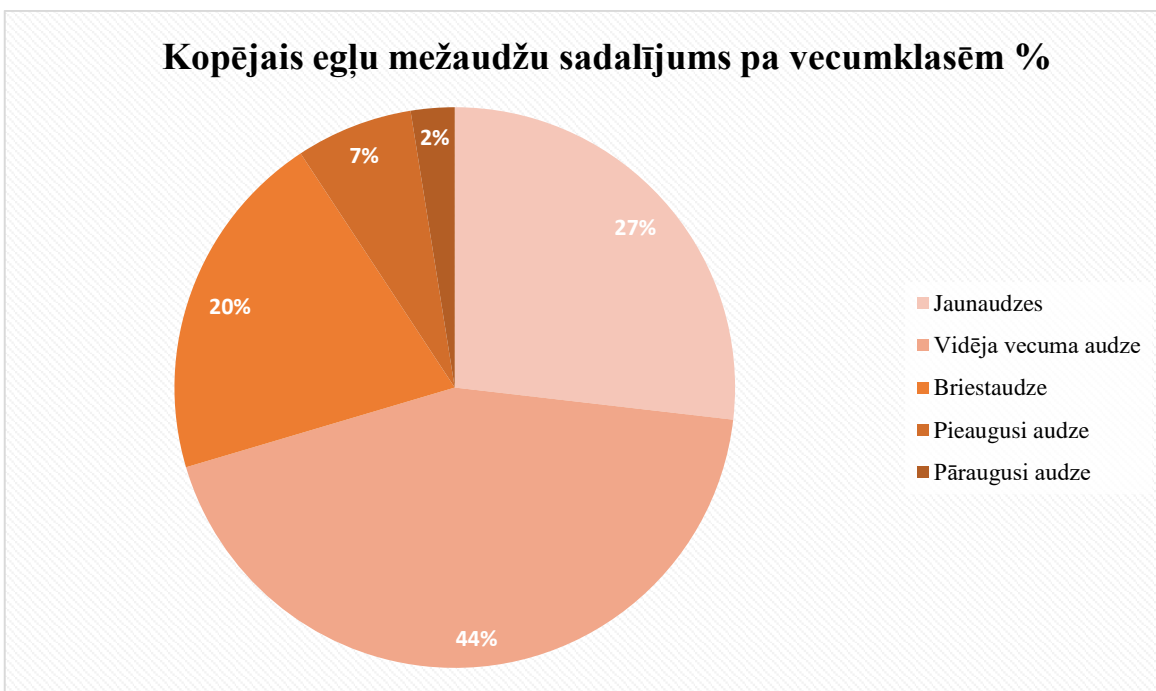
Attēls Nr. 3.3.3.

Analizējot AM mežu kopējo mežaudžu aizņemto platību sugu un vecuma struktūru, redzams, ka atbilstoši aizņemtajai platībai, dominē trīs sugu mežaudzes. Vairāk nekā pusi (51 %) aizņem priežu mežaudzes, gandrīz ceturtdaļu (24 %) bērzu mežaudzes un 16 % egļu mežaudzes. Salīdzinoši ievērojamu daļu aizņem melnalkšņu audzes (5,7 %). Pārējās sugas aizņem nenozīmīgus apjomus, kopā nesastādot pat 3%. Kopējā audžu vecuma struktūrā pārsvarā ir

jaunaudzes un vidēja vecuma audzes, kas attiecīgi aizņem 7586 ha un 9011 ha lielu platību jeb 60 % no visas platības. Tas savukārt nozīmē, ka būs nepieciešami lieli ieguldījumi jaunaudžu kopšanā un krājas kopšanas cirtēs ar tieva sortimenta iznākumu. Pieaugušas un pāraugušas audzes kopā sastāda 24% no kopapjoma, kas daļēji atrodas teritorijās, kur aizliegta kailcirte vai galvenā cirte, kā arī ciršana nav iespējama militāru apsvērumu dēļ. Tādējādi prognozējams mērens līdz neliels galvenās cirtes apjoms.

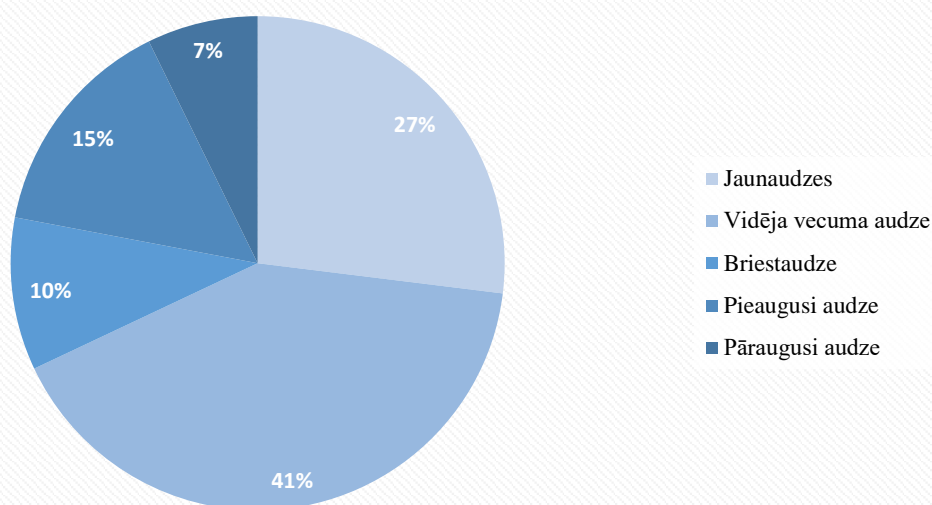

Attēls Nr. 3.3.4.

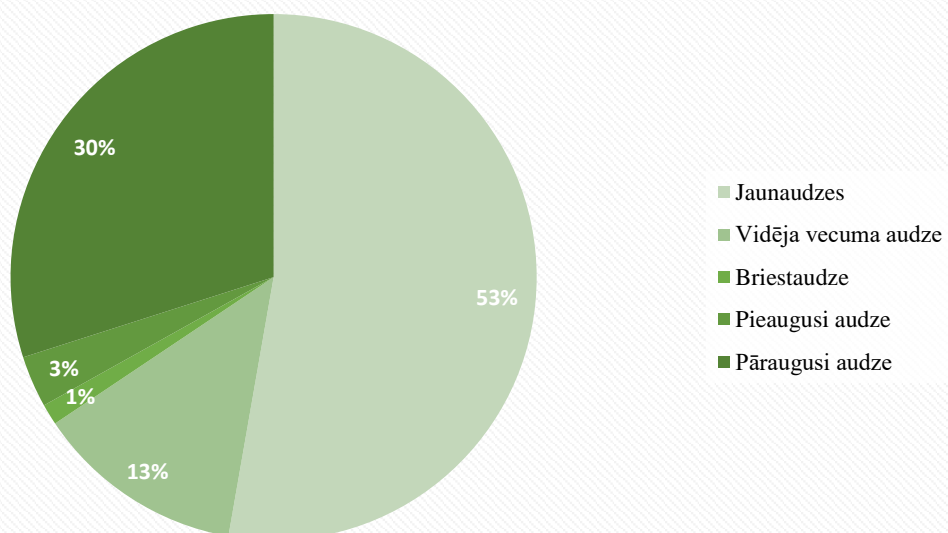
Attēls Nr. 3.3.5.

Kopējais bērzu mežaudžu platību sadalījums pa vecumklasēm %

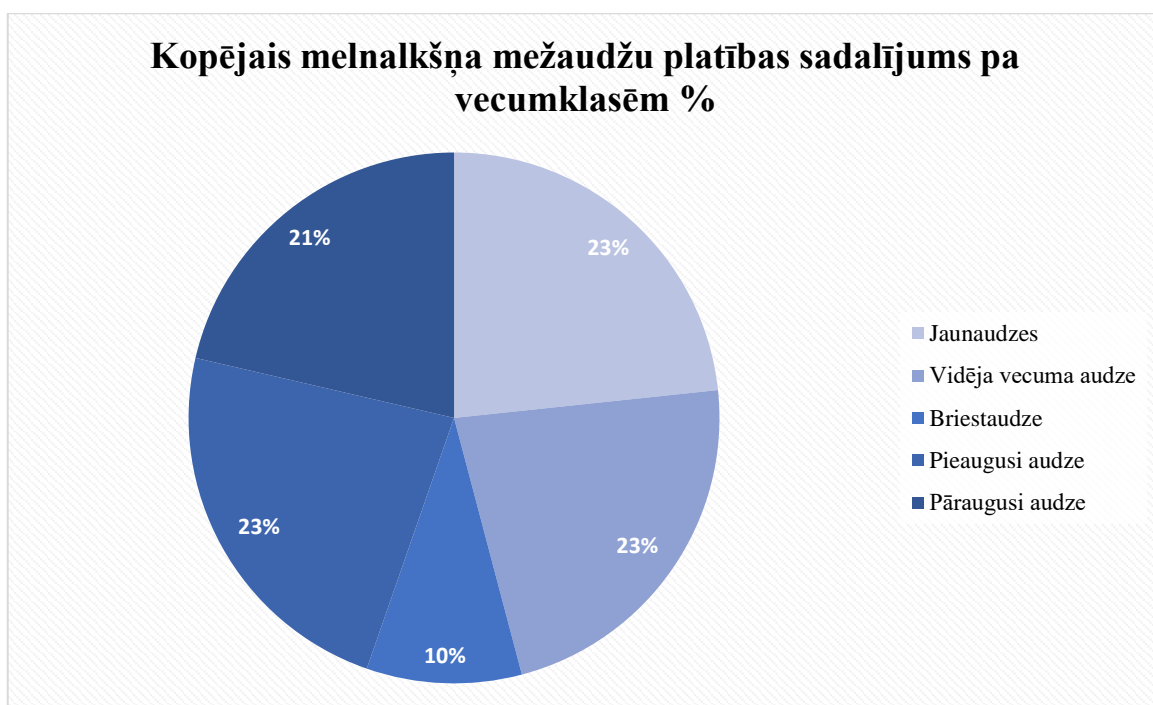
Attēls Nr. 3.3.6.

Kopējais apšu mežaudžu platības sadalījums pa vecumklasēm %

Attēls Nr. 3.3.7.

Kopējais melnalkšņa mežaudžu platības sadalījums pa vecumklasēm %

Attēls Nr. 3.3.8.

Dati par atsevišķu sugu sadalījumu pa vecumklasēm rāda, ka lielākās jaunaudzju platības ir priežu – 3924 ha, un egļu – 1201 ha mežaudzēs jeb 66 % no visām jaunaudzēm, kas paredzami ir ļoti liels agrotehniskās un jaunaudzju kopšanas darbu apjoms tuvākajos gados. Kā redzams tabulā Nr.3.3.2., lielākā jaunaudzju un vidēja vecuma audžu koncentrācija ir MP “Sēlija” un MP “Ādaži” teritorijās. Lielais jaunaudzju īpatsvars skaidrojams ar pārņemto intensīvi apsaimniekoto teritoriju specifiku, kā arī lielu mākslīgi atjaunotu platību apjomu.

Pāraugušās audzes kopā sastāda 2074 ha lielu platību (8 %), kuras pamatā atrodas teritorijās, kur saimnieciskās darbības ierobežojumus nosaka dabas vērtību aizsardzība. Šādās teritorijās jāvērtē ne tikai to piemērotība militārām vajadzībām, bet arī to vērtība dabas aizsardzībā, daudzveidīgas un ilgtspējīgas vides saglabāšanā. Plānojot galveno cirti, kur tas iespējams, pastiprināta uzmanība pievēršama pāraugušām baltalkšņu, blīgznu (79 ha) un apšu (196 ha), kā arī bērzu (470 ha) audzēm, kas var strauji zaudēt koksnes kvalitāti.

Tabula Nr. 3.3.2. Kopējais mežaudžu platības sadalījums pa vecumklasēm militārajos objektos, procentos no visas platības

Objekts	MP “Ādaži”	MP “Lāčusis”	Ārpus MP	MP “Meža Mackeviči”	MP “Mežaine”	MP “Sēlija”	Kopā
Vecumklase	% no kopējā	% no kopējā	% no kopējā	% no kopējā	% no kopējā	% no kopējā	%
Jaunaudze	7,3	2,2	1,3	2,4	0,9	13,7	28,0
Vidēja vecuma audze	10,3	2,4	1,4	1,6	0,5	17,1	33,2
Briestaudze	3,6	1,7	0,7	1,3	0,2	8,0	15,6
Pieaugusi audze	6,9	1,3	1,0	1,5	0,3	4,8	15,8

Pāraugusi audze	2,1	0,9	0,7	0,1	0,1	3,7	7,6
Kopā	30,3	8,6	5,1	6,9	1,9	47,1	100,2

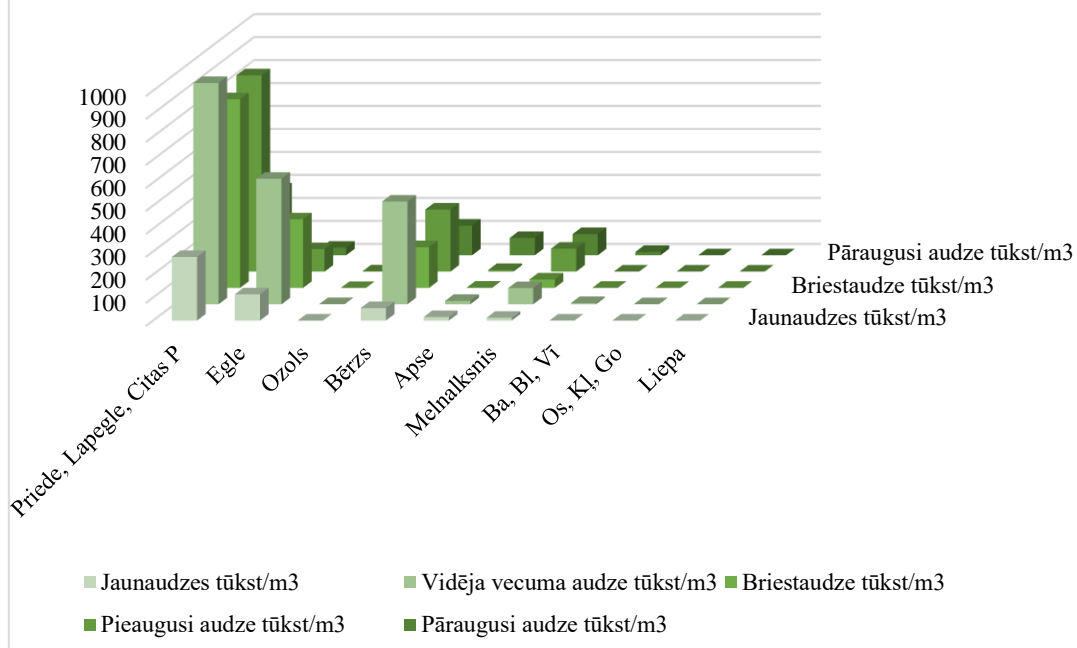
Kopējais mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām

Tabula Nr. 3.3.3. Kopējais mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm tūkstošos kubikmetru

Suga/ Vecumklase	Jaunaudzes tūkst/m ³	Vid, vec. audze tūkst/m ³	Briest- audze tūkst/m ³	Pieaugusi audze tūkst/m ³	Pāraugusi audze tūkst/m ³	Kopā tūkst/m ³	%
Priede, Lapegle, Citas Priedes	277	962	821	854	287	3201	55
Egle	114	546	298	98	33	1090	19
Ozols		1		1		2	
Bērzs	55	447	177	270	129	1078	19
Apse	15	15	2	7	76	115	2
Melnalksnis	12	70	37	100	92	312	5
Ba, Bl, Vī		5	1	1	15	22	
Os, Kļ, Go				1		2	
Liepa			1			1	
Kopā	473	2048	1338	1332	632	5823	100

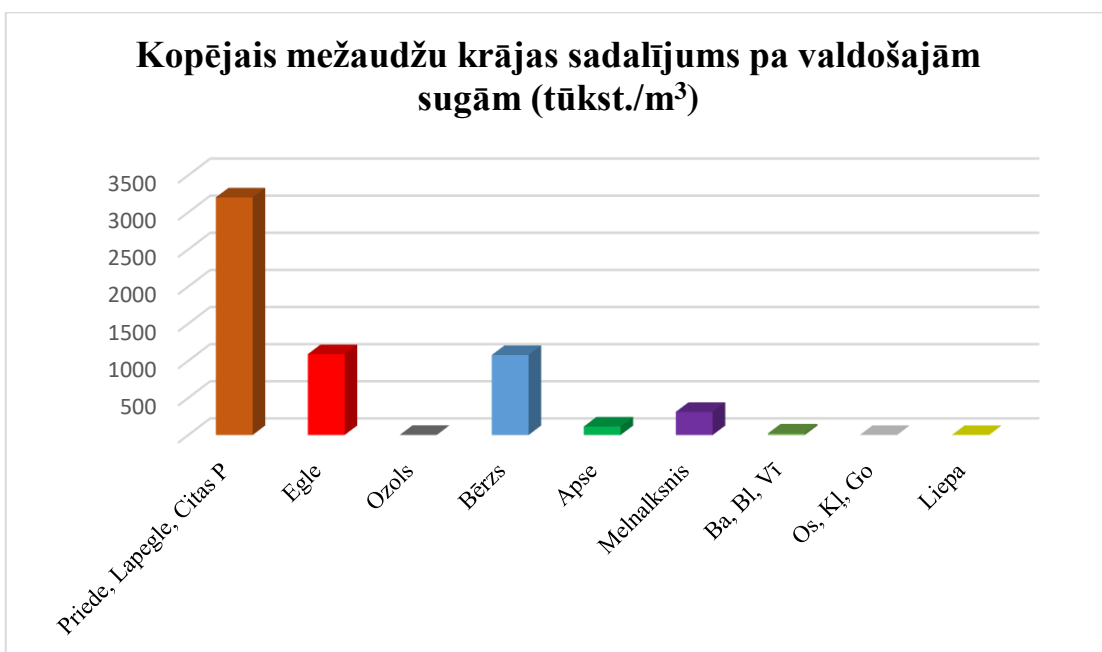
MVR 09.10.2025.

Kopējais mežaudžu krājas sadalījums pa sugām un vecumklasēm (tūkst./m³)

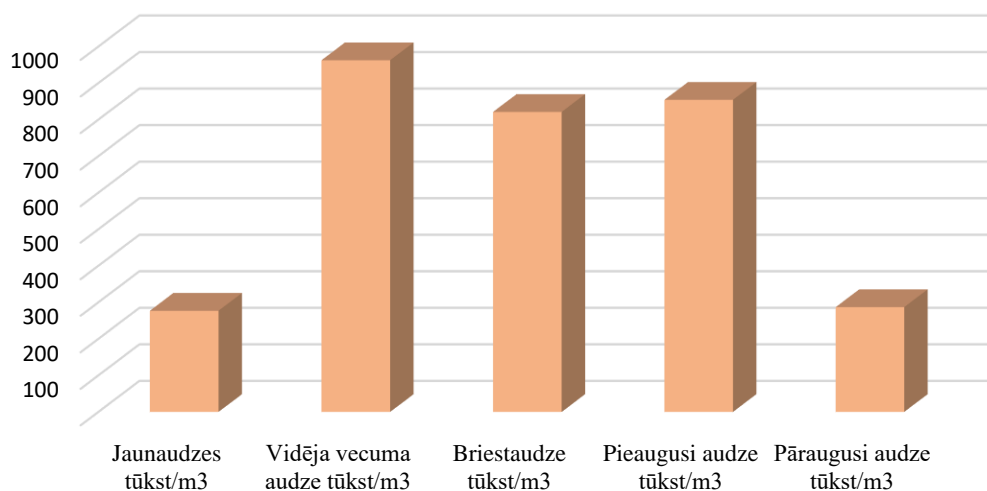
Attēls Nr. 3.3.9.

Kopējais mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām (tūkst./m³)

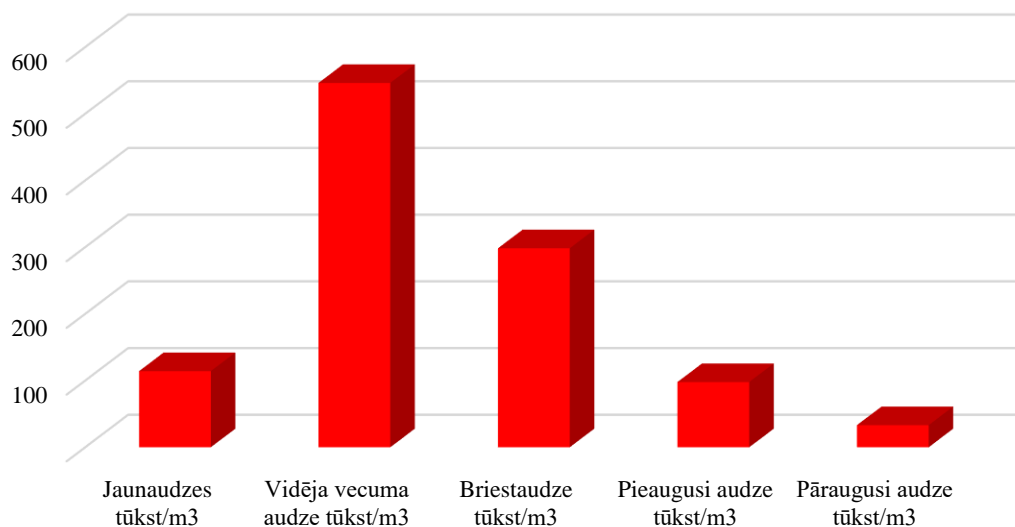
Attēls Nr. 3.3.10.

Kopējais priedes un lapegles mežaudžu krājas sadalījums pa vecumklasēm (tūkst./m³)

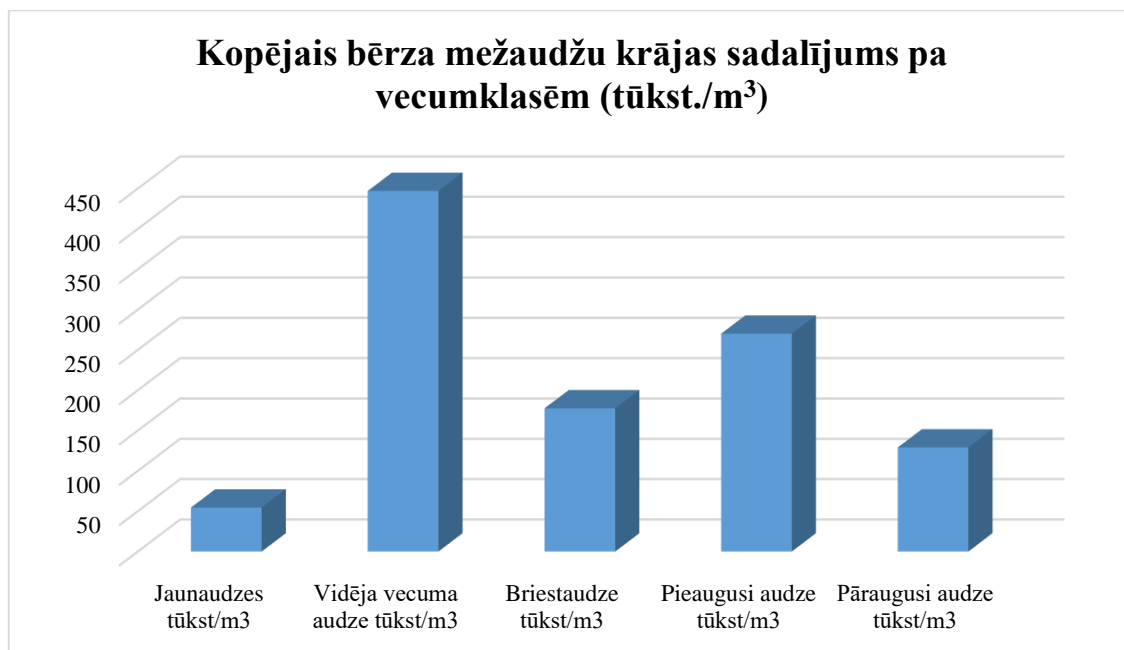

Attēls Nr. 3.3.11.

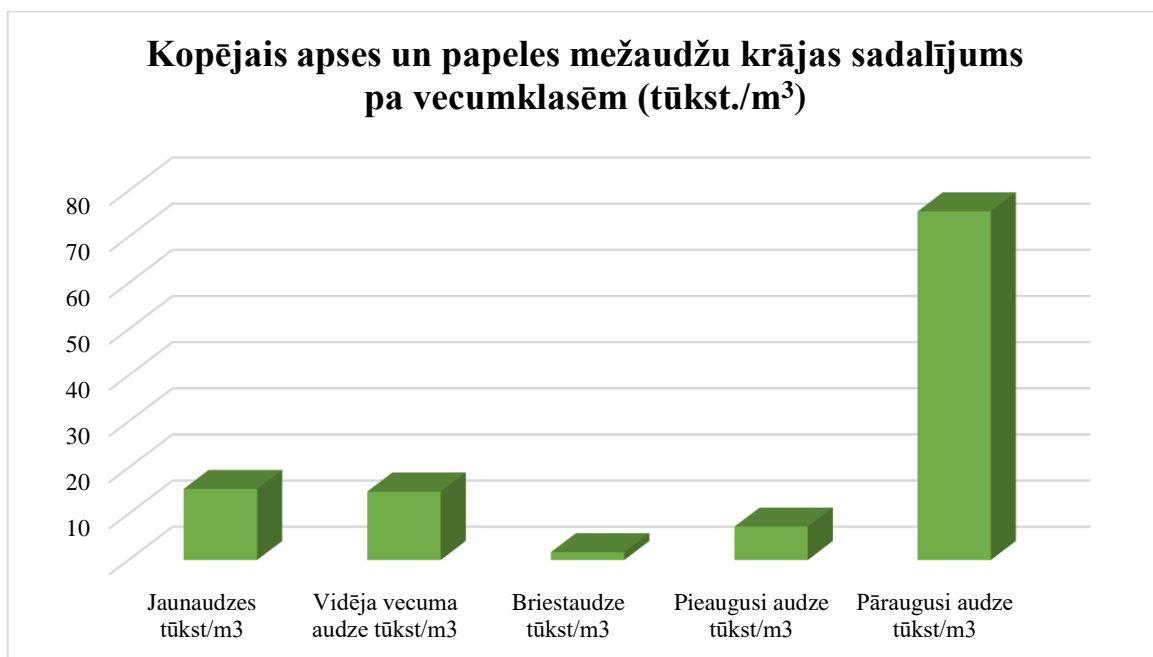
Kopējais egles mežaudžu krājas sadalījums pa vecumklasēm (tūkst./m³)

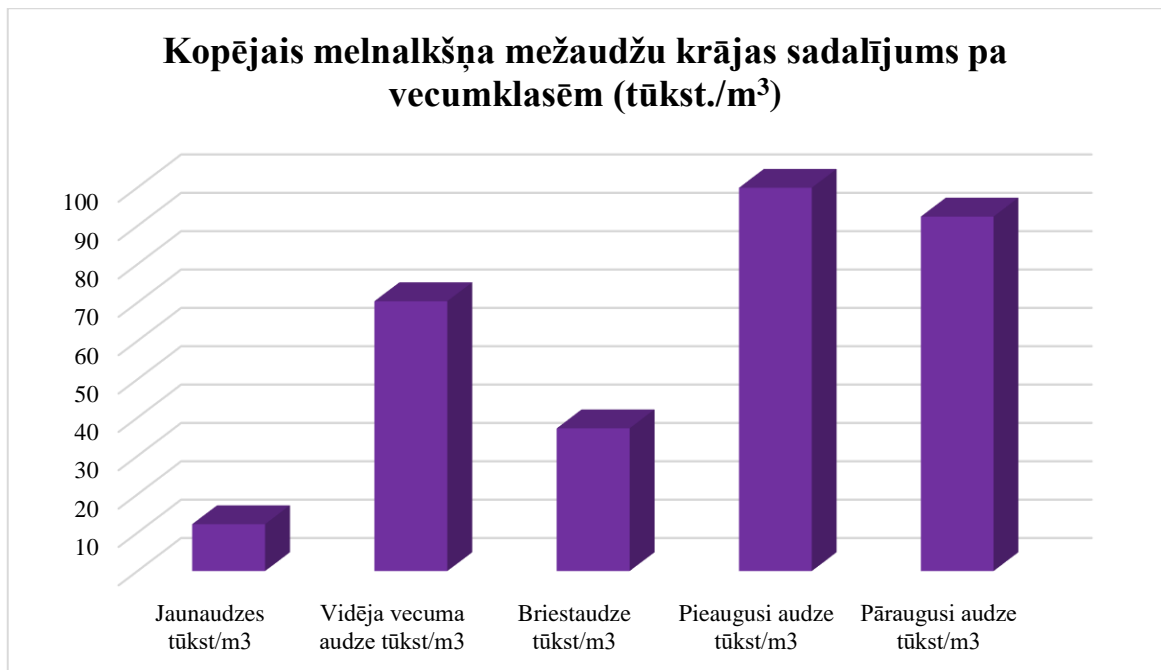
Attēls Nr. 3.3.12.

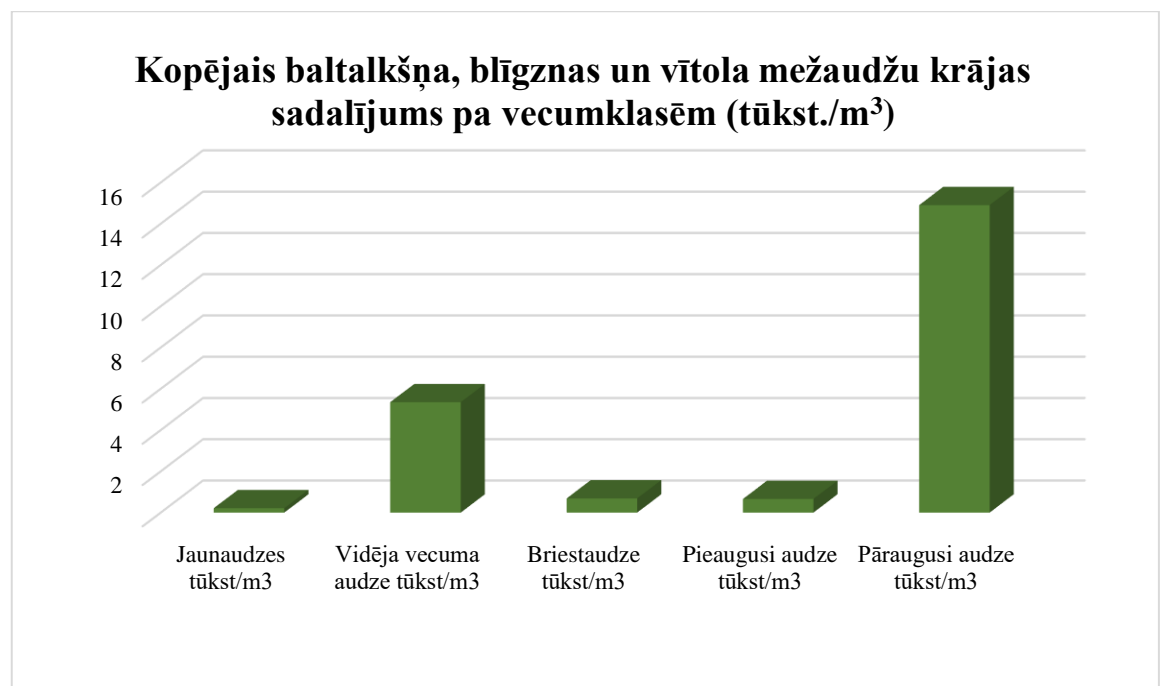
Attēls Nr. 3.3.13.

Attēls Nr. 3.3.14.

Attēls Nr. 3.3.15.

Attēls Nr. 3.3.16.

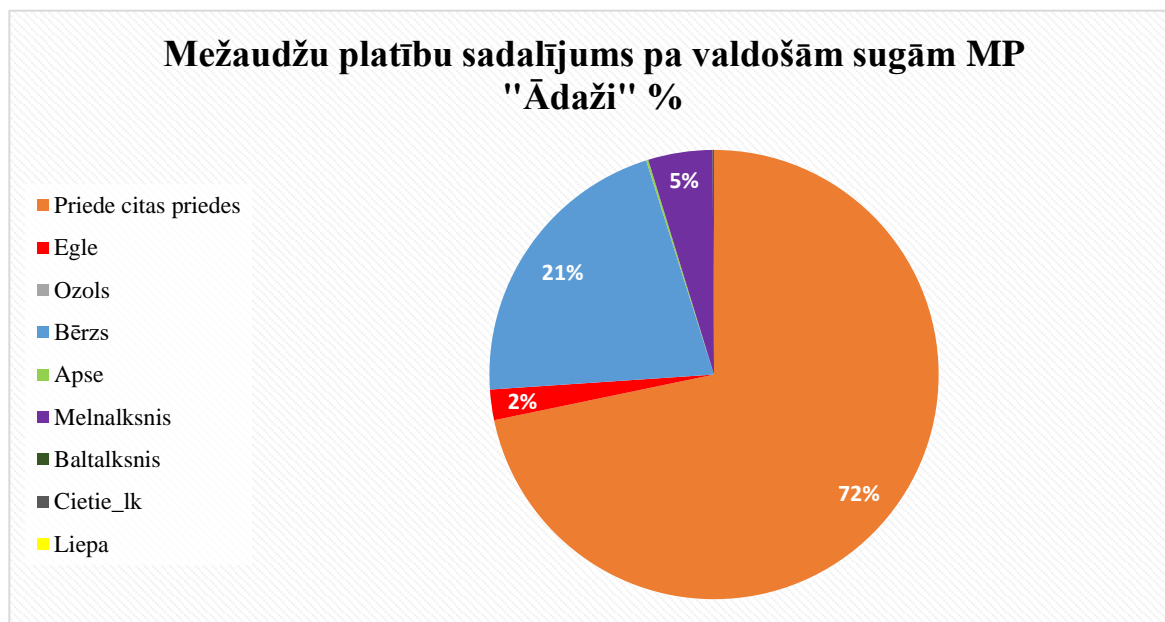
Analizējot datus par audžu uzkrāto krāju, redzams, ka lielākais koksnes apjoms uzkrāts vidēja vecuma audzēs - 2048 tūkstoši m³ jeb 35 % no kopējās krājas. Briestaudzēs un pieaugušās audzēs uzkrāti attiecīgi 1338 tūkstoši m³ un 1332 tūkstoši m³ (23 % katrā vecumklasē), kas liek secināt, ka, necērtot galveno cirti pēc caurmēra, paredzams salīdzinoši liels kopšanas ciršu apjoms. Līdzīgi kā ar sugu aizņemto platību, lielākā krāja koncentrēta priežu audzēs – 3201 tūkstoši m³ (55 %), kā arī egļu – 1090 tūkstoši m³ (19 %) un bērzu audzēs – 1078 tūkstoši m³ (19 %).

Mežaudžu platību un mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām MP "Ādaži"

Tabula Nr. 3.3.4. Mežaudžu platības sadalījums pa vecumklasēm un valdošajām sugām MP "Ādaži"

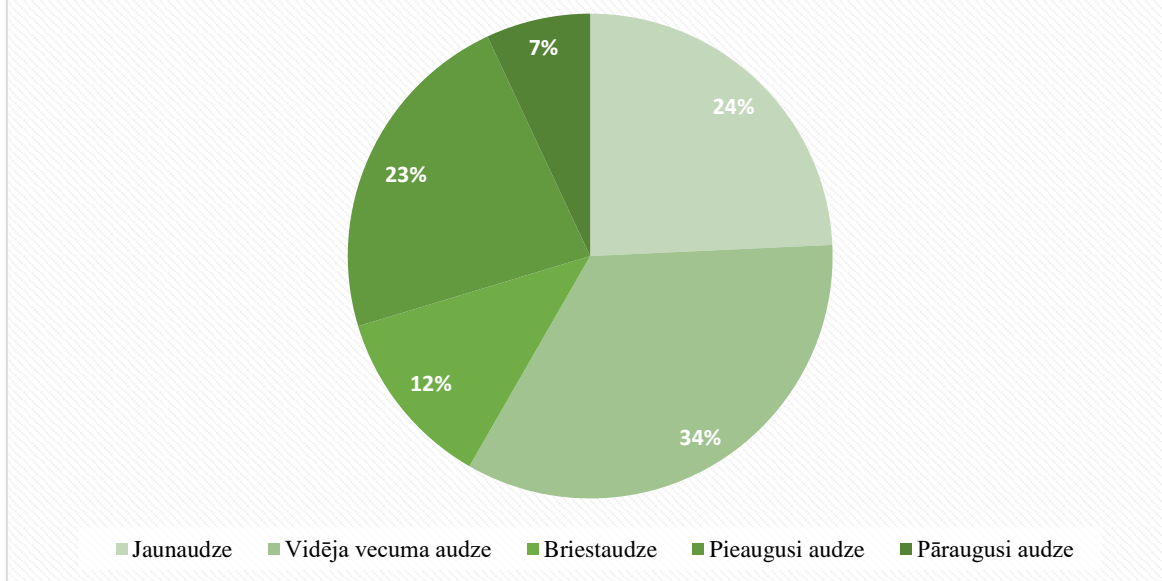
Suga/ platība	Jaunaudze (ha)	Vidēja vecuma audze (ha)	Briestaudze (ha)	Pieaugusi audze (ha)	Pāraugusi audze (ha)	Kopā (ha)
Priede	1665,4	1782,67	745,66	1382,83	319,72	5896,28
Egle	33,05	75,46	17,7	29,38	24,77	180,36
Ozols						
Bērzs	264,42	842,74	175,04	339,16	119,66	1741,02
Apse	7,29		0,14		5,14	12,57
Melnalksnis	23,96	89,24	49,79	113,75	103,6	380,34
Baltalksnis	0,24	7,63				7,87
Cietie_lk				0,61		0,61
Liepa						
Kopā	1994,36	2797,74	988,33	1865,73	572,89	8219,05

MVR 09.10.2025.

Attēls. Nr. 3.3.17.

Mežaudžu platību sadalījums pa vecumklasēm MP "Ādaži" %

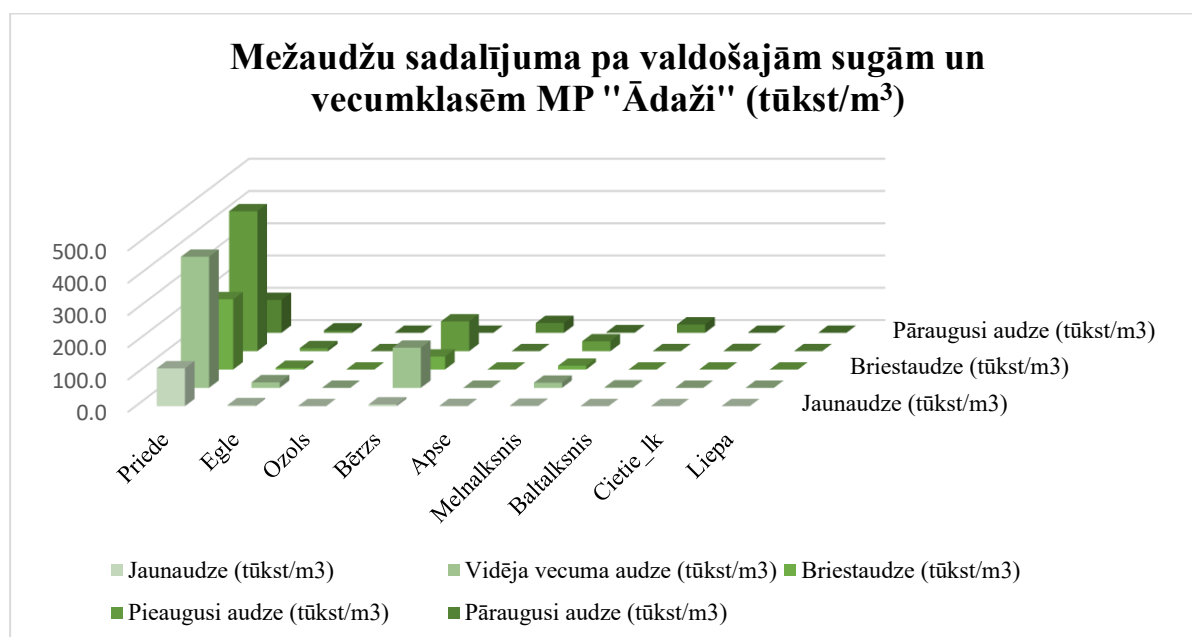
Attēls Nr. 3.3.18.

Mežaudžu krājas sadalījums pa vecumklasēm un valdošajām sugām MP “Ādaži”

Tabula Nr. 3.3.5. Mežaudžu krājas sadalījums pa vecumklasēm un valdošajām sugām MP “Ādaži” tūkstošos kubikmetros

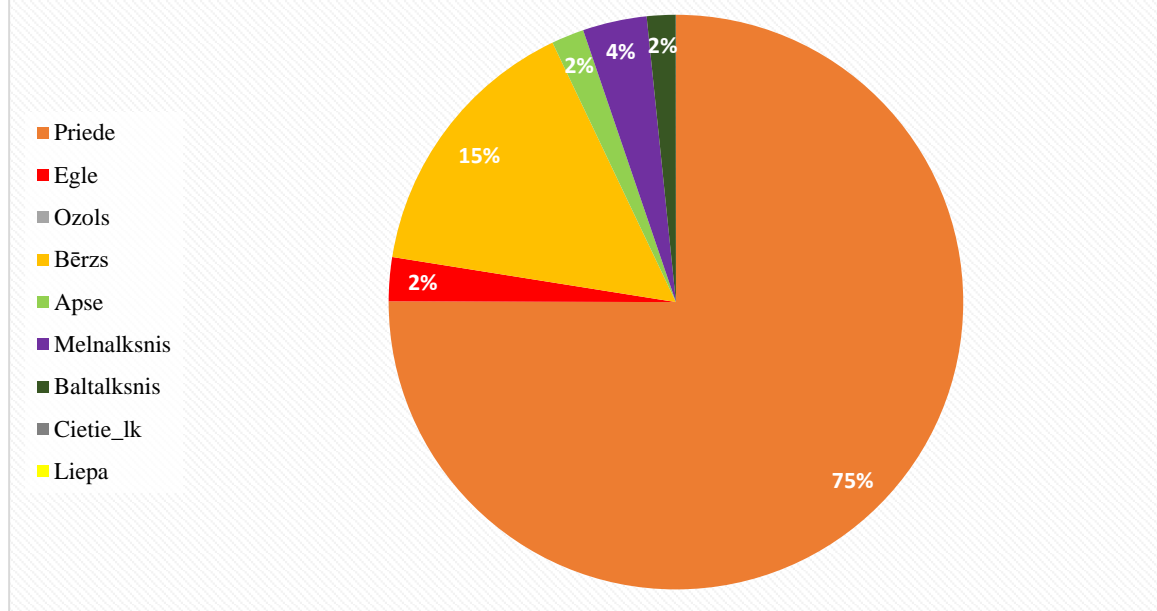
Suga/ krāja	Jaunaudze (tūkst/m ³)	Vid.vecuma audze (tūkst/m ³)	Briestaudze (tūkst/m ³)	Pieaugusi audze (tūkst/m ³)	Pāraugusi audze (tūkst/m ³)	Kopā (tūkst/m ³)
Priede	117,3	406,2	217,8	433,8	102,1	1277,2
Egle	2,9	17,1	5,2	9,4	7,3	42,0
Ozols						
Bērzs	5,3	124,5	40,2	92,4	0,0	262,5
Apse	0,6				30,6	31,2
Melnalksnis	1,2	15,9	11,7	30,6	2,0	61,4
Baltalksnis	0,0	1,3			26,3	27,5
Cietie_lk				0,2		0,2
Liepa						
Kopā	127,3	565,0	274,8	566,4	168,3	1701,9

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.3.19.

Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām MP "Ādaži"

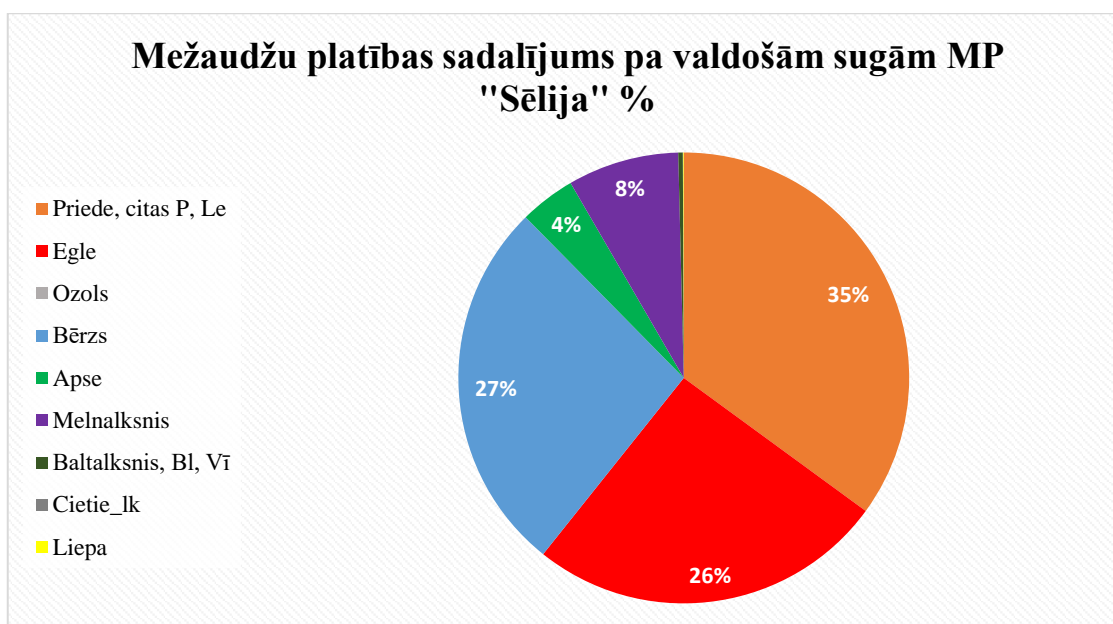
Attēls Nr. 3.3.20.

Mežaudžu platību un mežaudžu krājas sadalījumu pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām MP "Sēlija"

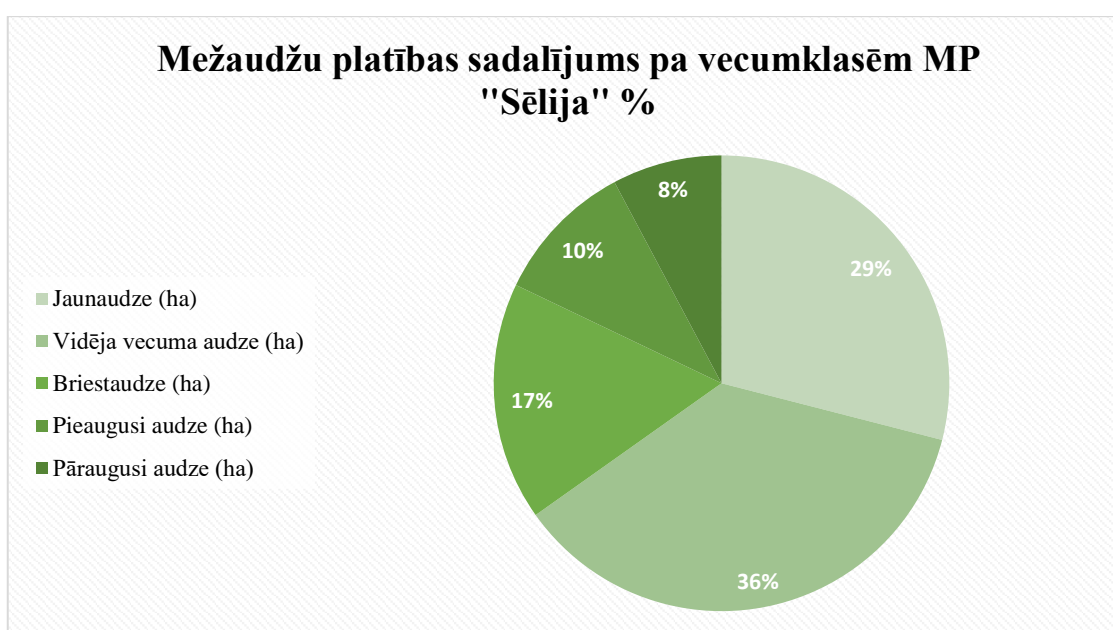
Tabula Nr. 3.3.6. Mežaudžu platības sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm MP "Sēlija"

Suga/platība	Jaunaudze (ha)	Vidēja vecuma audze (ha)	Briestaudze (ha)	Pieaugusi audze (ha)	Pāraugusi audze (ha)	Kopā (ha)
Priede, citas P, Le	1249,32	1420,59	1008,92	513,64	304,92	4497,39
Egle	820,17	1612,28	716,63	126,06	19,49	3294,63
Ozols						
Bērzs	1105,55	1289,03	350,11	425,76	282,21	3452,66
Apse	258,82	75,81	3,88	3,42	171,31	513,24
Melnalksnis	285,58	235,3	84,76	228,2	190,6	1024,44
Baltalksnis, Bl, Vī	1,48	8,87	0,65		30,7	41,70
Cietie_lapukoki	0,90		2,12			3,02
Liepa		1,41	2,69	1,49		5,59
Kopā	3721,82	4643,29	2169,76	1298,57	999,23	12832,67

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.3.21.

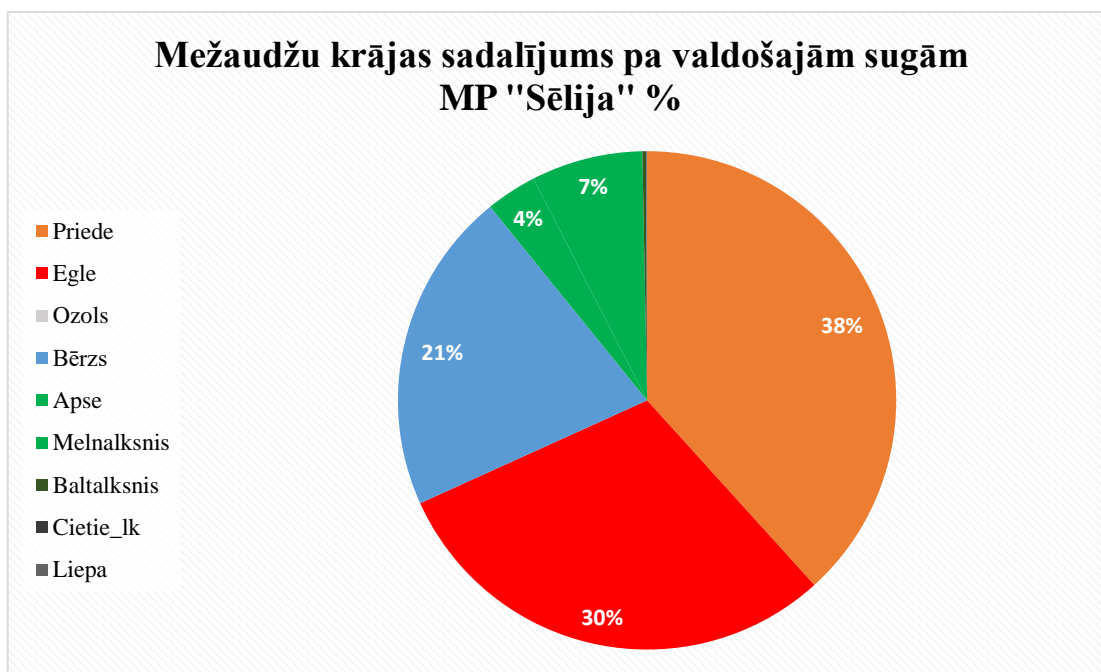
Attēls Nr. 3.3.22.

Tabula Nr. 3.3.7. Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm MP "Sēlija"

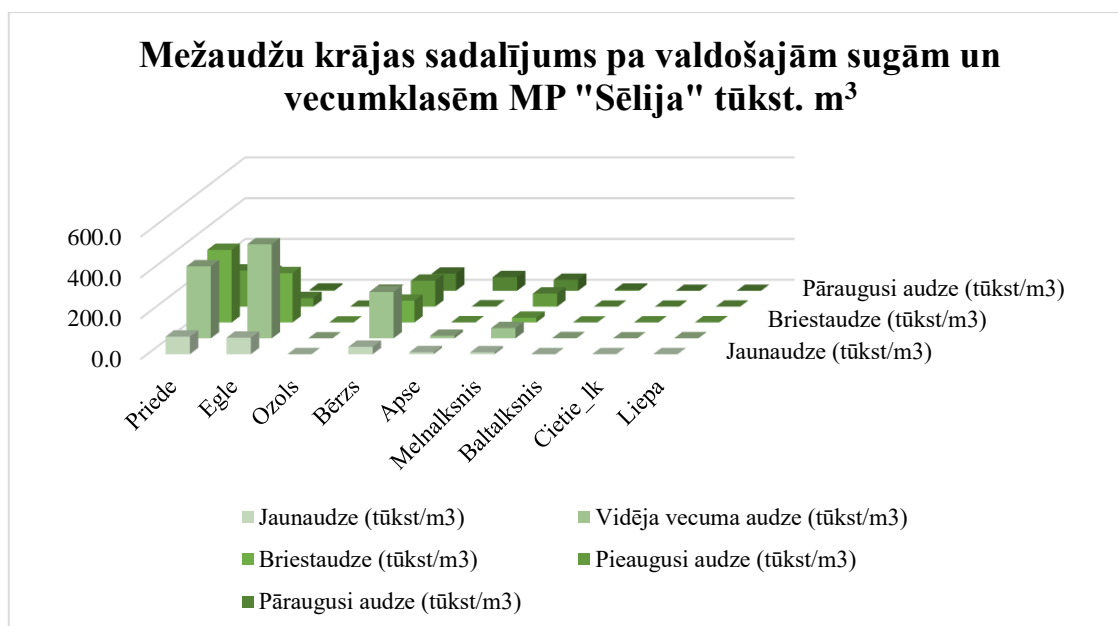
Suga/krāja	Jaunaudze (tūkst/m ³)	Vidēja vecuma audze (tūkst/m ³)	Briestaudze (tūkst/m ³)	Pieaugusi audze (tūkst/m ³)	Pāraugusi audze (tūkst/m ³)	Kopā (tūkst/m ³)
Priede	86,4	352,7	356,0	177,1	91,6	1063,9
Egle	80,9	461,2	241,7	42,0	6,3	832,1
Ozols						

Bērzs	36,1	227,2	107,0	127,1	84,4	581,7
Apse	9,7	12,8	0,7	1,3	67,2	91,7
Melnalksnis	9,3	50,2	23,4	64,1	54,0	201,1
Baltalksnis					5,6	6,4
Cietie lapukoki	0,1		0,4			0,5
Liepa		0,3	0,8	0,4		1,4
Kopā	222,5	1105,2	730,0	412,1	309,1	2778,9

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.3.23.

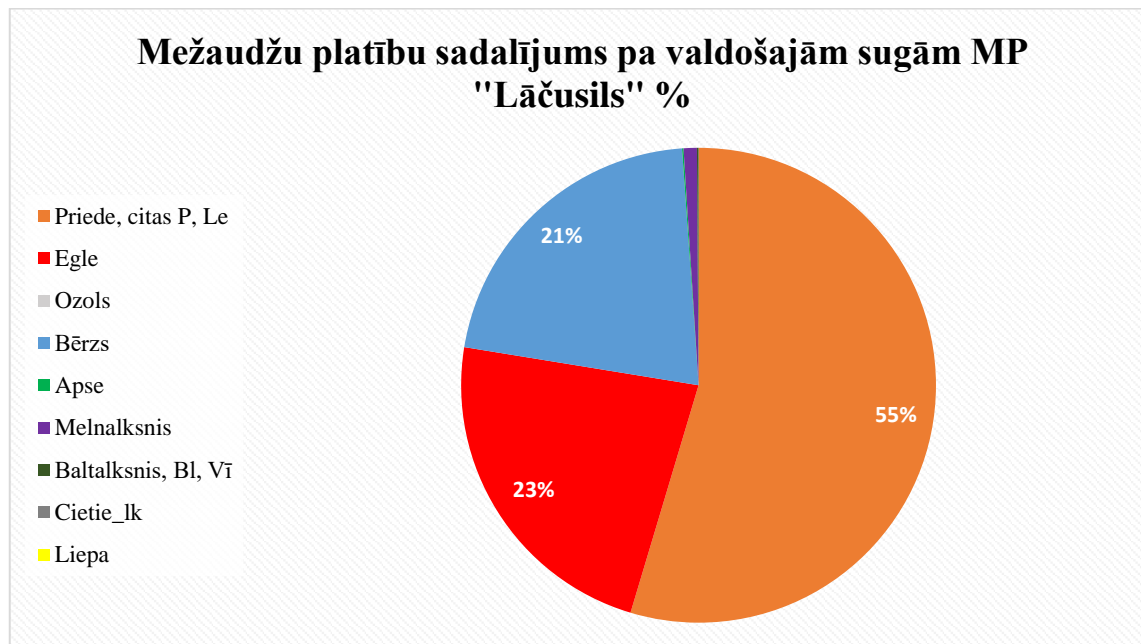
Attēls Nr. 3.3.24.

Mežaudžu platību un mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām MP "Lāčusils"

Tabula Nr. 3.3.8. Mežaudžu platības sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm MP "Lāčusils"

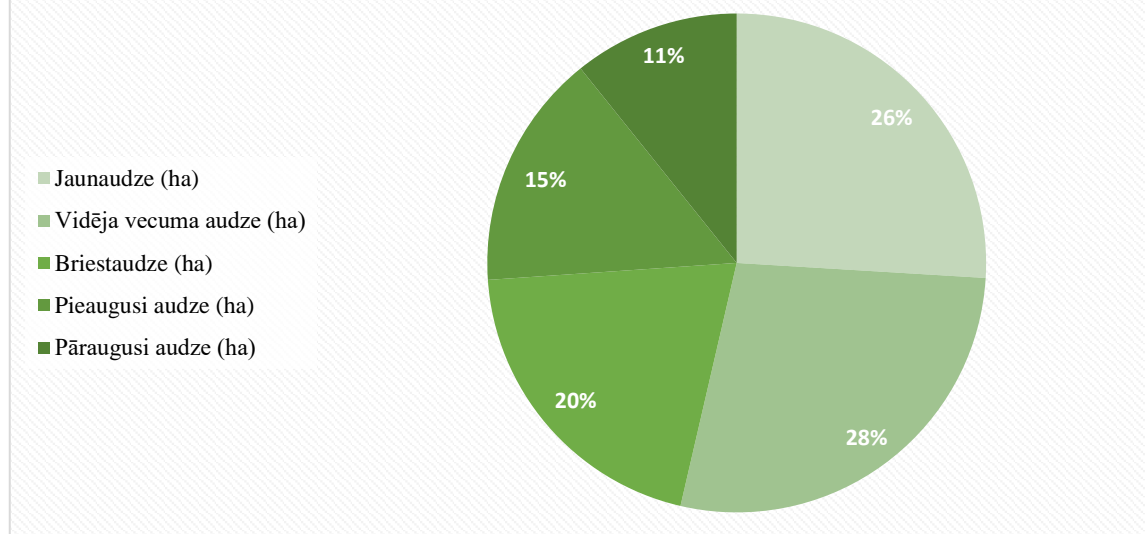
Suga/platība	Jaun- audze (ha)	Vidēja vecuma audze (ha)	Briest- audze (ha)	Pieaugusi audze (ha)	Pāraugusi audze (ha)	Kopā (ha)
Priede, citas P, Le	236,85	324,6	343,56	213,7	161,39	1280,10
Egle	188,65	130,46	94,21	63,32	60,86	537,50
Ozols						0,00
Bērzs	168,79	190,09	37,24	76,95	26,55	499,62
Apse		1,92			0,42	2,34
Melnalksnis	14,01		0,56	4,92	1,61	21,10
Baltalksnis, Bl, Vī		1,09			1,48	2,57
Cietie_lapukoki						
Liepa						
Kopā	608,30	648,16	475,57	358,89	252,31	2343,23

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.3.25.

Mežaudžu platību sadalījums pa vecumklasēm MP "Lāčusils" %

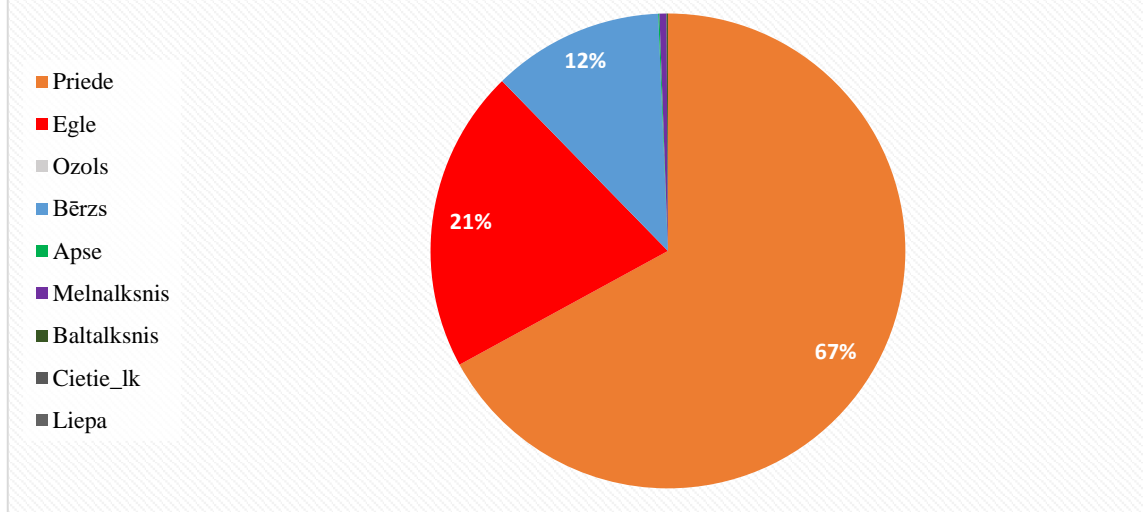
Attēls Nr. 3.3.26.

Tabula Nr. 3.3.9. Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm MP "Lāčusils" tūkstošos kubikmetros

Suga/ krāja	Jaunaudze (tūkst/m ³)	Vidēja vecuma audze (tūkst/m ³)	Briest- audze (tūkst/m ³)	Pieaugusi audze (tūkst/m ³)	Pāraugusi audze (tūkst/m ³)	Kopā (tūkst/m ³)
Priede	19,6	90,2	115,3	74,5	53,4	353,0
Egle	18,1	30,2	26,6	17,2	16,6	108,7
Ozols						
Bērzs	5,7	26,7	7,6	17,6	3,8	61,3
Apse		0,3			0,1	0,4
Melnalksnis	0,4	0,0	0,2	1,5	0,5	2,5
Baltalksnis		0,1			0,4	0,5
Cietie_lk						
Liepa						
Kopā	43,8	147,4	149,6	110,8	74,9	526,4

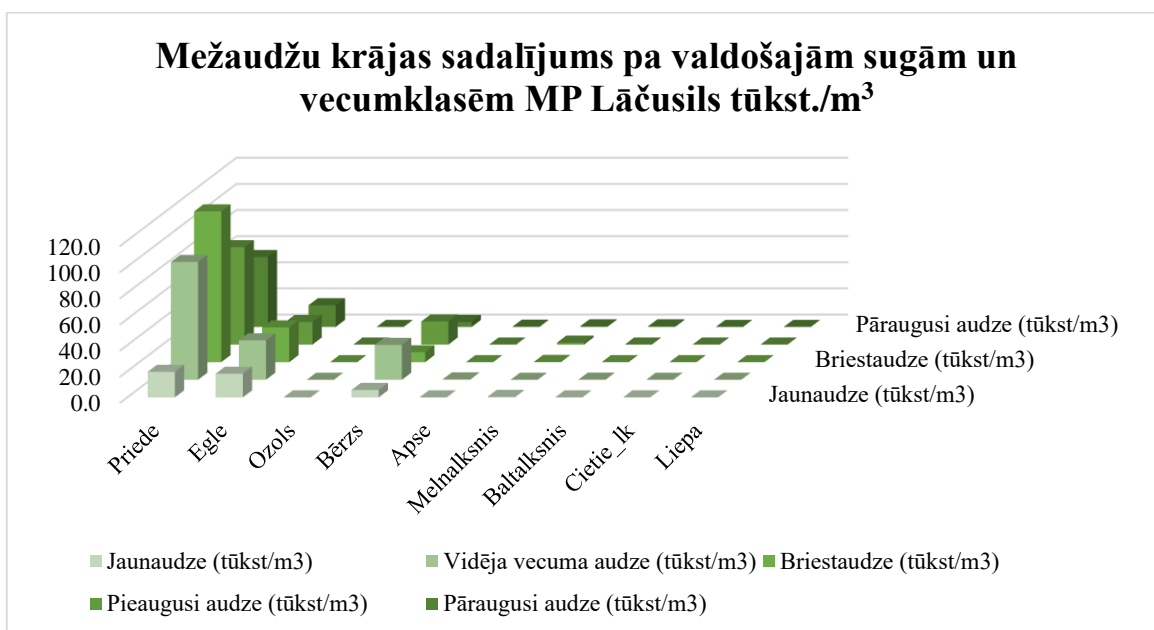
MVR 09.10.2025.

Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām MP "Lāčusils" %

Attēls Nr. 3.3.27.

Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm MP Lāčusils tūkst./m³

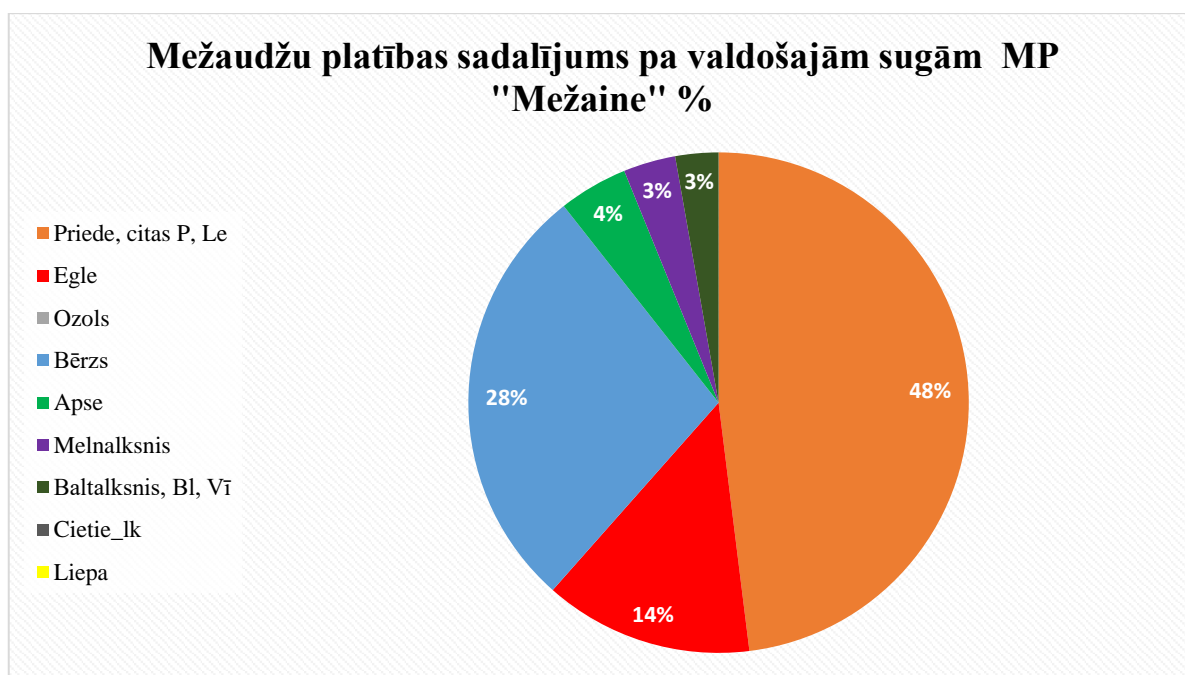
Attēls Nr. 3.3.28.

Mežaudžu platību un mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām MP "Mežaine"

Tabula Nr. 3.3.10. Mežaudžu platības sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm MP "Mežaine"

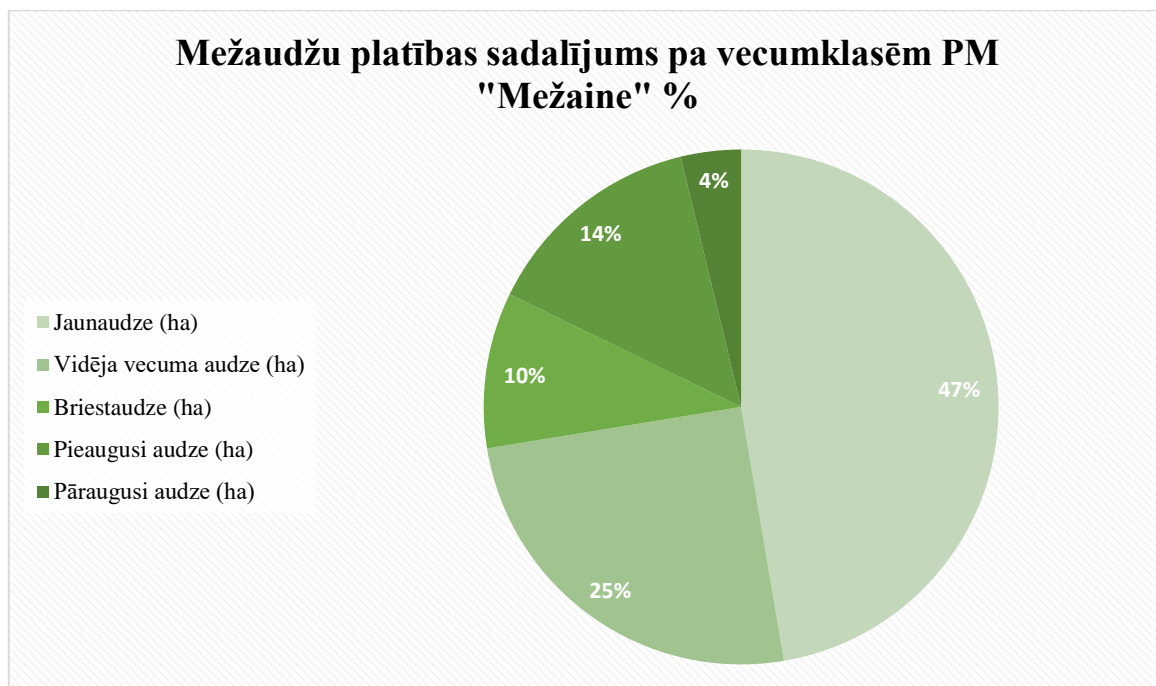
Suga/platība	Jaunaudze (ha)	Vidēja vecuma audze (ha)	Briestaudze (ha)	Pieaugusi audze (ha)	Pāraugusi audze (ha)	Kopā (ha)
Priede, citas P, Le	131,48	25,29	30,92	42,54	12,74	242,97
Egle	30,11	22,96	5,27	8,25	1,7	68,29
Ozols						
Bērzs	51,38	61,98	10,12	16,43	0,98	140,89
Apse	18,49	0,38	0,53	3,18		22,58
Melnalksnis	5,65	8,24	2,67	0,5		17,06
Baltalksnis, Bl, Vī	2,35	8,04			3,68	14,07
Cietie_lk						
Liepa						
Kopā	239,46	126,89	49,51	70,90	19,10	505,86

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.3.29.

Mežaudžu platības sadalījums pa vecumklasēm PM "Mežaine" %

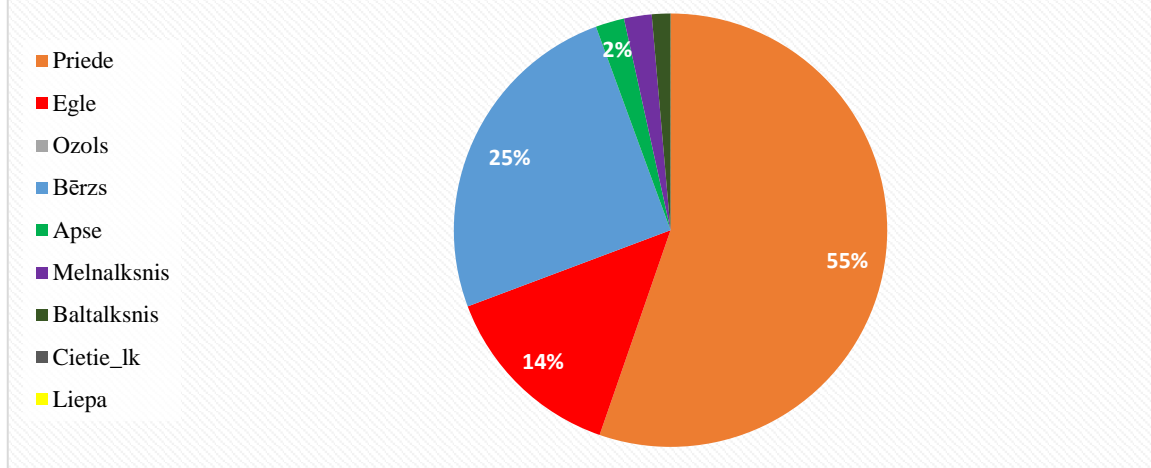
Attēls Nr. 3.3.30.

Tabula Nr. 3.3.11. Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm MP "Mežaine".

Suga/krāja	Jaunaudze (tūkst/m ³)	Vidēja vecuma audze (tūkst/m ³)	Briestaudze (tūkst/m ³)	Pieaugusi audze (tūkst/m ³)	Pāraugusi audze (tūkst/m ³)	Kopā (tūkst/m ³)
Priede	11,1	8,5	11,9	16,2	5,7	53,4
Egle	1,9	6,2	1,7	3,1	0,6	13,5
Ozols						
Bērzs	1,9	13,5	3,5	5,0	0,3	24,2
Apse	1,0	0,1	0,1	0,9		2,1
Melnalksnis	0,2	1,3	0,5	0,1		2,0
Baltalksnis	0,0	0,6			0,7	1,3
Cietie_lk						
Liepa						
Kopā	16,1	30,2	17,7	25,2	7,3	96,5

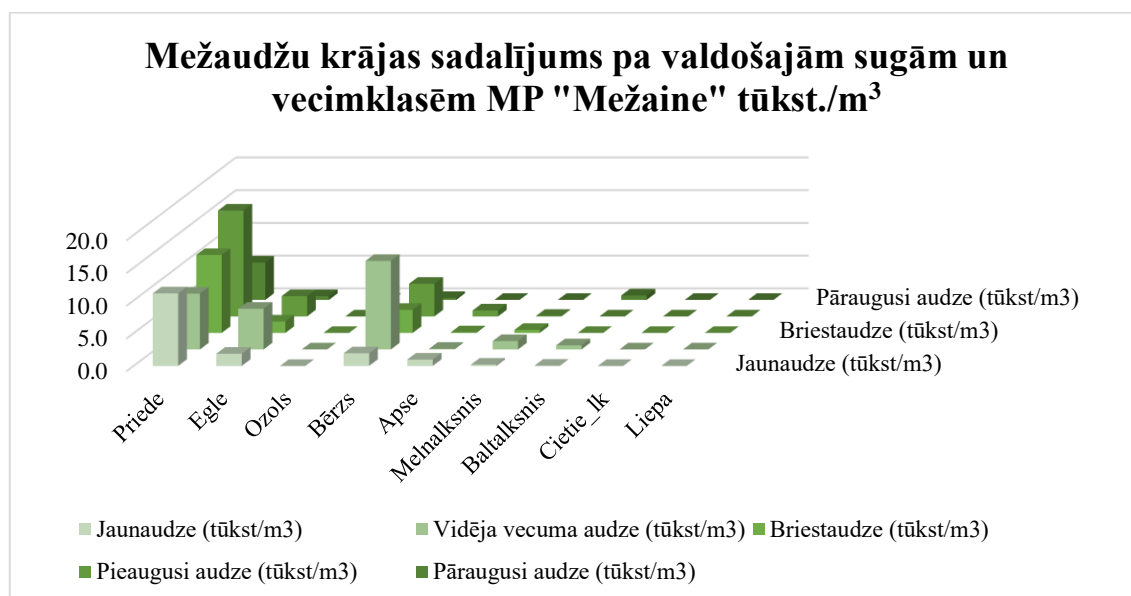
MVR 09.10.2025.

Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām MP "Mežaine" %

Attēls Nr. 3.3.31.

Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām un vecimklasēm MP "Mežaine" tūkst./m³

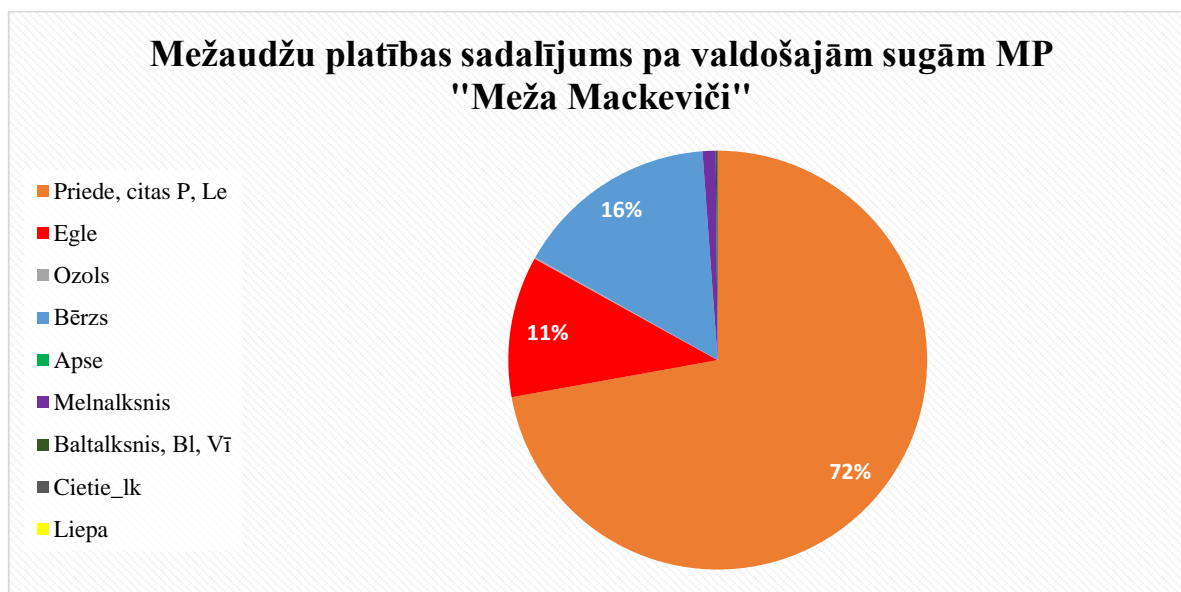
Attēls Nr. 3.3.32.

Mežaudžu platību un mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām MP "Meža Mackeviči"

Tabula Nr. 3.3.12. Mežaudžu platības sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm MP "Meža Mackeviči"

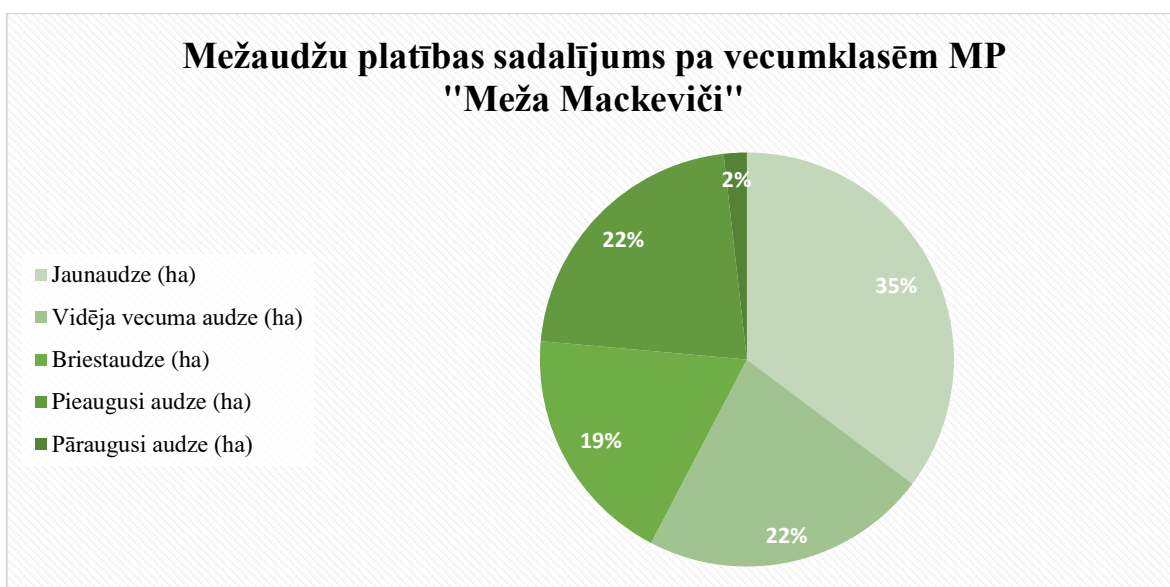
Suga/platība	Jaunaudze (ha)	Vidēja vecuma audze (ha)	Briestaudze (ha)	Pieaugusi audze (ha)	Pāraugusi audze (ha)	Kopā (ha)
Priede, citas P, Le	523,44	219,78	274,67	342,8	1,57	1362,26
Egle	60,35	63,03	50,94	30,45	0,84	205,61
Ozols	2,03					2,03
Bērzs	71,00	136,86	23,16	36,32	28,7	296,03
Apse						0,00
Melnalksnis	8,50	3,53	5,25	1,75		19,03
Baltalksnis, Bl, Vī					2,87	2,87
Cietie lapukoki						
Liepa						
Kopā	665,32	423,20	354,02	411,32	33,97	1887,83

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.3.33.

Mežaudžu platības sadalījums pa vecumklasēm MP "Meža Mackeviči"

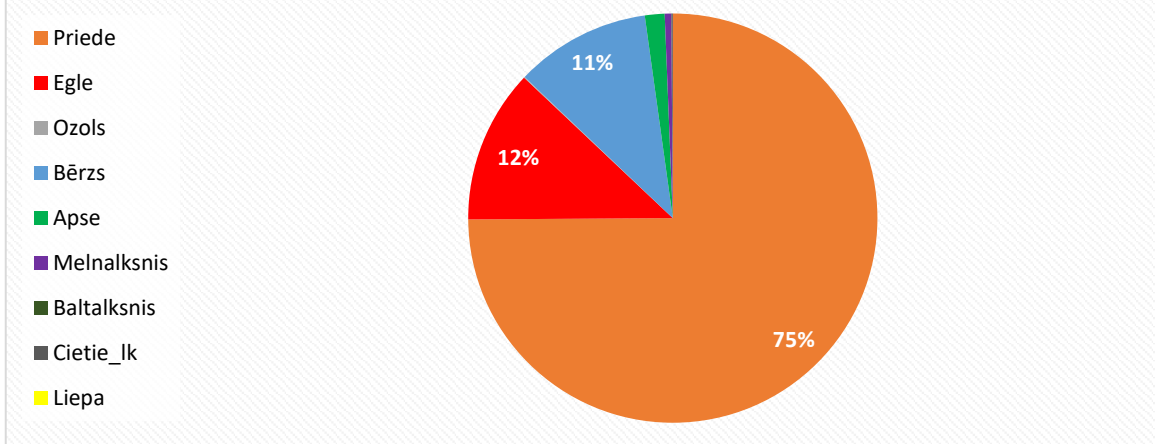
Attēls Nr. 3.3.34.

Tabula Nr. 3.3.13. Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm MP "Meža Mackeviči"

Suga/krāja	Jaunaudze (tūkst/m ³)	Vidēja vecuma audze (tūkst/m ³)	Briestaudze (tūkst/m ³)	Pieaugusi audze (tūkst/m ³)	Pāraugusi audze (tūkst/m ³)	Kopā (tūkst/m ³)
Priede	31,8	60,4	84,3	101,8	0,1	278,4
Egle	5,8	15,0	14,5	9,6	0,3	45,1
Ozols					0,2	0,2
Bērzs	1,9	26,1	4,0	7,8		39,8
Apse					5,8	5,8
Melnalksnis	0,2	0,4	1,0	0,4		1,9
Baltalksnis						
Cietie_lk					0,4	0,4
Liepa						
Kopā	39,6	101,9	103,7	119,6	6,8	371,6

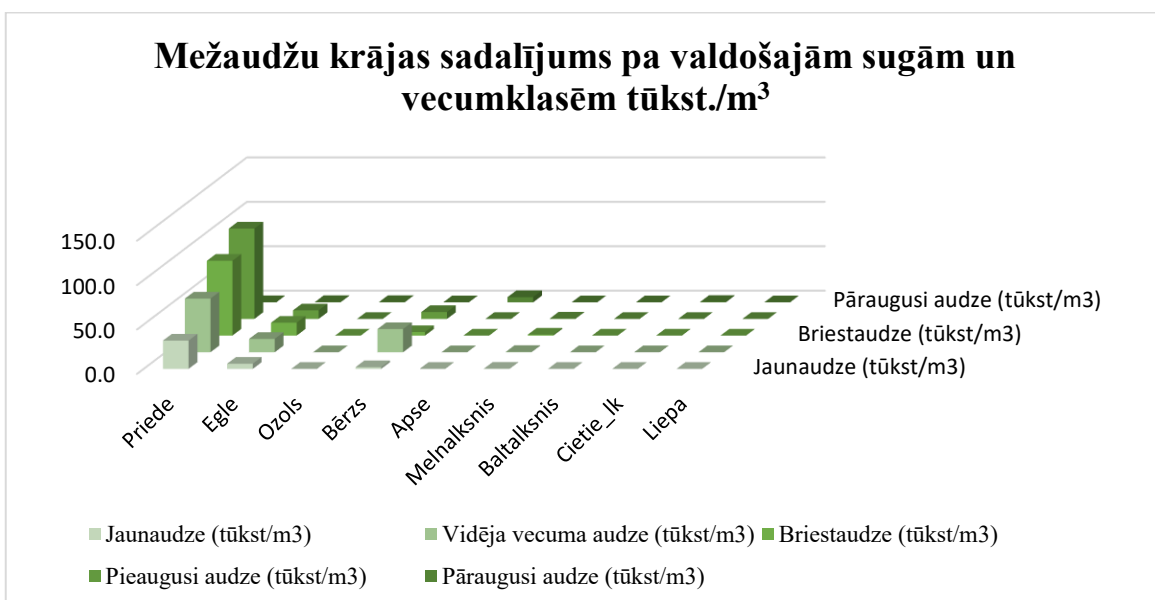
MVR 09.10.2025.

Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām MP "Meža Mackeviči" %

Attēls Nr. 3.3.35.

Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm tūkst./m³

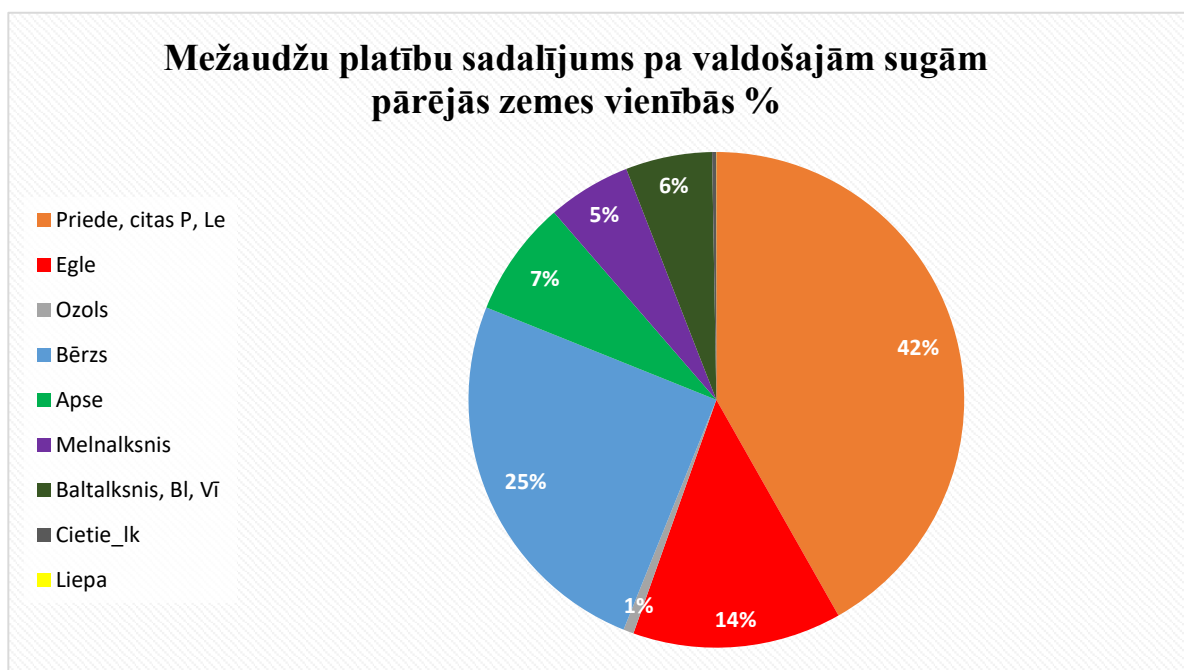
Attēls Nr. 3.3.36.

Mežaudžu platību un mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām platībās ārpus poligoniem

Tabula Nr. 3.3.14. Mežaudžu platības sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm platībās ārpus poligoniem

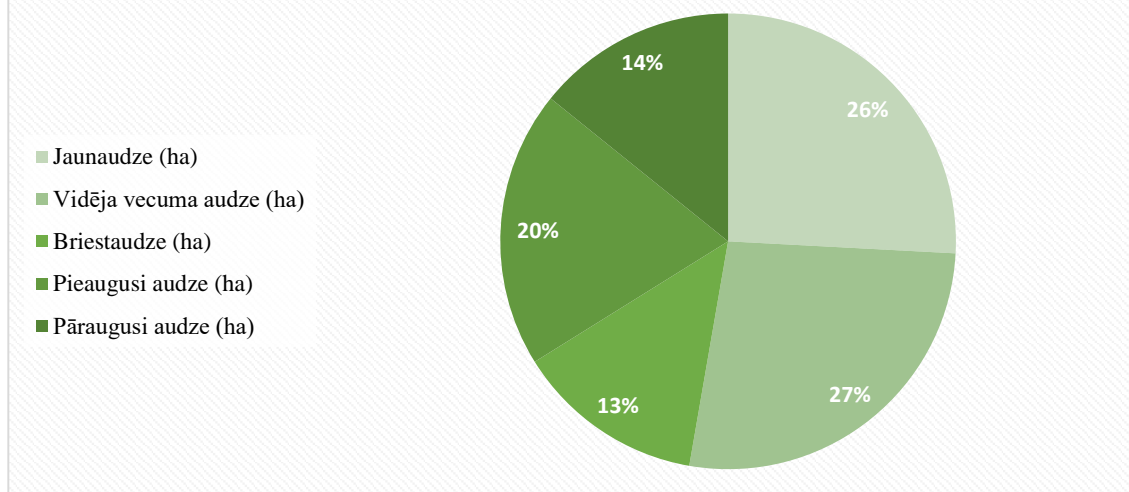
Suga/platība	Jaunaudze (ha)	Vidēja vecuma audze (ha)	Briestaudze (ha)	Pieaugusi audze (ha)	Pāraugusi audze (ha)	Kopā (ha)
Priede, citas P, Le	117,52	139,55	97,92	134,95	87,51	577,45
Egle	68,23	45,96	24,52	44,45	5,25	188,41
Ozols	0,48	5,59	0,15	2,91	0,2	9,33
Bērzs	84,07	136,4	51,11	61,7	11,69	344,97
Apse	61,02	6,12	3,88	14,19	19,23	104,44
Melnalksnis	20,85	10,48	2,16	9,07	32,64	75,20
Baltalksnis, Bl, Vī	4,84	26	4,1	3,2	39,83	77,97
Cietie_lk	0,00	1,3	1,33	1,07		3,70
Liepa		0,13				0,13
Kopā	357,01	371,53	185,17	271,54	196,35	1381,60

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.3.37.

Mežaudžu platību sadalījums pa valdošajām sugām pārējās zemes vienībās %

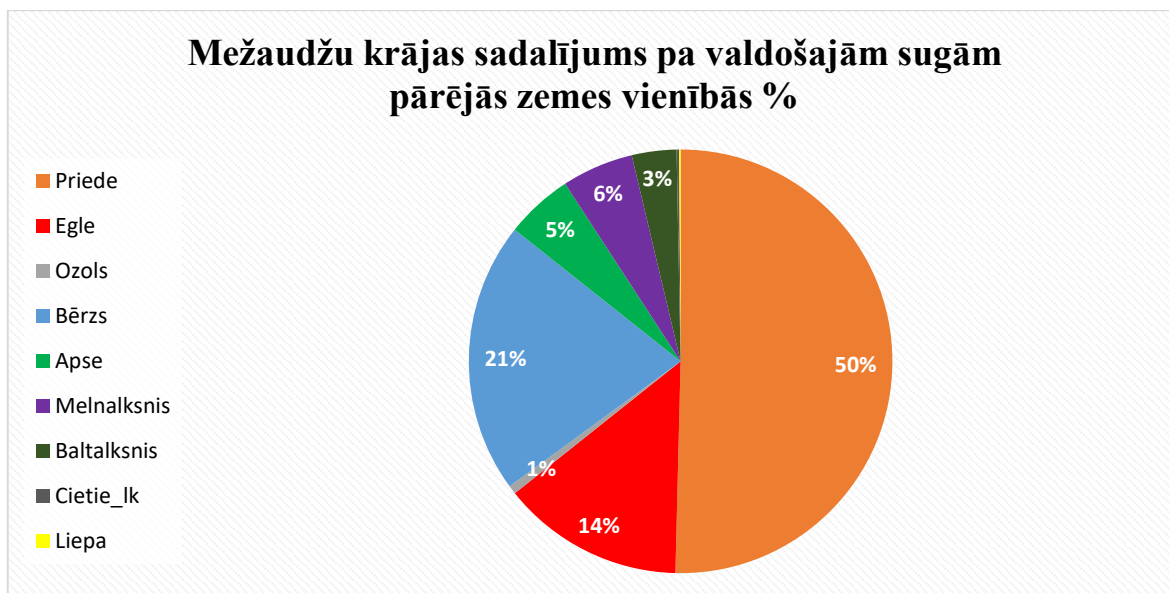

Attēls Nr. 3.3.38.

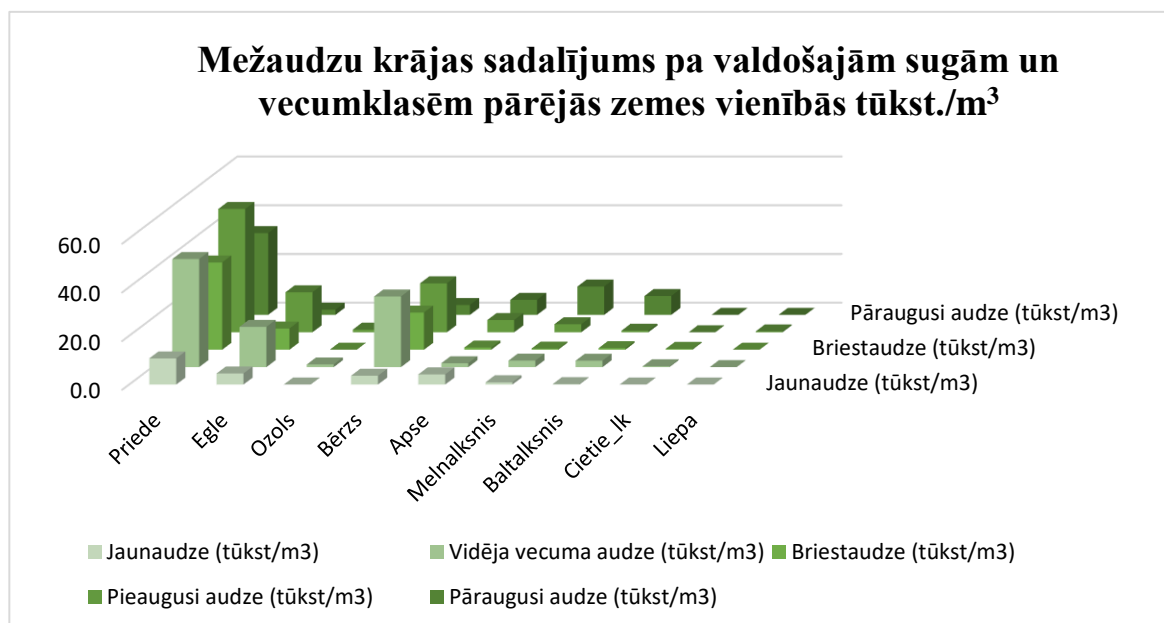
Tabula Nr. 3.3.15. Mežaudžu krājas sadalījums pa valdošajām sugām un vecumklasēm platībās ārpus poligoniem

Suga/ krāja	Jaunaudze (tūkst/m ³)	Vidēja vecuma audze (tūkst/m ³)	Briest- audze (tūkst/m ³)	Pieaugusi audze (tūkst/m ³)	Pāraugusi audze (tūkst/m ³)	Kopā (tūkst/m ³)
Priede	10,7	44,4	35,8	50,6	33,6	175,2
Egle	4,5	16,6	8,7	16,4	2,1	48,4
Ozols		1,1		1,1		2,3
Bērzs	3,6	29,0	15,3	20,1	4,1	72,0
Apse	4,2	1,6	0,9	5,0	6,2	17,9
Melnalksnis	0,9	2,7	0,5	3,3	11,6	19,0
Baltalksnis	0,1	2,6	0,6	0,7	7,8	11,8
Cietie_lk		0,3	0,3			0,7
Liepa				0,4		0,4
Kopā	24,1	98,3	62,2	97,6	65,4	347,7

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.3.39.

Attēls Nr. 3.3.40.

Apskatot datus par audžu krājām un platībām atsevišķi pa poligoniem un ārpus poligoniem, redzamas būtiskas atšķirības sugu un vecuma grupu pārstāvībā. MP “Ādaži” dominē priežu audzes gan platības, gan krājas ziņā (72% un 75%), jaunaudzēm un vidēja vecuma audzēm, aizņemot apmēram pusi platības (attēls Nr.3.3.17; 3.3.20., attēls Nr. 3.3.18.).

Savukārt MP “Sēlija” priežu, egļu un bērzu audzes sadalās nosacīti vienādās daļās, attiecīgi pēc platības aizņemot 35 %, 26 % un 27 % un uzkrātās krājas – 38 %, 30 % un 21 % no kopējā apjoma. MP “Sēlija” pārsvarā ir jaunaudzes (3721,8 ha) un vidēja vecuma audzes (4643,3 ha), kas kopā sastāda 65 % no visām audzēm.

MP “Lāčusils” un “Mežaine” sugu sadalījums pēc aizņemtās platības un uzkrātās krājas ir līdzīgs kopējam, respektīvi, 50 %–60 % aizņem priede un egle, un 20 %–30 % aizņem bērzs.

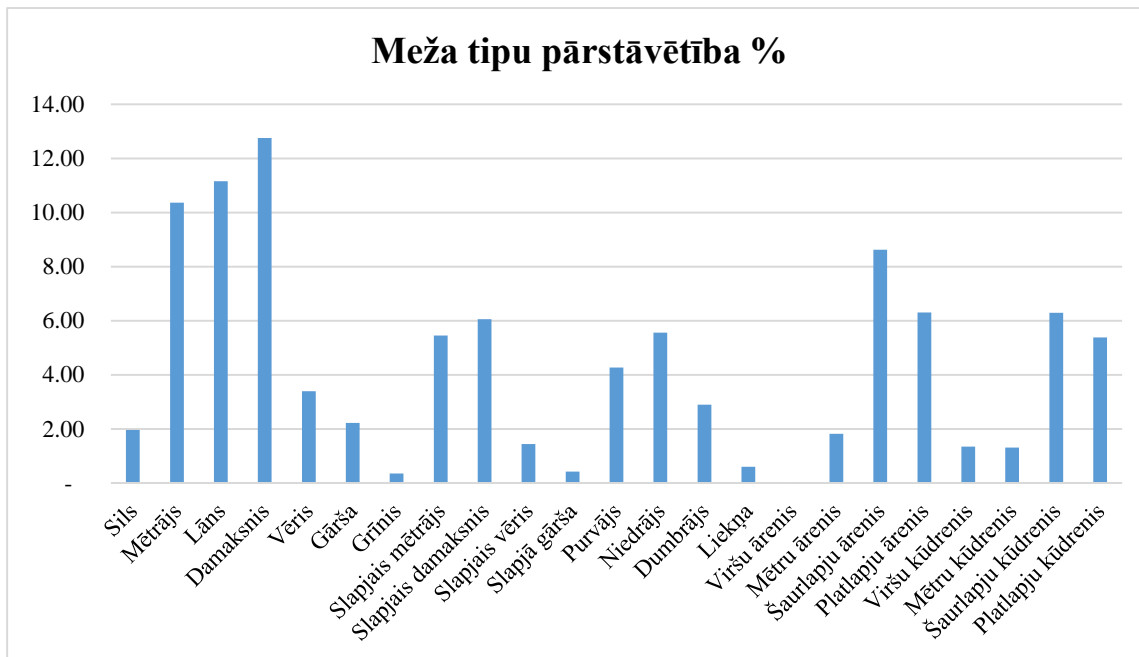
Ārpus poligoniem esošajās platībās lielāku platību kā poligonos aizņem baltalkšņu– 75,5 ha (5,5 %) un apšu audzes 104,4 ha (5,1 %).

3.4. Mežaudžu sadalījums pa meža tipiem

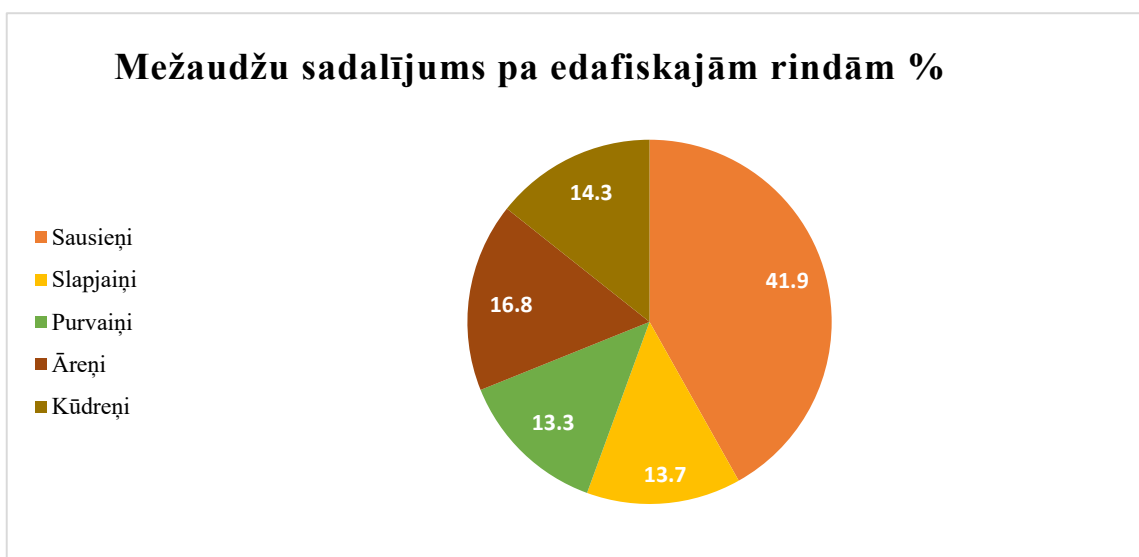
Tabula Nr. 3.4.1. Meža tipu pārstāvība AM mežos kopā

Meža tips	Kopā ha	Kopā %
Sils	570,8	2,00
Mētrājs	3042,1	10,67
Lāns	3277,6	11,50
Damaksnis	3738,2	13,11
Vēris	1001,5	3,51
Gārša	648,96	2,28
Sausieņi	12279	43,07
Grīnis	102,44	0,36
Slapjais mētrājs	1392,1	4,88
Slapjais damaksnis	1619,6	5,68
Slapjais vēris	425,8	1,49
Slapjā gārša	125,09	0,44
Slapjaini	3665,1	12,85
Purvājs	1050,4	3,68
Niedrājs	1345,6	4,72
Dumbrājs	797,29	2,80
Liekņa	179,04	0,63
Purvaini	3372,2	11,83
Viršu ārenis	6,76	0,02
Mētru ārenis	540,25	1,89
Šaurlapju ārenis	2551,2	8,95
Platlapju ārenis	1865,1	6,54
Āreņi	4963,3	17,41
Viršu kūdrenis	399,74	1,40
Mētru kūdrenis	381,43	1,34
Šaurlapju kūdrenis	1860,5	6,53
Platlapju kūdrenis	1589,5	5,58
Kūdreni	4231,2	14,84
Pavisam	28511	100,00

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.4.1.

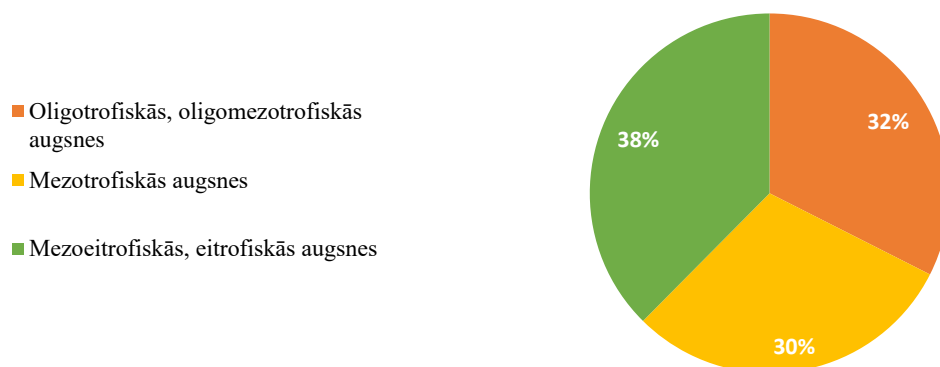
Attēls Nr.3.4.2.

Tabula Nr.3.4.2. Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības AM mežos kopā

Meža augsnes	Kopā ha	%
Oligotrofiskās, oligomezotrofiskās augsnes	8831,6	31,0
Mezotrofiskās augsnes	8635,4	30,3
Mezoeitrofiskās, eitrofiskās augsnes	11044	38,7
Kopā	28511	100,0

MVR 09.10.2025.

Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības AM mežos kopā %

Attēls nr. 3.4.3.

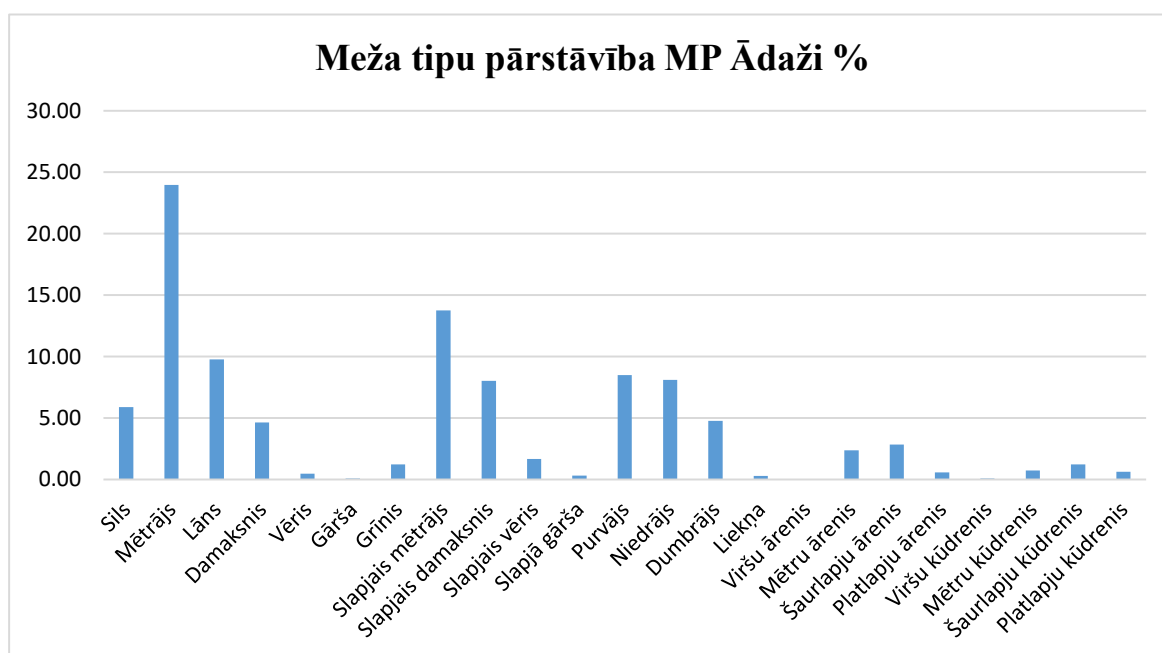
Kā redzams tabulu apkopojumos un diagrammās, ievērojama daļa (41,9 %) no AM mežiem aug sausās minerālaugsnēs, turklāt gandrīz ceturtdaļa nabadzīgos un vidēji auglīgos sila, mētrāja un lāna augšanas apstākļos, kas īpaši piemēroti dažādu militāro apmācību uzdevumu izpildei (taktika, slēpta pārvietošanās, ierakumu rakšana, nometņu veidošana). Militārās tehnikas izmantošana intensīvāk izmantotajās teritorijās rada augsnes virskārtas degradāciju. Ja šajās platībās papildus tiek veikta galvenā cirte kailcirtes veidā, tas ļoti apgrūtinās nodrošināt meža atjaunošanu. Vairāk nekā 30 % no mežiem ir nosusināti, bet 27 % atrodas uz slapjām kūdras un minerālajam augsnēm. Tāpēc, īpaši MP “Sēlija”, MP “Lāčusils” un MP “Mežaine” liela vērība jāpievērš meliorācijas sistēmu uzturēšanai un pārbūvei.

Tabula Nr. 3.4.3. Meža tipu pārstāvība MP “Ādaži”

Meža tips	MP “Ādaži” ha	MP “Ādaži” %
Sils	487,37	5,88
Mētrājs	1985,69	23,97
Lāns	808,84	9,76
Damaksnis	384,86	4,65
Vēris	39,16	0,47
Gārša	7,22	0,09
Sausieni	3713,14	44,82
Grīnis	102,44	1,24
Slapjais mētrājs	1138,96	13,75
Slapjais damaksnis	665,47	8,03
Slapjais vēris	137,86	1,66
Slapjā gārša	26,53	0,32
Slapjaini	2071,26	25,00
Purvājs	703,79	8,50
Niedrājs	671,72	8,11
Dumbrājs	395,7	4,78
Liekņa	24,74	0,30
Purvaini	1795,95	21,68

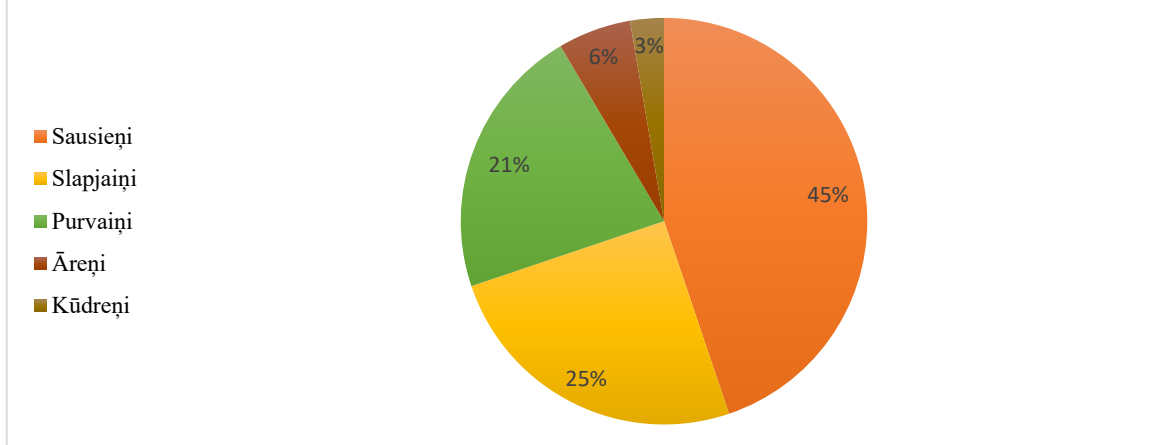
Viršu ārenis	1,13	0,01
Mētru ārenis	197,19	2,38
Šaurlapju ārenis	236,58	2,86
Platlapju ārenis	47,22	0,57
Āreņi	482,12	5,82
Viršu kūdrenis	6,23	0,08
Mētru kūdrenis	61,83	0,75
Šaurlapju kūdrenis	101,38	1,22
Platlapju kūdrenis	52,74	0,64
Kūdreņi	222,18	2,68
Pavisam	16347,12	197,32

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.4.4.

Mežaudžu sadalījums pa edafiskajām rindām MP "Ādaži" %

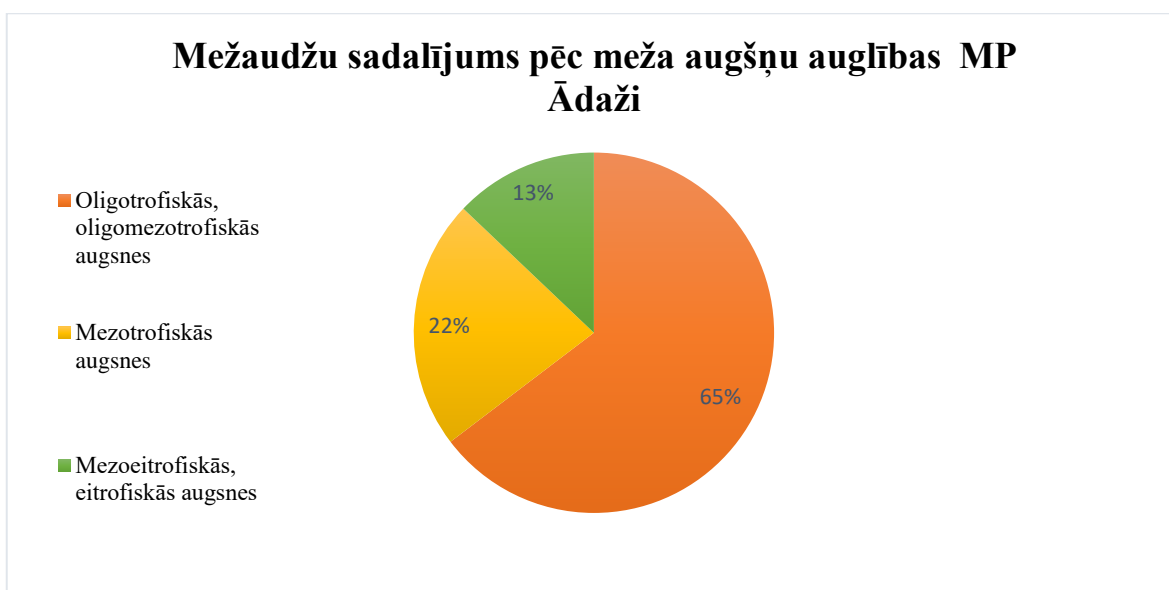
Attēls Nr. 3.4.5.

Tabula Nr. 3.4.4. Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības MP "Ādaži"

Meža augsnes	MP "Ādaži" (ha)	%
Oligotrofiskās, oligomezotrofiskās augsnes	5356,35	64,65
Mezotrofiskās augsnes	1859,17	22,44
Mezoeitrofiskās, eitrofiskās augsnes	1069,13	12,90
Kopā	8284,65	100,00

MVR 09.10.2025.

Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības MP Ādaži

Attēls Nr. 3.4.6.

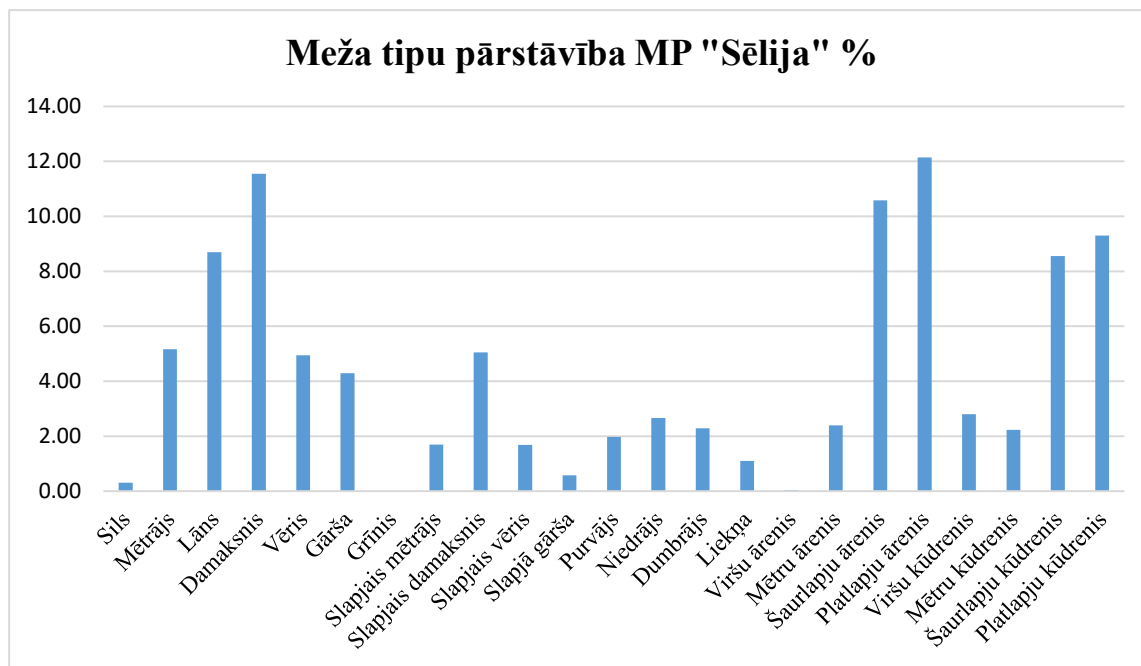
MP "Ādaži" pārsvarā izvietots uz nabadzīgām smilts augsnēm, kas atspoguļojas meža tipu un edafisko rindu proporcijās. Redzams, ka sila, mētrāja un lāna meža tipi kopā aizņem gandrīz 40 % no platības, bet slapjaini un purvaini vairāk nekā 46 %. Nosusināto mežu ir maz, nedaudz virs 8 %. Šādi apstākļi, kad lielas nabadzīgu smilts augšņu platības mijas ar purviem, un ūdenstecēm ir ļoti piemērotas militāro apmācību veikšanai.

Tabula Nr. 3.4.5. Meža tipu pārstāvība MP "Sēlija"

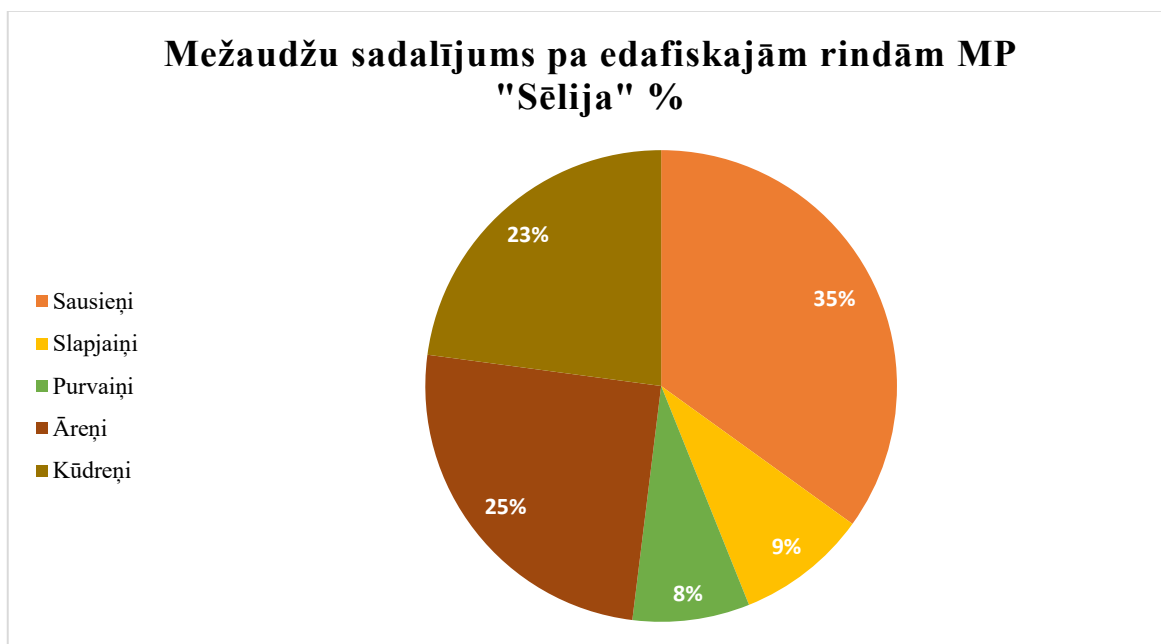
Meža tips	MP "Sēlija" ha	MP "Sēlija" %
Sils	42,14	0,30
Mētrājs	717,17	5,16
Lāns	1208,82	8,70
Damaksnis	1604,76	11,55
Vēris	686,88	4,94
Gārša	595,7	4,29
Sausieņi	4855,47	34,94
Grīnis		
Slapjais mētrājs	234,74	1,69
Slapjais damaksnis	700,88	5,04
Slapjais vēris	233,66	1,68
Slapjā gārša	79,27	0,57
Slapjaini	1248,55	8,98
Purvājs	274,83	1,98
Niedrājs	370,04	2,66
Dumbrājs	317,87	2,29
Liekņa	152,99	1,10
Purvaini	1115,73	8,03
Viršu ārenis	5,63	0,04
Mētru ārenis	332,64	2,39
Šaurlapju ārenis	1470,39	10,58
Platlapju ārenis	1688,3	12,15
Āreņi	3496,96	25,16
Viršu kūdrenis	388,51	2,80
Mētru kūdrenis	310,2	2,23

Šaurlapju kūdrenis	1188,27	8,55
Platlapju kūdrenis	1293,13	9,31
Kūdreņi	3180,11	22,88
Kopā	13896,82	100

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.4.7.

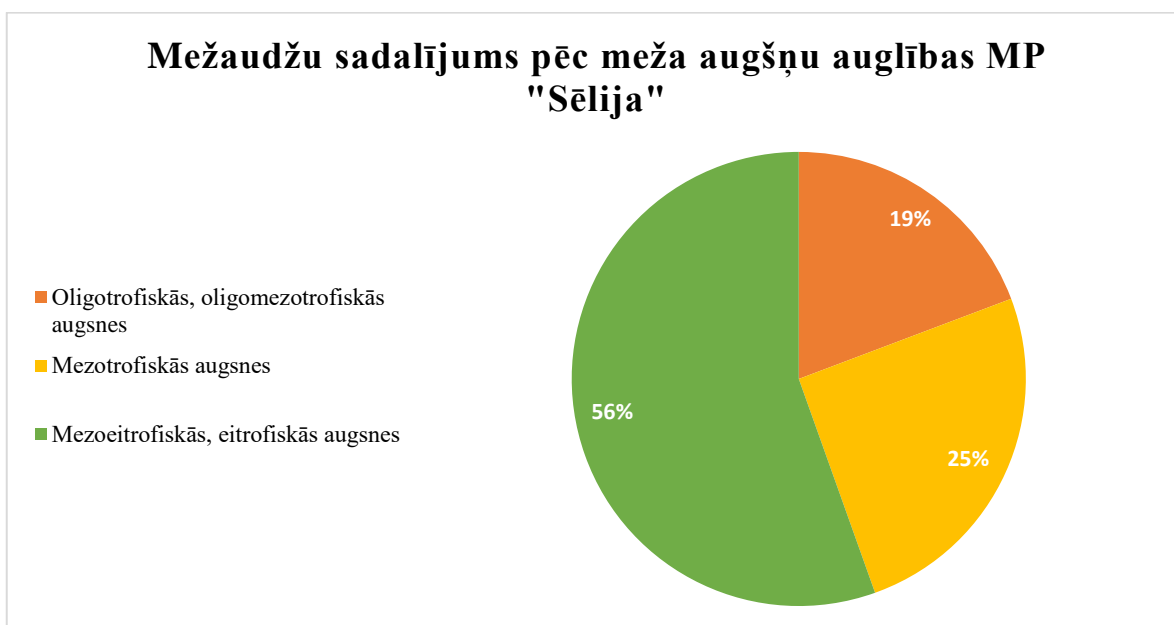

Attēls Nr. 3.4.8.

Tabula Nr. 3.4.6. Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības MP "Sēlija"

Meža augsnes	MP "Sēlija" (ha)	%
Oligotrofiskās, oligomezotrofiskās augsnes	2675,9	19,26
Mezotrofiskās augsnes	3514,46	25,29
Mezoeitrofiskās, eitrofiskās augsnes	7706,46	55,45
Kopā	13896,82	100,00

MVR 09.10.2025.

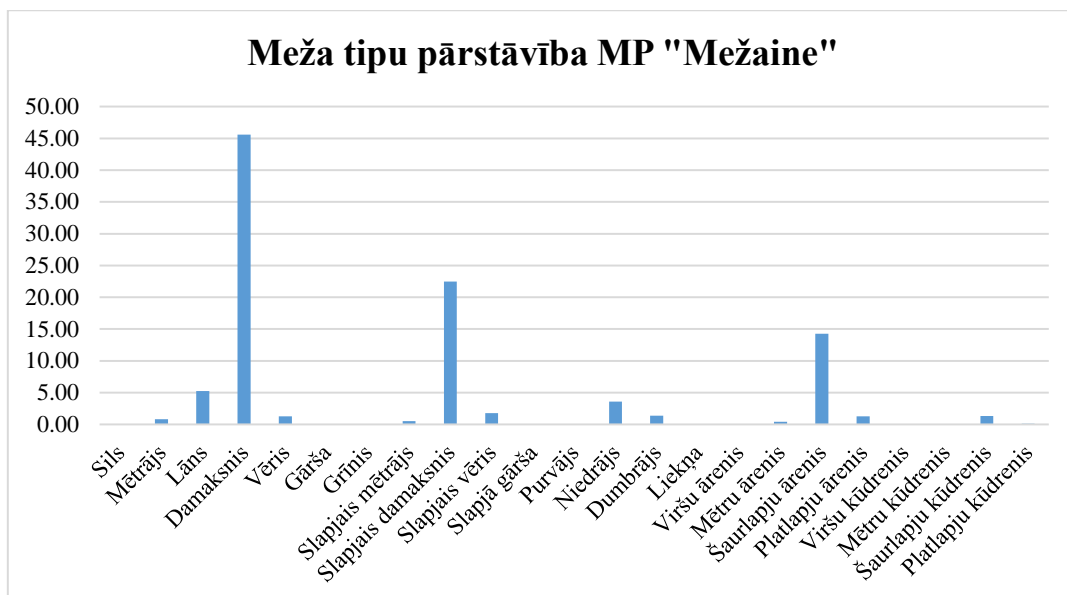
Attēls Nr. 3.4.9.

Gandrīz puse no MP "Sēlija" mežiem aug uz vidēji auglīgām un auglīgām nosusinātām kūdras un minerālaugsnēm, bet 35 % atrodas uz sausām minerālaugsnēm. Purvainu un slapjainu ir maz, kopā 17 %. Liels nosusināto mežu apjoms MP "Sēlija" paredz lielus ieguldījumus meliorācijas sistēmas uzturēšanā un rekonstrukcijā.

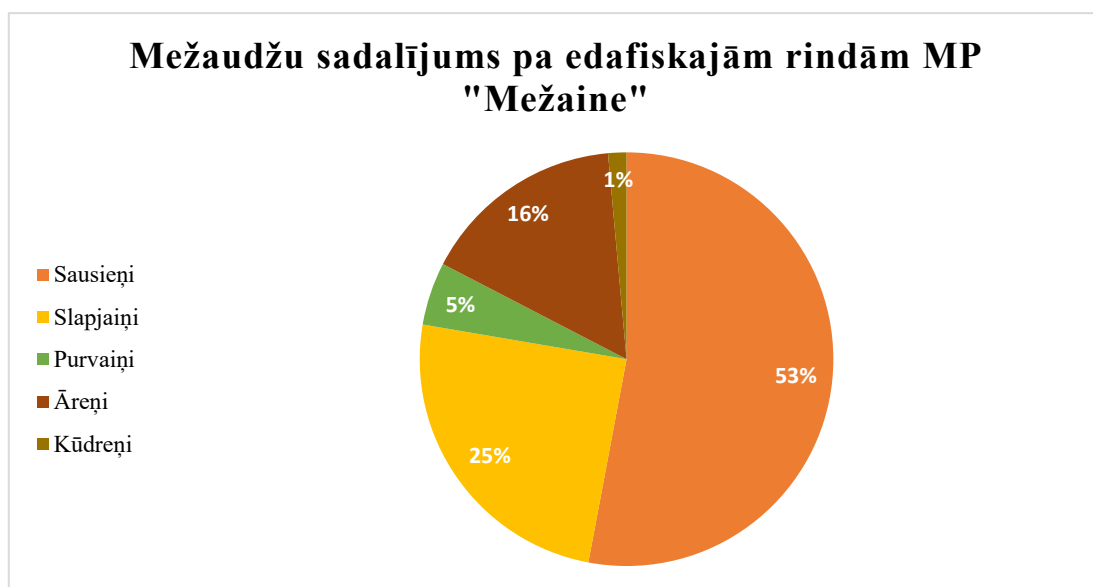
Tabula Nr. 3.4.7. Meža tipu pārstāvība MP "Mežaine"

Meža tips	MP "Mežaine" ha	MP "Mežaine" %
Sils		
Mētrājs	4,74	0,82
Lāns	30,53	5,25
Damaksnis	265,02	45,59
Vēris	7,53	1,30
Gārša		
Sausieņi	307,82	52,96
Grīnis		
Slapjais mētrājs	2,87	0,49
Slapjais damaksnis	130,6	22,47
Slapjais vēris	10,25	1,76
Slapjā gārša		
Slapjaini	143,72	24,73
Purvājs		
Niedrājs	20,72	3,56
Dumbrājs	7,9	1,36
Liekņa		
Purvaini	28,62	4,92
Viršu ārenis		
Mētru ārenis	2,33	0,40
Šaurlapju ārenis	83	14,28
Platlapju ārenis	7,43	1,28
Āreņi	92,76	15,96
Viršu kūdrenis		
Mētru kūdrenis		
Šaurlapju kūdrenis	7,64	1,31
Platlapju kūdrenis	0,69	0,12
Kūdreņi	8,33	1,43
Kopā	581,25	100,00

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.4.10.

Attēls Nr. 3.4.11.

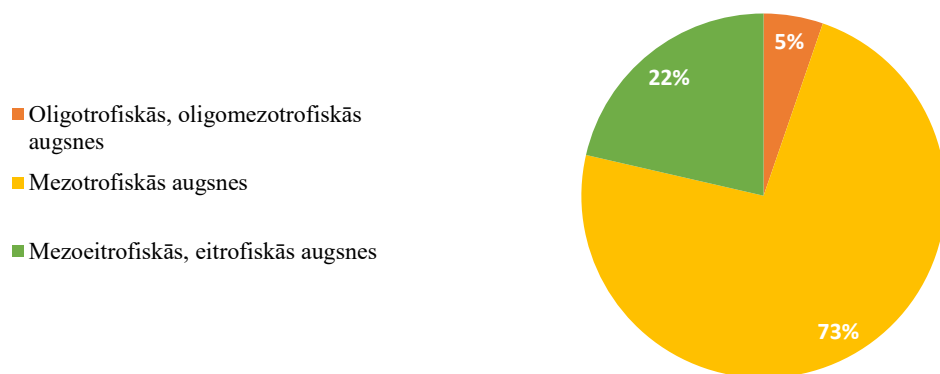
Tabula Nr. 3.4.8. Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības MP "Mežaine"

Meža augsnes	MP "Mežaine"	%
Oligotrofiskās, oligomezotrofiskās augsnes	30,66	5,27
Mezotrofiskās augsnes	426,15	73,32
Mezoeitrofiskās, eitrofiskās augsnes	124,44	21,41
Kopā	581,25	100,00

MVR 09.10.2025.

MP "Mežaine" dominē damaksnis (45,6 %), slapjais damaksnis (22,5 %) un šaurlapju ārenis (14,3 %), kopā aizņemot vairāk nekā 82% no platības.

Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības MP "Mežaine"

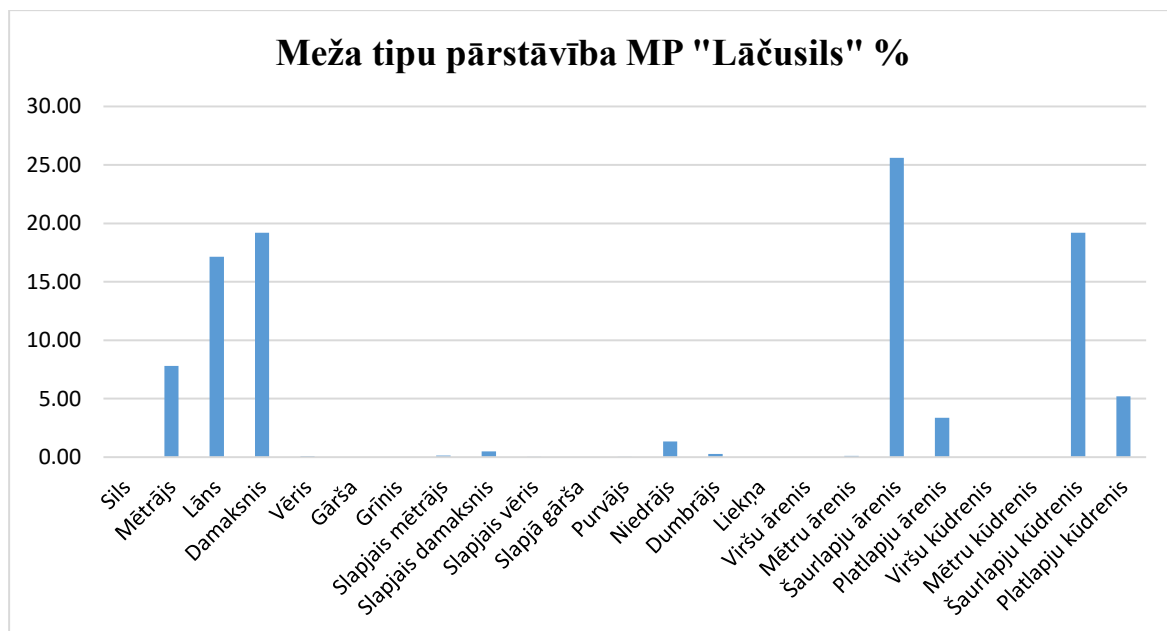
Attēls Nr. 3.4.12.

Tabula Nr. 3.4.9. Meža tipu pārstāvība MP "Lāčusils"

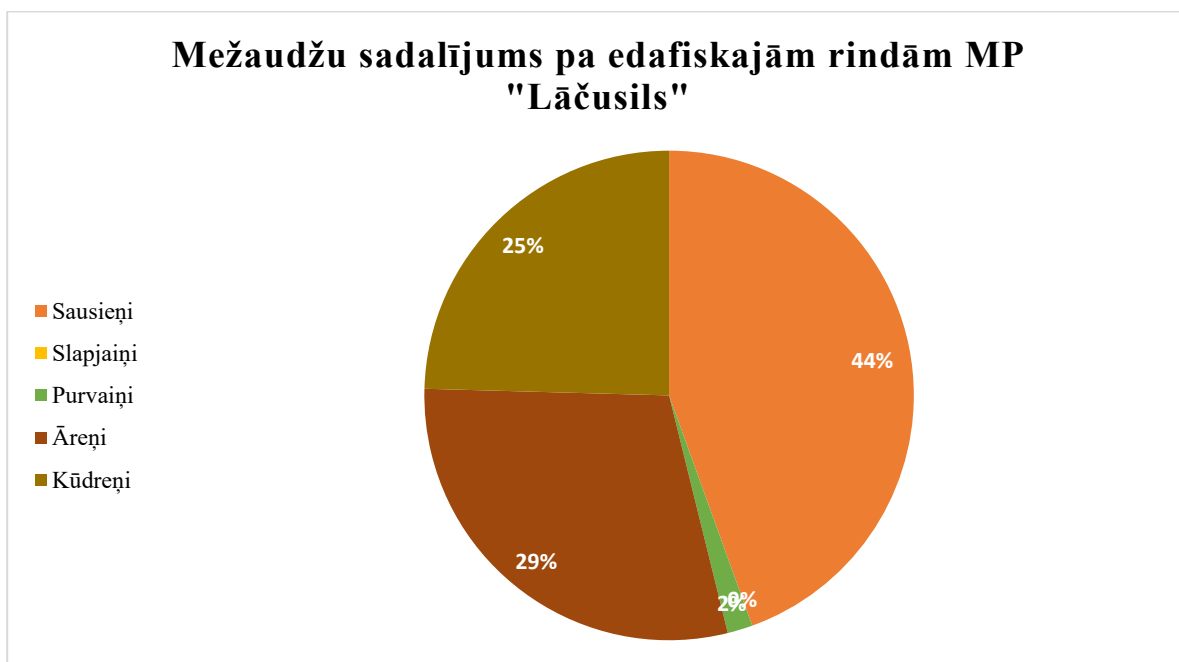
Meža tips	MP "Lāčusils" ha	MP "Lāčusils" %
Sils		
Mētrājs	184,38	7,80
Lāns	405,11	17,14
Damaksnis	453,57	19,19
Vēris	1,68	0,07
Gārša		
Sausieņi	1044,74	44,48
Grīnis		
Slapjais mētrājs	3,4	0,14
Slapjais damaksnis	11,45	0,48
Slapjais vēris	0,53	0,02
Slapjā gārša		
Slapjaiņi	15,38	0,65
Purvājs	0,69	0,03
Niedrājs	31,92	1,35
Dumbrājs	6,37	0,27
Liekņa		
Purvaiņi	38,98	1,66
Viršu ārenis		
Mētru ārenis	2,7	0,11
Šaurlapju ārenis	605,52	25,61
Platlapju ārenis	79,82	3,38
Āreņi	688,04	29,29
Viršu kūdrenis		
Mētru kūdrenis		
Šaurlapju kūdrenis	453,76	19,19

Platlapju kūdrenis	123,19	5,21
Kūdreņi	576,95	24,56
Pavisam	2364,09	100,00

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.4.13.

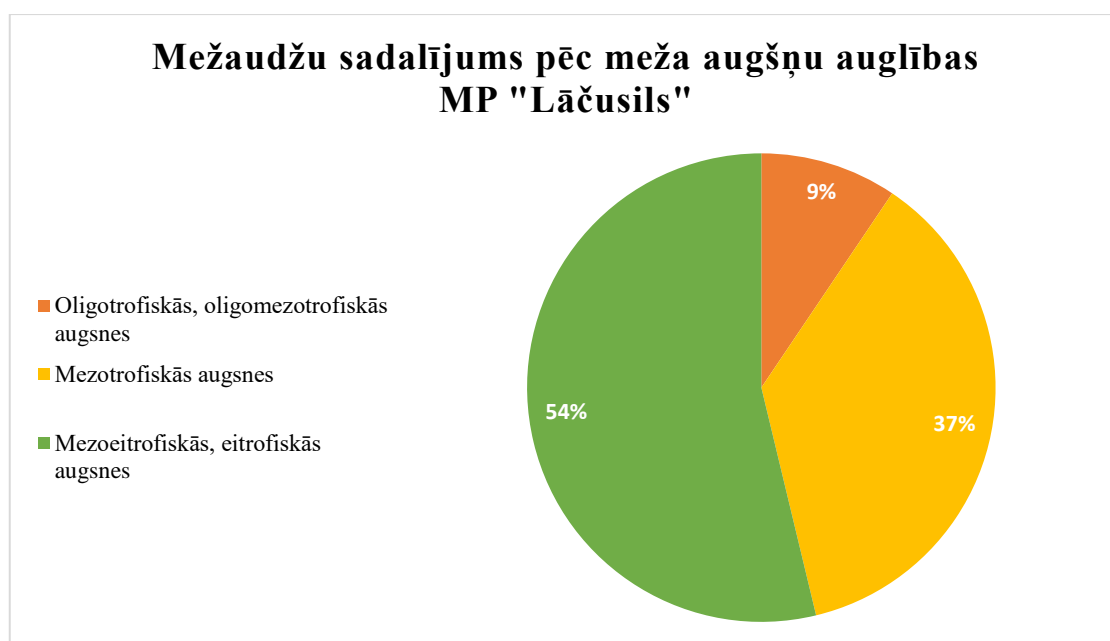

Attēls Nr. 3.4.14.

Tabula Nr. 3.4.10. Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības MP “Lāčusils”

Meža augsnes	MP “Lāčusils”	%
Oligotrofiskās, oligomezotrofiskās augsnes	223,09	9,44
Mezotrofiskās augsnes	870,13	36,81
Mezoeitrofiskās, eitrofiskās augsnes	1270,87	53,76
Kopā	2364,09	100,00

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.4.15.

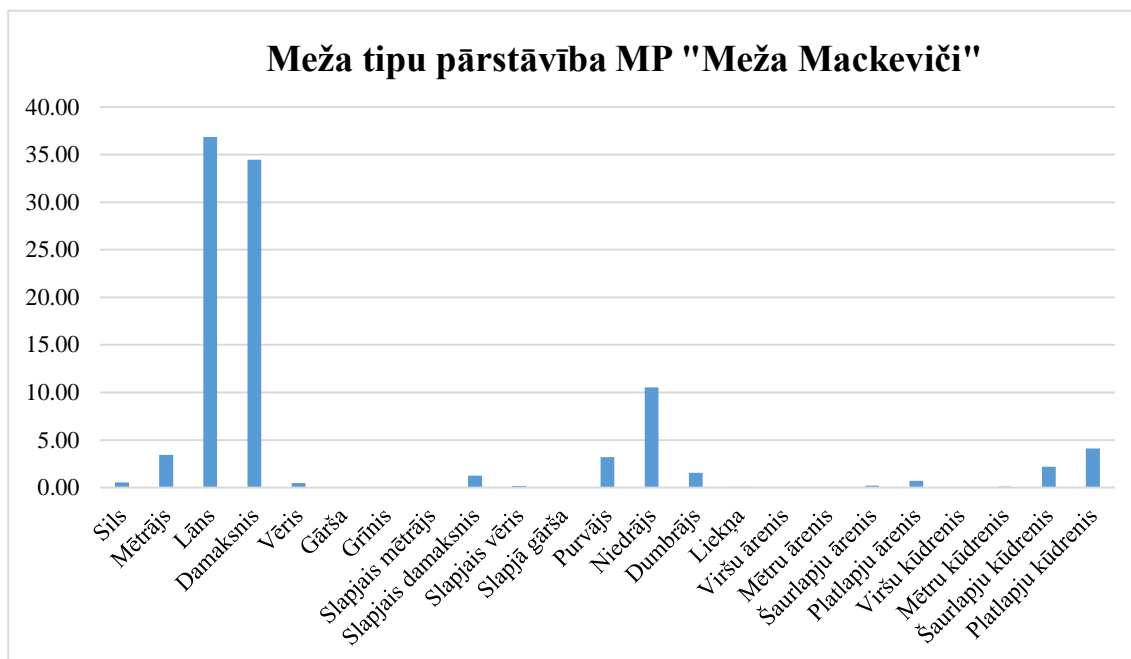
Vairāk nekā puse mežaudžu MP “Lāčusils” atrodas nosusinātās platībās, pamatā šaurlapju āreņa un šaurlapju kūdreņa meža tipos, bet 44 % ir sausieņu meži.

Tabula Nr. 3.4.11. Meža tipu pārstāvība MP “Meža Mackeviči”

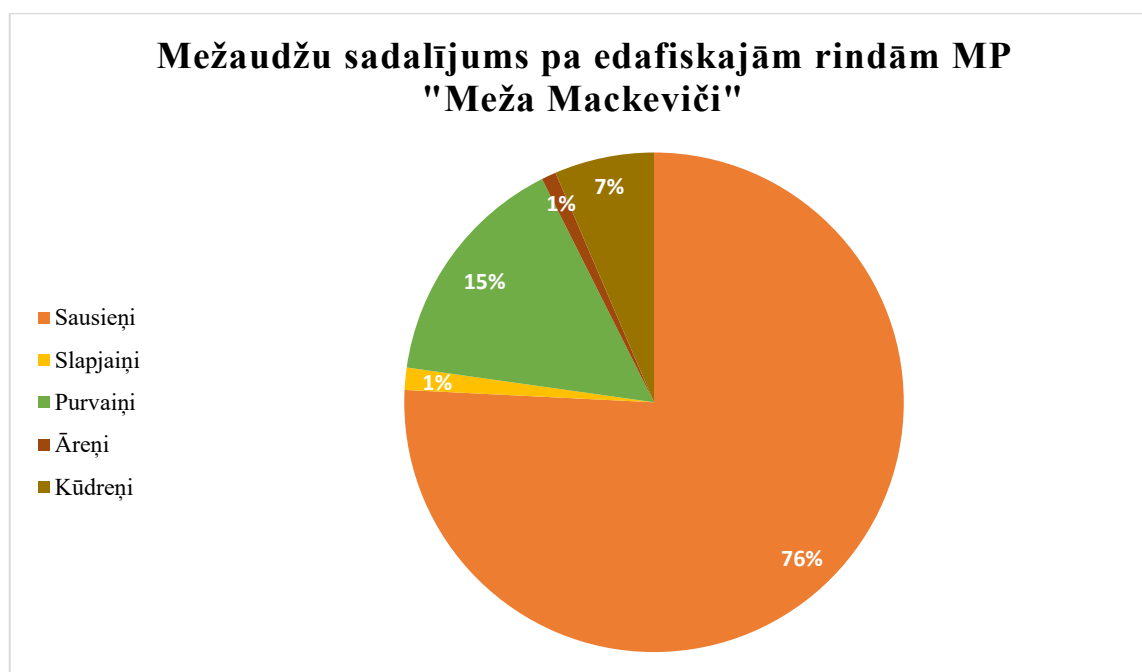
Meža tips	MP “Meža Mackeviči”, ha	MP “Meža Mackeviči”, %
Sils	10,52	0,55
Mētrājs	65,65	3,45
Lāns	702,21	36,86
Damaksnis	656,36	34,46
Vēris	8,93	0,47

Gārša		
Sausieņi	1443,67	75,79
Grīnis		
Slapjais mētrājs	0,25	0,01
Slapjais damaksnis	23,61	1,24
Slapjais vēris	3,53	0,19
Slapjā gārša		
Slapjaini	27,39	1,44
Purvājs	61,31	3,22
Niedrājs	200,69	10,54
Dumbrājs	29,55	1,55
Liekņa	1,31	0,07
Purvaini	292,86	15,37
Viršu ārenis		
Mētru ārenis		
Šaurlapju ārenis	4,29	0,23
Platlapju ārenis	13,79	0,72
Āreņi	18,08	0,95
Viršu kūdrenis		
Mētru kūdrenis	2,26	0,12
Šaurlapju kūdrenis	42,11	2,21
Platlapju kūdrenis	78,51	4,12
Kūdreņi	122,88	6,45
Pavisam ha	1904,88	100,00

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.4.16.

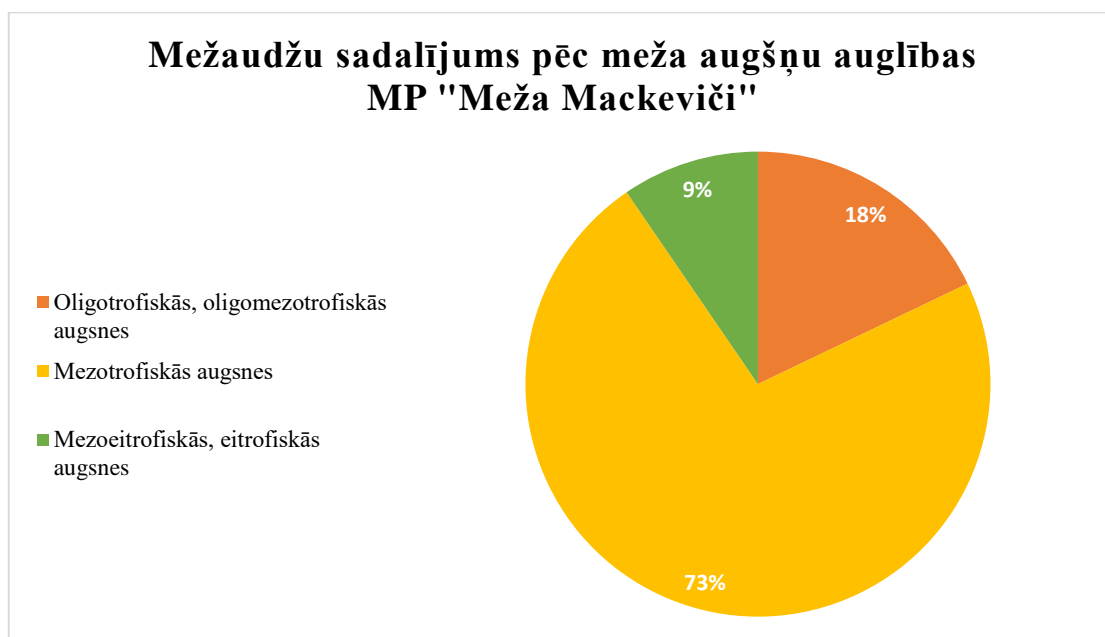

Attēls Nr. 3.4.17.

Tabula Nr. 3.4.12. Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības MP “Meža Mackeviči”

Meža augsnes	MP “Meža Mackeviči” ha	%
Oligotrofiskās, oligomezotrofiskās augsnes	340,68	17,88
Mezotrofiskās augsnes	1382,18	72,56
Mezoeitrofiskās, eitrofiskās augsnes	182,02	9,56
Kopā	1904,88	100,00

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.4.18.

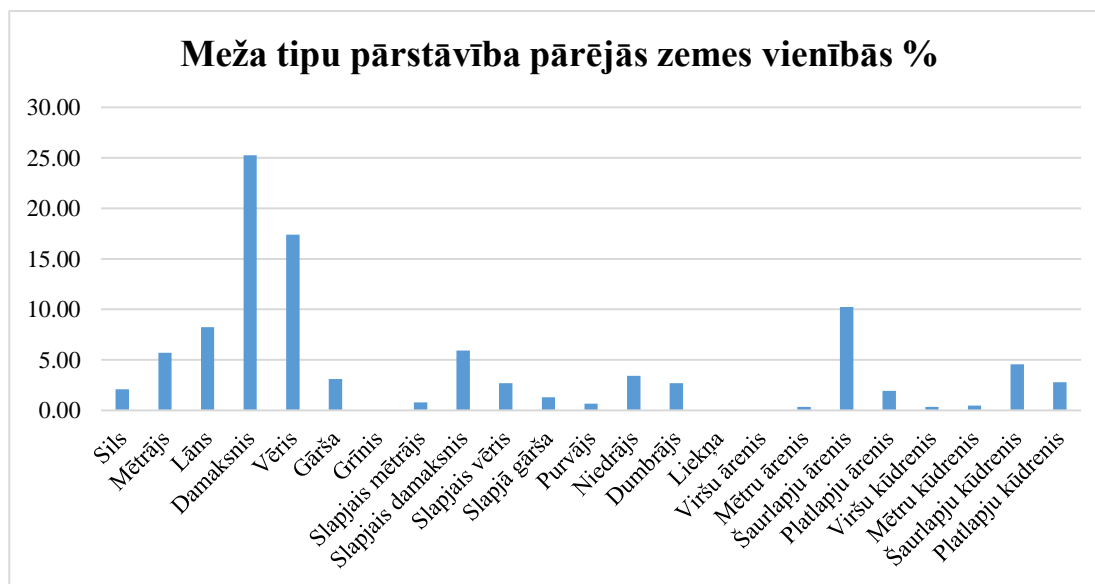
MP “Meža Mackeviči” dominējošie meža tipi ir sausieņi, lāns un damaksnis, kas kopā aizņem vairāk nekā 70 % no poligona platības. Nosusināto mežu ir maz, kopā ap 7 %.

Tabula Nr. 3.4.13. Meža tipu pārstāvība pārējās zemes vienībās

Meža tips	Pārējās zemes vienībās, ha	Pārējās zemes vienībās, %
Sils	30,77	2,08
Mētrājs	84,49	5,71
Lāns	122,05	8,25
Damaksnis	373,67	25,26
Vēris	257,34	17,40
Gārša	46,04	3,11
Sausieņi	914,36	61,81
Grīnis		

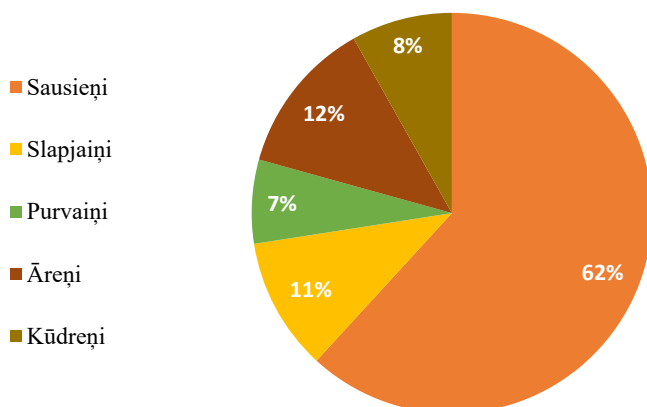
Slapjais mētrājs	11,88	0,80
Slapjais damaksnis	87,61	5,92
Slapjais vēris	39,97	2,70
Slapjā gārša	19,29	1,30
Slapjaini	158,75	10,73
Purvājs	9,73	0,66
Niedrājs	50,47	3,41
Dumbrājs	39,9	2,70
Liekņa		
Purvaini	100,1	6,77
Viršu ārenis		
Mētru ārenis	5,39	0,36
Šaurlapju ārenis	151,44	10,24
Platlapju ārenis	28,51	1,93
Āreņi	185,34	12,53
Viršu kūdrenis	5	0,34
Mētru kūdrenis	7,14	0,48
Šaurlapju kūdrenis	67,34	4,55
Platlapju kūdrenis	41,23	2,79
Kūdreņi	120,71	8,16
Pavisam	2837,81	191,84

MVR 09.10.2025.

Attēls Nr. 3.4.19.

Mežaudžu sadalījums pa edafiskajām rindām pārējās zemes vienībās %

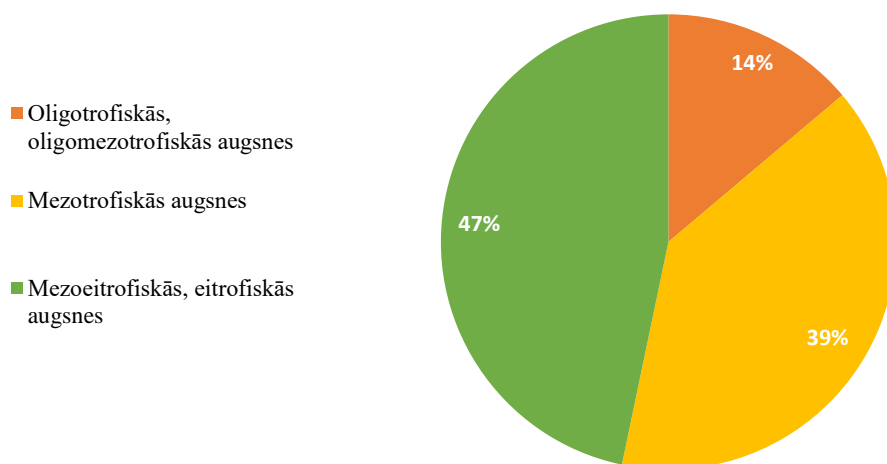
Attēls Nr. 3.4.20.

Tabula Nr. 3.4.14. Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības pārējās zemes vienībās

Meža augsnes	Pārējās zemes vienības, ha	%
Oligotrofiskās, oligomezotrofiskās augsnes	204,87	13,85
Mezotrofiskās augsnes	583,33	39,43
Mezoeitrofiskās, eitrofiskās augsnes	691,06	46,72
Kopā	1479,26	100,00

MVR 09.10.2025.

Mežaudžu sadalījums pēc meža augšņu auglības pārējās zemes vienībās

Attēls Nr. 3.4.21.

3.5. Dabas un kultūras vērtību raksturojums

MP esošajās mežu teritorijās koksnes ieguve nav prioritārais izmantošanas mērķis, līdz ar to šajās teritorijās ilgākā laika periodā veidojusies piemērota vide augstai bioloģiskajai daudzveidībai. Tāpat aktīva militārā darbība rada daudzveidīgākus apstākļus, kas ir piemēroti gan aizsargājamām sugām, gan lai veidotos labas kvalitātes aizsargājami biotopi. Tādēļ nereti MP teritorijās ir izveidoti gan mikroliegumi, gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Īpaši jāuzsver MP “Ādaži”, no kura 80 % atrodas aizsargājamo ainavu apvidū “Ādaži”, kam noteiktas četras funkcionālās zonas, lai nodrošinātu dabas vērtību aizsardzību.

Tabula Nr. 3.5.1. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju zonas AM mežos

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju zonas	MP “Ādaži” (ha)	MP “Lāčusils” (ha)	Ārpus poligoni em (ha)	Kopā (ha)
Aizsargājamo ainavu apvidi/Ādaži/ainavu aizsardzības zona	6212,34			6212,34
Aizsargājamo ainavu apvidi/Ādaži/dabas lieguma zona	2755,07			2755,07
Aizsargājamo ainavu apvidi/Ādaži/regulējamā režīma zona	559,28			559,28
Aizsargājamo ainavu apvidi/Ādaži/stingrā režīma zona	35,68			35,68
Aizsargājamo ainavu apvidi/Augšdaugava Dabas parki/ Daugavas loki			9,3	9,3
Dabas liegumi/Zāgadu kalni/		86,4		86,4
Biosfēras rezervāts/Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts/ZVBR ainavu aizsardzības zona			5,06	5,06
Dabas parki/Pape/dabas lieguma zona			3,04	3,04
Dabas parki/Pape/dabas parka zona			7,65	7,65
Dabas parki/Piejūra/dabas lieguma zona			9,13	9,13
Dabas parki/Piejūra/dabas parka zona			8,45	8,45
Dabas parki/Piejūra/neitrālā zona			48,52	48,52
Nacionālie parki/Gaujas nacionālais parks/ainavu aizsardzības zona			52,62	52,62
Nacionālie parki/Gaujas nacionālais parks/neitrālā zona			117,59	117,59
Kopā	9562,37	86,4	261,36	9910,12

MVR 09.10.2025.

Apskatot apkopojumu par īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām (3.5.1. tabula) AM mežos, redzams, ka tās sastopamas MP “Ādaži” un MP “Lāčusils” un atsevišķās teritorijās ārpus poligoniem.

Tabula Nr. 3.5.2. Mikroliegumi un to buferzonas AM mežos

Militārais poligons	Mikrolieguma teritorija, ha	Mikrolieguma buferzonas teritorija, ha
MP “Ādaži”	669,17	323,43
MP “Lāčusils”	319,74	1321,59
MP” Meža Mackeviči”	1,84	1,84

MP "Mežaine"	34,57	34,43
MP "Sēlija"	735,04	1490,49
Kopā	1760,36	3169,94

Apskatot apkopojumu par mikroliegumiem un to buferzonām AM mežos (tabula Nr. 3.5.2.), redzams, ka mikroliegumi sastopami visos MP, lielākās mikroliegumu teritorijas atrodas MP "Ādaži", MP "Sēlija" un MP "Lāčusils" teritorijās.

Tabula Nr. 3.5.3. Aizsargājamo sugu atradnes AM mežos

MP Ādaži (gab.)	Ārpus MP (gab.)	MP Lāčusils (gab.)	MP Meža Mackeviči (gab.)	MP Mežaine (gab.)	MP Sēlija (gab.)	Kopā (gab.)
3850	136	202	96	28	545	4857

Lielākais aizsargājamo sugu atradņu un biotopu īpatsvars konstatēts MP "Ādaži", attiecīgi sugu atradnes 79 % un biotopi 76 %. Dabas vērtību koncentrēšanās MP "Ādaži" izskaidrojama ar to, ka teritorijā ir veikta rūpīga sugu un biotopu inventarizācija dabas aizsardzības plāna un ES finansētu abas aizsardzības projektu ietvaros. Pārējos MP dati par aizsargājamo ES nozīmes biotopu izplatību pēdējos gados iegūti no vispārējās ES nozīmes aizsargājamo biotopu inventarizācijas jeb "dabas skaitīšanas". Galvenokārt lielākās aizsargājamo biotopu platības koncentrētas aizsargājamās dabas teritorijās, kā arī mikroliegumos vai mitrās, grūti pieejamās vietās kā gravās, upju krastos. Jāņem vērā, ka pirms ciršanas darbiem aizsargājamo sugu atradnēs nepieciešams saņemt Dabas aizsardzības pārvaldes atļauju, ja paredzēto ciršanas darbu ietekmē atradne tiks iznīcināta. Savukārt MP "Lāčusils" ir nozīmīga teritorija īpaši aizsargājamai augu sugai dzeltenā dzegužkurpīte - teritorijā ir apzinātas jau vismaz 4 -5 šīs sugas atradnes, līdz ar to plānojot ciršanas darbus MP "Lāčusils" slapjos, avotainos mežos, vispirms jāpārlicinās, vai nav sastopama šī suga.

Tabula Nr. 3.5.4. Mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu apkopojums AM mežos

Mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi	Īpatsvars %
Aizliegta mežsaimnieciskā darbība	5,9
Aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte	6,9
Aizliegta galvenā cirte	4,6
Aizliegta kailcirte	3,5
Sezonāli aizliegta mežsaimnieciskā darbība	13,6
Nav mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu un nav biotopu	57,4
Nokartētie meža biotopi platībās bez mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem	8,2

Kopumā secināms, ka AM meža teritorijas ir ar lielu mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu īpatsvaru, īpaši MP "Ādaži". Šādu mežu platību apsaimniekošana paredz ne tikai individuālu plānošanu katrai teritorijai, bet arī ilgtspējīgas un biotopu kvalitāti saglabājošas apsaimniekošanas metodes, kas atbilst normatīviem un dabas aizsardzības mērķiem.

Šādās teritorijās mežu apsaimniekošana prasa rūpīgu un integrētu apsaimniekošanas plānošanu, lai salāgotu teritorijas primāro izmantošanu militārām vajadzībām ar dabas aizsardzības un mežsaimnieciskajām vajadzībām. Turklāt šajos mežos bieži nav iespējams piemērot vispārpieņemtās meža atjaunošanas, jaunaudžu kopšanas un koksnes ieguves metodes, jo tās var padarīt teritorijas neizmantojamas militāro mācību veikšanai un radīt neatgriezenisku kaitējumu biotopu struktūrai un bioloģiskajai daudzveidībai.

Militārajos poligonos mežsaimnieciskā apsaimniekošana tiek īstenota tā, lai vienlaikus nodrošinātu ilgtspējīgu meža resursu izmantošanu un pielāgotos virsmērķim - militāro mācību vajadzībām. Saimnieciskie darbi tiek plānoti tā, lai saglabātu un veidotu dažādas struktūras un ainavu elementus, kas atbilst militāro mācību scenāriju prasībām — piemēram, atklātas redzamības zonas, kustību koridori, maskēšanās iespējas, kā arī tehniskā piekļuve.

Cirsmu veidi un novietojums tiek izvērtēti sadarbībā ar MP vadību, ņemot vērā gan ekoloģiskos nosacījumus, gan militāro mācību aspektus. Īpaša uzmanība tiek pievērsta tam, lai daļēja meža noseğuma saglabāšana nodrošinātu dažādus manevrēšanas un slēpšanās apstākļus, vienlaikus neradot nepamatotu fragmentāciju vai ainavas degradāciju.

Tāpat mežizstrāde tiek veikta, ņemot vērā sprādzienbīstamības un drošības apsvērumus, kas ierobežo vai nosaka konkrētu tehnikas izmantošanu. MP teritorijās apsaimniekošana kalpo arī kā mācību vides veidošanas instruments, kas pielāgojas mūsdienu drošības izaicinājumiem un nodrošina daudzfunkcionālu teritorijas izmantošanu.

Kultūras vērtības

Aizsardzības ministrijas meža zemēs ir divi ar militāro vēsturi saistīti kultūras pieminekļi – Oskara Kalpaka muzejs un piemiņas vieta „Airītes”, kas atrodas Saldus novada Zirņu pagasta “Airītēs” un “Ziemassvētku kauju muzejs”, kas atrodas Jelgavas novada Valgundes pagasta “Mangaļos”. Apsaimniekošanu veic atbilstoši Latvijas Kara muzeja pieprasījumam, piemēram, bīstamo koku ciršanu.

3.6. Apsaimniekotāja noteiktās dabas un kultūras vērtības

Ņemot vērā aizsardzības nozīmīgumu, 2022. gadā ir veiktas izmaiņas vairākos dabas un vides aizsardzības normatīvajos aktos paredzot, ka MP bez AM saskaņojuma neveido ne jaunus mikroliegumus (“Sugu un biotopu aizsardzības likums”), ne jaunas ĪADT (likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”).

Katram MP ir izstrādāti AM individuālie dabas un vides aizsardzības noteikumi, kuros katram poligonam noteiktas dabas zonas, ņemot vērā katra poligona dabas vērtības. Dabas zonas galvenokārt izveidotas mikroliegumu, to buferzonu teritorijās, kā arī ekoloģiski jutīgās teritorijās un teritorijās ar augstvērtīgiem biotopu kompleksiem. Noteikumos noteiktas prasības, kas jāievēro militāro mācību laikā (militārās tehnikas pārvietošanā, ugunsroku kurināšanā, slēpņu un komandpunktu izvietojumā, ierakumu veidošanā, munīcijas lietošanā u.t.t.).

Lai nodrošinātu Sugu un biotopu aizsardzības likumā noteiktos zemes īpašnieka un lietotāja pienākumus veicināt sugu un biotopu daudzveidības saglabāšanu visās AM valdījumā esošajās zemēs noteikts ciršanas darbu sezonālais ierobežojums laika periodā no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam, kā arī plānojot jebkādas ciršanas darbus ES nozīmes biotopu vai aizsargājamu sugu atradņu teritorijās, jāsaņem saskaņojums no VAMOIC Vides un poligonu pārvaldības

departamenta Vides kvalitātes nodrošinājuma nodaļas, kas ir atbildīgā struktūrvienība par dabas aizsardzību AM valdījumā esošajos īpašumos.

3.7. Meža infrastruktūra

Tabula Nr. 3.7.1. Meža infrastruktūras apjoms

	Meža autoceļi (km)	Dabiskās brauktuves (km)	Kvartālstīgas (km)	Mineralizētās joslas (km)	Meliorācijas kadastrā reģistrētie grāvji (km)
MP "Ādaži"	70	228,9	45,6	200	44,8
Ārpus poligoniem	50,7	19,7	6,1		73,1
MP "Lāčusils"	22	16,4	82,2	25	65,8
MP "Meža Mackeviči"	25	51,4	64,1	50	21,3
MP "Mežaine"	10	0,7	0	0	10,9
MP "Sēlija"	165	199,1	564,1	57	974,9
Kopā	342,7	516,2	762	332	1190,8

MVR 09.10.2025. koriģēts pēc VAMOIC datiem 12.12.2025.

Redzams, ka AM mežos koncentrēts ievērojams meža infrastruktūras apjoms. Meža autoceļi, dabiskās brauktuves un kvartālstīgas pamatā tiek izmantotas militāro aktivitāšu veikšanai, mazāk mežsaimnieciskai darbībai. Militārās aktivitātes palielina arī meža ugunsbīstamību, īpaši MP "Ādaži", kur vairāk nekā pusi no platības aizņem priežu jaunaudzes un vidēja vecuma audzes uz sausām minerālaugsnēm, un virsāji. Tas paredz arī pastiprinātas prasības infrastruktūras uzturēšanā un atjaunošanā, kā arī uguns apsardzībā. Meža infrastruktūras uzturēšanas un izveidošanas principi un apjomi aprakstīti nodaļā 4.6.

3.8. Rekreācijai un vides izziņai paredzētās teritorijas

Ņemot vērā teritoriju īpašo statusu, rekreācijas un vides izziņas teritorijas nav izveidotas un netiek plānotas. Iespēju robežās tiek atbalstīta zinātnisko pētījumu veikšana, tajā skaitā Latvijas Universitātes un citu izglītības un zinātnes institūciju, Latvijas ornitoloģijas biedrības, mežzinātnes institūta "Silava" pētījumi. Teritorijās tiek nodrošinātas medības.

4. Meža apsaimniekošana

4.1. Meža atjaunošana, jaunaudžu kopšana un meža aizsardzība

Tabula Nr. 4.1.1. Iepriekš veikto mežsaimniecisko darbu apjomi pa gadiem AM mežos

Gads	Augsnes gatavošana ha	Stādīšana ha	Agrotehniskā kopšana ha	Jaunaudžu kopšana ha	Apstrāde pret pārnadžu bojāšanu ha	Celmalu uzturēšana km	Poligonu robežu uzturēšana ha	Atvašu plaušana ha
2020	70	20	84	218	60	12	12	40
2021	40	83	131	49	91	30	22	120
2022	2	84	75	34	209	48		46
2023		15		54	189	43	46	301
2024	13	4		302	180	40	66	
2025	137	6	6	300	75	41	31	11
Kopā	262	212	296	957	804	214	177	518

VAMOIC dati 12.12.2025.

Tabula Nr. 4.1.2. Plānoto mežsaimniecisko darbu apjomi AM mežos

Gads	Augsnes gatavošana ha	Stādīšana ha	Agrotehniskā kopšana ha	Jaunaudžu kopšana ha	Apstrāde pret pārnadžu bojājumiem, ha	Celmalu uzturēšana km	Poligonu robežu uzturēšana ha	Atvašu plaušana ha
2026	150	20	20	400	150	250	50	150
2027	100	60	60	500	150	280	70	200
Kopā	250	80	80	900	300	530	120	350

VAMOIC dati 12.12.2025.

Meža atjaunošana, agrotehniskā jaunaudžu kopšana un jaunaudžu kopšana

Nemot vērā Meža likuma 21. panta 1. un 2. punktā minēto:

(1) Meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākums ir atjaunot mežaudzi pēc cirtes vai citu faktoru ietekmes, ja mežaudzes šķērslaukums ir kļuvis mazāks par kritisko šķērslaukumu, kā arī nodrošināt atjaunotās vai ieaudzētās mežaudzes kopšanu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais pienākums neattiecas uz militāro poligonu teritorijās esošo mežu īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem.

Tātad, atbilstoši AM valdījumā esošo mežu novietojuma struktūrai, 95 % gadījumos meža atjaunošana pēc tam, kad mežaudzes šķērslaukums ir kļuvis mazāks par kritisko šķērslaukumu, nav obligāta, kā arī nav jāievēro prasība par atjaunošanas sugu. Tāpat nav jāievēro noteikumos minētā obligātā kopšana lapu kokiem piektajā un skujukokiem desmitajā gadā pēc atjaunošanas.

Taču atteikties no meža atjaunošanas darbību un jaunaudžu kopšanas darbu veikšanas visās poligonu teritorijās nebūtu vēlams. Meža atjaunošana, kopšana un koksnes ieguve prioritāri jāveic

tajās teritorijās, kurās netiek plānota infrastruktūras izbūve un ir mazāka militāro mācību slodze, kas atbilstoši šajā plānā noteiktajam pamatā atbilst 2. un 3. mežsaimnieciskajai zonai.

MP teritorijās izcirtumi un mežaudzes, kurās šķērslaukums ir kļuvis mazāks par kritisko, var tikt izmantotas daudzveidīgu militāro mācību uzdevumu izpildei. Militāro mācību laikā pārvietojas dažāda veida tehnika, tiek izvietoti šķēršļi, rakti ierakumi, kas var novest pie jaunaudžu bojāšanas un atkārtotas iznīcināšanas. Katram MP izstrādāti AM dabas un vides aizsardzības noteikumi, kuros atrunātas atļautās un aizliegtās darbības meža zemēs. Poligonu teritorijās jaunaudzes sausajos meža tipos ir pakļautas pastiprinātai uguns postījumu ietekmei. Ņemot vērā esošo apstākļu specifiku MAP ietvaros ir izstrādātas meža atjaunošanas, agrotehniskās un jaunaudžu kopšanas vadlīnijas.

Meža atjaunošana

AM īpašumos galvenais uzsvars meža atjaunošanā tiek likts uz dabiskās meža atjaunošanas veicināšanu. Meža augsnes sagatavošana jāveic izcirtumos, iznīkušās audzēs un to var veikt arī zem vainagu klāja pēc izlases cirtēm. Dabiskās meža atjaunošanas veicināšanu prioritāri sāk veikt ar sausieņu meža tipiēm — Sl, Mr, Ln, Dm. Pēc iespējas meža augsnes sagatavošana jāplāno nekavējoties, uzreiz pēc izciršanas rudenī, oktobrī — novembrī, lai būtu vislabākās sekmes skujkoku sēklām iesēties un uzdīgt nākamajā pavasarī un vismazākā zālaugu, atvašu konkurence. Meža atjaunošanas pasākumu un mērķa sugas izvēli AM mežos plānots veikt vadoties pēc prioritāšu klasēm, kas norādītas tabulā Nr. 4.1.3.

Attēls 4.1.1. Meža atjaunošanas talka MP "Lāčusils" (VAMOIC foto)

Tabula Nr. 4.1.3. Meža atjaunošanā pieļaujamās sugas un atjaunošanas veidu prioritāšu klases

Meža tips	Atjaunojamā Mērķa suga	Suga Pieļaujamā suga, vai piemistrojums	Mākslīgā atjaunošana, augsnes sagatavošana	Dabiskā atjaunošana	Dabiskās atjaunošanas veicināšana, ar augsnes sagatavošanu
Sl	P	ne .> kā 20% -E, B			
Mr	P	ne .> kā 20% -E, B			
Ln	P	ne .> kā 20% -E, B			
Gs	P	ne .> kā 20% -E, B			
Mrs	P	ne .> kā 20% -E, B			
Av	P	ne .> kā 20% -E, B			
Am	P	ne .> kā 20% -E, B			
Kv	P	ne .> kā 20% -E, B			
Km	P	ne .> kā 20% -E, B			
Dm	P; E; B	Oz; Li Os Kļ; G; M; A; Ba			
As	P; E; B	M; Oz; Li; Os; Kļ; G; A; Ba			
Ks	P; E; B	M; Oz; Li; Os; Kļ; G; A; Ba			
Vr	E; B; M	P; Oz; Li; O; Kļ G; A; Ba			
Gr	Bs; Oz; Li Os; Kļ; G	E;Ms; A; Ba			
Dms	P; E; B; M	Oz; Li; Os; Kļ; G; A; Ba			
Vrs	B; E; M	Oz; Li; Os; Kļ; G; A; Ba; P			
Grs	Bs; M;Oz;Li; Os; Kļ; G	E;A; Ba			
Pv	P	B; E; M			
Nd	P	M			
Db	M;B	E; Ba			
Lk	M	B; Ee; Ba;Li			
Ap	B; E; M;	A; Ba; Oz; Li Os; Kļ; G			
Kp	B; M	E; A; Ba; P; Oz; Li; Os; Kļ; G			
Prioritātes klase					
	Pasākums ar augstāko prioritāti				
	Pasākums ar vidēju prioritāti				
	Pasākums ar zemu prioritāti				
	Neveic				

Agrotehniskā un jaunaudžu kopšana

Mežaudzes pirmajos gados agrotehnisko kopšanu veic jaunajiem stādījumiem vai dabiski ieaugušiem kokiem, lai uzlabotu apgaismojuma, mitruma un barošanās apstākļus. Mērķa sugas kociņiem tiek atbrīvota “dzīves telpa” no zālaugu un konkurējošo sugu koku negatīvās ietekmes 0,5-1,0 m rādiusā ap izvēlētajiem nākotnes kociņiem. Visu mākslīgi atjaunoto platību agrotehniski kopt vienlaidus nav nepieciešams. Pirmajā reizē kopjot, vienlaidus kopj dabiski atjaunotu platību, izvērtējot aizzēlumu ar zālaugiem, krūmiem un izcērtajiem kokiem. Bagātīgās augsnēs, kur veidojas intensīvs zālaugu aizzēlums, saulmīļu sugām, piemēram, bērzam un priedei, agrotehniskā kopšana, visticamāk, būs nepieciešama divas reizes gadā. Īpaši svarīgi ir veikt kopšanu vasaras beigās, kad zālaugu augšana jau praktiski ir apstājusies. Tas nepieciešams, lai ziemā apsnigušie zālaugi kociņus nenoliektu un netraucētu to vertikālu augšanu nākamajā gadā. Zālaugu sagulšanās uz kociņiem var izraisīt skujkoku stādu bojā eju. Zem zālaugu seguma var izveidoties labvēlīgi apstākļi sēnīšu slimību attīstībai, un tas var izraisīt arī peļu u.c. grauzēju savairošanos.

Liela daļa MP izveidoti pārņemot īpašumus no Zemkopības ministrijas (LVM), kā arī proporcionāli nelielas platības no fiziskām un juridiskām personām. Pārņemtajos īpašumos pirms īpašnieku maiņas notikusi intensīva mežizstrāde un ir radies liels izcirtumu īpatsvars, kā arī ar priedi, egli, mazāk bērzu mākslīgi atjaunotu platību. Šīm platībām jāpievērš vislielākā uzmanība, izvērtējot agrotehniskās un jaunaudžu kopšanas nepieciešamību, lai nezaudētu (bieži arī iepriekšējā īpašnieka) meža atjaunošanā ieguldītos resursus.

Meža kopšanas un atjaunošanas pasākumus (kur tie nav obligāti jāveic) nav pilnībā plānots veikt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā (piemēram, jaunaudžu kopšana, kura obligāti jāveic lapukociem 5. gadā un skujkociem 10. gadā pēc atjaunošanas), liekot uzsvāru uz meža dabiskās atjaunošanas veicināšanas pasākumiem un uz dabiski atjaunojušos jaunaudžu kopšanu. Izvēloties teritorijas kur veikt atjaunošanas un kopšanas pasākumus pēc iespējas tiek ņemti vērā teritorijas izmantošanas mērķi, plānotā infrastruktūras attīstība un pasākumi tiek pārsvarā plānoti zonās ar mazāku apmācību (bojājumu un ugunsdrošības risku) intensitāti, lielumu. Jaunaudžu kopšanas sekundārais mērķis ir nodrošināt vitālu, noturīgu jaunaudžu veidošanu, kuras pēc iespējas agrākā vecumā varēs izmantot militāro apmācību veikšanai (piemēram, nekopta jaunaudze ir sliktāk izmantojama pat 30 gadu vecumā, savukārt audze, kurā veikta mērķtiecīga kopšana ir izmantojama jau ~20 gadu vecumā).

Tabula Nr. 4.1.4. Agrotehniskajā kopšanā praktiski izmantojami kritēriji

Kritērijs	Vērtība/nosacījums
Mērķis	Novērst lakstaugu, puskrūmu, nevēlamu koku/krūmu atvašu konkurenci ap mērķa sugas kociņiem
Kad uzsākt	Tajā pašā atjaunošanas gadā, kad aizzēlums sāk apdraudēt kociņu augšanu
Sezonas periods	Parasti no jūlija līdz novembrim
Biežums	Parasti 1 reizi gadā; ja aizzēlums līdz rudenim ataug, tad 2 reizes
Kvalitāte — aizzēluma augstums	Pēc kopšanas konkurējošā veģetācija nav augstāka par 1/3 no kociņa augstuma

Kvalitāte — kociņu bojājumi	Mehāniski bojāto mērķa sugas kociņu īpatsvars ≤ 6%
Kopšanas veids (izpildījums)	a) 0,5 m rādiuss ap katru kociņu; b) 1,0 m josla (0,5 m uz katru pusi no rindas); c) vienlaidus visā platībā; d) kombinētie paņēmieni
Materiāla novietojums	Nopļautais aizzēlums nedrīkst palikt uz izkoptajiem kociņiem
Tukšumu aizpildīšana	Ja starp stādītajiem/sētajiem kokiem attālums > 3–4 m, atstāj meža tipam piemērotus dabiski ieaugušus kokus
Sugu īpatnības	Priedes mērķaudžu kopšanā izzāgē visas apses
Instrumenti	Krūmgriezis ar atbilstošu griezējripi vai rokas instrumenti
Vides ierobežojumi	Jaunaudžu kopšanu neveic putnu ligzdošanas laikā: 1.04.–30.06. (priede, lapu koki līdz 10 g.), eglei līdz 20 g.; putnu mikroliegumu buferzonās 1.03.–31.08.
Pielāgojumi riskiem	Pārnadžu postījumu riskā var atstāt lielāku koku skaitu/“pielūžņojumu”

Avoti: LVM “Meža kopšana” (definīcijas, instrumenti) un LVM kvalitātes prasības/instrukcija (konkrētie sliekšņi un izpildījuma veidi); VMD vadlīnijas par jaunaudžu kopšanas termiņiem un ierobežojumiem

Tabula Nr. 4.1.5. Agrotehniskās kopšanas biežuma un prioritāšu klases

Mērķa suga	P	P	E	E	B	B	A/Pap	A/Pap	M	M	Ba/Bl	Ba/Bl	Oz/Os/Kl	Oz/Os/Kl
Izcelsme (mākslīga / dabiska)	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D
Biežums (reizes gadā) / ilgums (gadi)	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.
Meža tips	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi	Reizes/Gadi
Sl	1 / 2--4	1 / 2--4												
Mr	1--2 / 2--4	1--2 / 2--4												
Ln	1--2 / 2--4	1--2 / 2--4												
Dm	2 / 2--5	2 / 2--5	1 / 1--2	1 / 1--2	1--2 / 2-4	1--2 / 2-4	1 / 1--2	1 / 1--2					1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Vr			1 / 2--4	1 / 2--4	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5	1 / 1--2	1 / 1--2	1--2 / 3-5	1--2 / 2-4			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Gr			1 / 2--5	1 / 2--5	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5	1 / 1--3	1 / 1--3	1--2 / 3-5	1--2 / 2-4			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Gs	1--2 / 2--4	1--2 / 2--4												
Mrs	1--2 / 2--4	1--2 / 2--4												
Dms	2 / 2--5	2 / 2--5	1 / 1--2	1 / 1--2	1--2 / 2-4	1--2 / 2-4	1 / 1--2	1 / 1--2						
Vrs			1 / 2--5	1 / 2--5	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5	1 / 1--3	1 / 1--3	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Grs			1 / 2--5	1 / 2--5					1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Pv	1 / 2--4	1 / 2--4												
Nd	1--2 / 2--4	1--2 / 2--4	1 / 1--2	1 / 1--2	1--2 / 2-4	1--2 / 2-4								
Db					1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 3-5	1--2 / 3-5				
Lk									1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Av	1 / 2--4	1 / 2--4											1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Am	1--2 / 2--4	1--2 / 2--4												
As	2 / 2--5	2 / 2--5	1 / 2--4	1 / 2--4	1--2 / 2-4	1--2 / 2-4	1 / 1--2	1 / 1--2					1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Ap			1 / 2--5	1 / 2--5	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5	1 / 1--3	1 / 1--3	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Kv	1 / 2--4	1 / 2--4												
Km	1--2 / 2--4	1--2 / 2--4												
Ks	2 / 2--5	2 / 2--5	1 / 2--4	1 / 2--4	1--2 / 2-4	1--2 / 2-4	1 / 1--2	1 / 1--2						
Kp			1 / 2--5	1 / 2--5	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5	1 / 1--3	1 / 1--3	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
	Prioritātes klase													
		Pasākums ar augstāko prioritāti					Neveic							
		Pasākums ar vidēju prioritāti												
		Pasākums ar zemu prioritāti												

Jaunaudžu kopšanā izmantojami tabulā Nr. 4.1.6. uzskaitītie kritēriji.

Tabula Nr. 4.1.6. Jaunaudžu kopšanas biežums

Meža tips	Jaunaudžu kopšanas biežums atbilstoši valdošajai sugai
Sl, Mr, Ln, Dm, Av, Kv (sausieņu priežu meži un nabadzīgie āreņi)	Priede – 1 reizi ik pēc 2–3 gadiem, kopšana vajadzīga 2–3 reizes līdz kociņi pāraug viršus un zālaugu aizzēlumu.
Dms, Am, As, Km, Ks, Mrs, Gs, Nd., Pv (vidēji mitri, pārmitri mitri un meliorēti priežu, jauktu koku meži)	Priede, bērzs – 1 reizi gadā 3–5 gadu laikā; Egle – 1 reizi ik pēc 2 gadiem, pietiek ar 1–2 reizēm.
Vr., Gr (auglīgi jauktie/egļu meži)	Egle – 1 reizi ik pēc 2 gadiem (kopumā 1–2 reizes); Bērzs – 1 reizi gadā 3–5 gadu laikā.
Vrs, Grs, Ap, Kp (auglīgi egļu/ozolu meži)	Egle – 1–2 kopšanas reizes līdz pāraug zālaugu aizzēlumu; Ozols/osis – 1 reizi gadā 4–6 gadus pēc atjaunošanas.
Vrs, Grs (mitrie lapu koku meži)	Bērzs, melnalksnis – 1 vai 2 reizesgadā atkarībā no aizzēluma intensitātes, kopšana jāturpina 3–6 gadus.
Dd, Lk (pārmitrie meži)	Melnalksnis, bērzs – 1 reizi gadā, ja spēcīgs zālaugu aizzēlums – 2 reizes gadā; kopšana 3–5 gadu garumā.
Vr, Gr, Ap, Kp (auglīgie lapu koku meži)	Ozols, osis, kļava – 1 reizi gadā 4–6 gadu laikā; bieži nepieciešama vienlaidus kopšana, lai nodrošinātu gaismu.

Avoti: LVM “Meža kopšana” (definīcijas, instrumenti) un LVM kvalitātes prasības/instrukcija (konkrētie sliekšņi un izpildījuma veidi); VMD vadlīnijas par jaunaudžu kopšanas termiņiem un ierobežojumiem (pārveidots).

Tabula Nr. 4.1.7. Paliekošais koku skaits pēc audzes izkopšanas atkarībā no sugas un augstuma (tūkst.gab./ha)

Suga/augstums, m	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Priede	2300	2000	2000	1600	1400	1400	1100	1100	1100	1100	1000
Egle	1500	1400	1400	1300	1300	1300	1200	1200	1200	1200	1100
Mikstie l.k.	1800	1800	1800	1400	1400	1300	1300	1300	1300	1300	1100
Cietie l.k.	1500	1500	1500	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400	1400

Avoti: LVM “Kvalitātes prasības, jaunaudžu kopšanas izpildei”

Agrotehnikajā un jaunaudžu kopšanā jānodrošina tāds pats vēlamais un pieļaujамais koku sugu sastāvs kāds norādīts tabulā Nr. 4.1.3. “Meža atjaunošanā pieļaujамās sugas un atjaunošanas veidu prioritāšu klases”.

Tabula Nr. 4.1.8. Jaunaudžu kopšanas biežuma un prioritāšu klases

Mērķa suga	P	P	E	E	B	B	A/Pap	A/Pap	M	M	Ba/Bl	Ba/Bl	Oz/Os/Kl	Oz/Os/Kl
Izcelsme (mākslīga / dabiska)	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	1. M	2. D
Biežums (reizes gadā) / ilgums (gadi)	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	Biež./ilg.	3. Biež./ilg	4. Biež./ilg
Meža tips	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados	Reizes/Gados
Sl	1 / 2--4	1 / 2--4												
Mr	1- / 2--4	1 / 2--4												
Ln	1 / 2--4	1 / 2--4												
Dm	1 / 2--3	1 / 2--3	1 / 1--2	1 / 1--2	1--2 / 2-4	1--2 / 2-4	1 / 1--2	1 / 1--2					1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Vr			1 / 2--4	1 / 2--4	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5	1 / 1--2	1 / 1--2	1--2 / 3-5	1--2 / 2-4			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Gr			1 / 2--5	1 / 2--5	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5	1 / 1--3	1 / 1--3	1--2 / 3-5	1--2 / 2-4			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Gs	1 / 2--4	1- / 2--4												
Mrs	1 / 2--4	1 / 2--4												
Dms	1 / 2--5	1 / 2--5	1 / 1--2	1 / 1--2	1--2 / 2-4	1--2 / 2-4	1 / 1--2	1 / 1--2						
Vrs			1 / 2--5	1 / 2--5	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5	1 / 1--3	1 / 1--3	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Grs			1 / 2--5	1 / 2--5					1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Pv	1 / 2--4	1 / 2--4												
Nd	1 / 2--4	1 / 2--4	1 / 1--2	1 / 1--2	1--2 / 2-4	1--2 / 2-4								
Db					1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 3-5	1--2 / 3-5				
Lk									1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Av	1 / 2--4	1 / 2--4											1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Am	1 / 2--4	1--2 / 2--4												
As	1 / 2--5	2 / 2--5	1 / 2--4	1 / 2--4	1--2 / 2-4	1--2 / 2-4	1 / 1--2	1 / 1--2					1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Ap			1 / 2--5	1 / 2--5	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5	1 / 1--3	1 / 1--3	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6
Kv	1 / 2--4	1 / 2--4												
Km	1 / 2--4	1--2 / 2--4												
Ks	1 / 2--5	2 / 2--5	1 / 2--4	1 / 2--4	1--2 / 2-4	1--2 / 2-4	1 / 1--2	1 / 1--2						
Kp			1 / 2--5	1 / 2--5	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5	1 / 1--3	1 / 1--3	1--2 / 3-5	1--2 / 3-5			1--2 / 4--6	1--2 / 4--6

Prioritātes klase

- Pasākums ar augstāko prioritāti
- Pasākums ar vidēju prioritāti
- Pasākums ar zemu prioritāti

Neveic

4.2. Kopšanas un sanitārās cirtes

Meži, kas atrodas MP teritorijās, ir sadalīti 3 mežsaimnieciskajās zonās, atbilstoši militārajām, dabas aizsardzības un ilgtspējīgas mežsaimniecības prasībām.

Tabula Nr. 4.2.1. Mežsaimniecisko zonu sadalījums

Mežsaimnieciskās zonas Nr.	MP “Ādaži” (ha)	Ārpus MP (ha)	MP “Lāčusils” (ha)	MP “Meža-Mackeviči” (ha)	MP “Mežaine” (ha)	MP “Sēlija” (ha)	Kopā (ha)	%
1	10917		1477	1610	451	8034	22489	61,9
2	1716				100	581	2397	6,6
3	520	1987	1004	440	252	7252	11455	31,5
Kopā (ha)	13153	1987	2481	2050	803	15867	36341	100,0

Kopšanas cirte

Mežsaimnieciskā zona Nr. 1

Zonā Nr. 1 kopšanas cirtes neplāno militāro vajadzību dēļ (zonā notiek ļoti intensīvas apmācības, kaujas šaušana u.c.). Šajā zonā nav iespējams veikt plānveida mežizstrādi ierobežotās piekļuves dēļ. Nepieciešamības gadījumā, ņemot vērā militārās un dabas aizsardzības prasības, kopšanas cirti var veikt, attiecīgi samazinot plānoto ciršu apjomu citās zonās.

Mežsaimnieciskā zona Nr. 2

Zonā Nr. 2 kopšanas cirtes plāno visos meža tipos, izņemot Pv, Nd, Db, Lk. Kopšanas cirtes var plānot arī biotopos, ar VAMOIC Vides un poligonu pārvaldības departamenta Vides kvalitātes nodrošinājuma nodaļas vadītāja vai biotopa eksperta saskaņojumu un noteiktiem darbu veikšanas ierobežojumiem (var būt papildu prasības darba uzdevumā mežizstrādes veikšanai).

Mežsaimnieciskā zona Nr. 3

Zonā Nr. 3 kopšanas cirtes plāno visos meža tipos, izņemot Pv, Nd, Db, Lk. Kopšanas cirtes var plānot arī biotopos, ar VAMOIC Vides un poligonu pārvaldības departamenta Vides kvalitātes nodaļas vadītāja vai biotopa eksperta saskaņojumu un noteiktiem darbu veikšanas ierobežojumiem (var būt papildu prasības darba uzdevumā mežizstrādes veikšanai).

Veicot kopšanas cirtes MP teritorijās, mežaudzēs jā saglabā minimālais paliekošais šķērslaukums, kāds norādīts tabulā Nr. 4.2.2.. Veicot kopšanas cirti cirtmetu sasniegušā audzē, šķērslaukumu saglabā atbilstoši vispārējām normatīvu prasībām (MK noteikumi Nr.935 – Noteikumi par koku ciršanu mežā).

Tabula Nr. 4.2.2. Minimālais paliekošais šķērslaukums kopšanas cirtēs AM mežos

Koku vidējais augstums (m)	Valdošā koku suga					
	priede	egle un citi skuju koki, izņemot priedi	bērzs, liepa	apse, melnalksnis, baltalksnis, citi šajā pielikumā neminēti lapu koki	ozols, vīksna, goba, kļava, dižskābardis, skābardis	osis
	G _{min.}	G _{min.}	G _{min.}	G _{min.}	G _{min.}	G _{min.}
12	13	14	11	13	12	10
13	14	15	12	13	13	11
14	15	15	13	14	13	11
15	15	17	13	14	14	12
16	16	18	14	15	15	13
17	17	19	14	15	15	13
18	17	20	15	16	17	14
19	18	21	15	16	18	16
20	19	21	16	17	19	16
21	20	22	17	18	20	17
22	21	23	17	19	20	17
23	22	23	19	19	21	17
24	24	24	19	21	21	17
25	25	25	20	22	22	18
26	25	25	20	22	23	18
27	25	26	20	23	23	18
28	25	26	21	24	24	19
29	25	27	21	25	24	19
30	25	28	22	25	25	19
31	26	28	22	26	25	19
32	26	29	23	26	25	19
33	26	29	23	27	26	19
34	26	29	24	27	26	19
35 un vairāk	26	29	24	27	26	19

Prioritāri kopšanas cirtes veic:

1. Mākslīgi atjaunotās pirmās un otrās vecumklases skuju koku audzēs,
2. Pārbiezinātās audzēs (audzēs, kuru šķērslaukums pārsniedz minimālo šķērslaukumu par vismaz 8 vienībām) sausieņu un āreņu meža tipos.

Sanitārā cirte

Sanitārā cirte tiek veikta visās zonās atbilstoši nepieciešamībai. Egļu astoņzobu mizgrauža masveida savairošanās dēļ pēdējo piecu gadu laikā ievērojami bojātas egļu audzes. Jau vairākus gadus salīdzinoši lielos apjomos tiek cirstas gan sanitārās izlases cirtes, gan sanitārās kailcirtes, galvenokārt MP “Lāčusils” un MP “Meža Mackeviči”, un tuvākajā laikā arī MP “Sēlija” teritorijās, kur 2026. gadā plānots veikt sanitārās cirtes apmēram 100 ha platībā.

Sanitārās cirtes tiek cirstas, jo bojātās audzes laika gaitā zaudē stabilitāti un sabrūk, radot paaugstinātu ugunsbīstamu, kā arī pielūžņotu, nepārvaramu teritoriju, kas ir pretrunā ar teritoriju izmantošanas primāro mērķi.

4.3. Galvenā cirte

Galvenās cirtes AM mežos tiek plānotas un organizētas atbilstoši sadalījumam 3 mežsaimnieciskajās zonās (tabula Nr. 4.2.1.).

Mežsaimnieciskā zona Nr.1

Zonā Nr. 1 galveno cirti **neplāno** militāro prasību dēļ (zonā notiek ļoti intensīvas apmācības, kaujas šaušana u.c.), šajā zonā nav iespējams veikt plānveida mežizstrādi.

Mežsaimnieciskā zona Nr.2

Zonā Nr. 2 galveno cirti **plāno tikai izlases cirtes veidā** sekojošos meža tipos: Sl, Mr, Ln, Dm, Av, Am un As ārpus biotopiem.

Mežsaimnieciskā zona Nr.3

Zonā Nr. 3 galveno cirti izlases cirtes veidā plāno Sl, Mr, Ln, Dm, Av, Am, As meža tipos ārpus biotopiem. Izlases cirtes neplāno priežu audzēs, kuras vecākas par 140 gadiem. Izlases cirtē var veidot atvērumus 0,1—0,2 ha platībā, ne vairāk kā vienu šādu atvērumu cirtsma hektārā.

Zonā Nr. 3 galveno cirti kailcirtes veidā plāno visos meža tipos, izņemot Sl, Mr, Ln, Dm, As. Kailcirtes neplāno biotopos. Maksimālā kailcirtes platība ir 1,5 ha (ar izņēmumu, ka tā var būt lielāka, lai netiek atstāta nenocirsta nogabala vai nogabalu daļa, kura mazāka par 0,5 ha). Kailcirtes neplāno priežu audzēs, kuras vecākas par 140 gadiem, egļu audzēs, kuras vecākas par 120 gadiem, bērzu audzēs, kuras vecākas par 100 gadiem, melnalkšņu audzēs, kuras vecākas par 100 gadiem, un apšu audzēs, kuras vecākas par 80 gadiem.

Veicot galveno izlases cirti, visās AM teritorijās, mežaudzēs jā saglabā minimālais paliekošais šķērslaukums (Gkrit.), kāds norādīts tabulā Nr.4.3.1.

Tabula Nr. 4.3.1. Minimālais paliekošais šķērslaukums izlases cirtēs AM mežos

Koku vidējais augstums (m)	Valdošā koku suga					
	priede	egle un citi skuju koki, izņemot priedi	bērzs, liepa	apse, melnalksnis, baltalksnis, citi šajā pielikumā neminēti lapu koki	ozols, vīksna, goba, kļava, dižskābardis, skābardis	osis
	G _{krit.}	G _{krit.}	G _{krit.}	G _{krit.}	G _{krit.}	G _{krit.}
12	10	9	7	8	8	7
13	11	9	8	9	8	7
14	11	10	8	9	9	8
15	11	10	8	9	9	8
16	11	10	9	9	9	8
17	11	11	9	10	9	9
18	11	11	9	10	10	9
19	11	11	9	10	10	9
20	12	11	9	11	10	9
21	12	11	10	11	10	9
22	12	12	10	11	11	9
23	12	12	10	11	11	9
24	12	12	10	12	11	10
25	12	13	11	12	11	10
26	12	13	11	12	11	10
27	12	13	11	13	12	10
28	12	13	11	13	12	10
29	12	13	11	13	12	10
30	12	13	11	13	12	10
31	12	14	11	13	12	10
32	12	14	12	13	12	10
33	13	14	12	14	13	10
34	13	14	12	14	13	10
35 un vairāk	13	14	12	14	13	10

Tabula Nr.4.3.2. Mežsaimniecisko zonu ciršu plānošanas prasību apkopojums

Cirtes veids / Mežsaimnieciskā zona	Mežsaimnieciskā zona Nr. 1	Mežsaimnieciskā zona Nr. 2	Mežsaimnieciskā zona Nr. 3
Kopšanas cirtes	neplāno	Plāno visos MT izņemot Pv, Nd, Db,Lk; biotopos tikai ar biotopa eksperta saskaņojumu un papildus prasībām Gpaliekošais pēc tab. Nr.4.2.1	Plāno visos MT izņemot Pv, Nd,Db, Lk; biotopos tikai ar biotopa eksperta saskaņojumu un papildus prasībām Gpaliekošais pēc tab. Nr.4.2.1
Galvenā cirte - izlases cirte	neplāno	Plāno tikai Sl, Mr, Ln, Dm, Av, Am, As; neplāno biotopos un P audzēs >140gadi Gpaliekošais pēc tab. Nr.4.3.1	Plāno tikai Sl, Mr, Ln, Dm, Av, Am, As; neplāno biotopos un P audzēs >140gadi Gpaliekošais pēc tab. Nr.4.3.1
Galvenā cirte - kailcirte	neplāno	neplāno	Plāno visos MT izņemot Sl, Mr, Ln, Dm, Av, Am, As; neplāno P audzēs >140; E audzēs >120; B,M audzēs >100 un A audzēs >80 gadiem Gpaliekošais pēc tab. Nr.4.3.1

4.4. Ainavu cirte

Ņemot vērā AM mežu specifiku, ainavu cirte paredzēta ļoti minimālā apjomā. Viena no potenciāli iespējamajām teritorijām ir Oskara Kalpaka muzeja un piemiņas vietas „Airītes” piegulošās meža teritorijas.

4.5. Atmežošanas cirte

AM valdījuma mežos atmežošanas cirte jau vairāk nekā 10 gadus ir visbiežāk pielietotais (gan platības, gan izcirstā apjoma ziņā) cirtes veids. Atmežošana nepieciešama, lai veidotu jaunu infrastruktūru un militāro apmācību vietas. Intensīvāk atmežošanas cirtes ir veiktas, sākot no 2015. gada. Kopējā AM īpašumos atmežotā platība no 2015. gada līdz šim brīdim ir 765 ha. Tabulā Nr. 4.5.1. nav atspoguļotas MP “Sēlija” atmežotās platības. Pēc VAMOIC izsniegtajiem

pieprasījumiem, slēdzot ikreizēju vienošanos ar LVM, 2024. un 2025. gadā MP “Sēlija” veiktas liela apjoma atmežošanas cirtes, atmežojot vairāk nekā 610 ha meža un iegūstot aptuveni 115 000 m³ koksnes (izcirstana veikta, kad nekustamie īpašumi vēl bija LVM valdījumā).

Ņemot vērā šāda apjoma meža fonda samazināšanu atmežošanas ciršu veidā, līdz šim AM valdījumos galvenās cirtes netika veiktas. Arī turpmākajos 2-5 gados militārajos poligonos plānoti ļoti ievērojami infrastruktūras attīstības projekti, līdz ar to sagaidāms liels atmežošanas ciršu apjoms – aptuveni 2500 ha turklāt atmežojamo platību apjoms un izvietojums, turpmākajos gados var ievērojami mainīties.

Tas nozīmē arī ka AM valdījumā esošais meža fonds nākotnē samazināsies par vismaz 2500 ha.

Tabula Nr. 4.5.1. Izcirstie apjomi atmežošanas, bojāto koku un kopšanas cirtēs AM nekustamajos īpašumos pa gadiem

Gads	Atmežošanas cirtes ha	Atmežošanas cirtes m³	Izcirstais apjoms bojāto koku, kopšanas un citās cirtēs m³	Kopā izcirstais apjoms m³
2020	36,47	3538	236	3774
2021	12,21	2365	392	2757
2022	54,44	5182	2755	7937
2023	35,93	4810	1385	6195
2024	166,13	28202	12509	40711
2025	68,5	10809	13195	24004
Kopā ha/m³	373,68	54906	30472	85378

VAMOIC dati 01.12.2025.

Attēls Nr. 4.5.1. MP “Sēlija” (foto LVM)

4.6. Meža infrastruktūras uzturēšana un izveidošana

Ņemot vērā AM īpašumu primāro mērķi - militāro apmācību nodrošināšanu, meža infrastruktūras uzturēšana un atjaunošana ir ļoti nozīmīga. Tāpat jāņem vērā, ka īpašumi, it īpaši poligonos, ir ar palielinātu meža ugunsbīstamības risku, līdz ar to labi uzturēta infrastruktūra — atjaunotas, izplautas meliorācijas trases, no krūmiem attīrītas autoceļu joslas, koptas robežstigas un kvartālstigas, izveidotas un uzturētas meža ugunsdrošības ūdensņemšanas vietas kalpo kā preventīvie pasākumi risku samazināšanā.

Pastiprināta uzmanība poligonos ir pievēršama autoceļu uzturēšanai un laicīgai bojājumu novēršanai. Ņemot vērā specifisko un intensīvo autoceļu izmantošanu ar dažāda veida militāro transportu (it īpaši lielu militāro mācību laikā) un to, ka apmācības tiek veiktas jebkuros laikapstākļos, autoceļiem ir palielināts bojājumu apjoms. Katru gadu kopā vismaz 3000 m³ minerālmateriālu (grants, dolomīta šķembas) tiek izmantoti, lai novērstu radītos bojājumus un nostiprinātu brauktuves. Poligonu autoceļu planēšanas darbi tiek veikti pēc nepieciešamības vismaz 2-3 reizes sezonā. Līdz šim nav plānoti un veikti ceļu pārbūves darbi, izņēmums ir 20 km ceļu pārbūve MP “Ādaži”, kuru plānots pabeigt 2026. gada nogalē.

Tāpat liela uzmanība tiek veltīta meliorācijas sistēmu pārbūvei, kas nodrošina labāku teritorijas izmantošanu militārajām apmācībām (mežs kļūst sausāks, un tiek iebūvētas papildu caurtekas grāvju šķērsošanai), vienlaikus uzlabojas meža ugunsdrošība un mežaudžu produktivitāte. Pēdējos gados pārbūvētas meliorācijas sistēmas vairāk nekā 35 kilometru kopgarumā. Tuvākajos gados plānots pārbūvēt vēl aptuveni 200 km meliorācijas sistēmu, tajā skaitā MP “Sēlija”.

Attēls Nr. 4.6.1. Mineralizētā josla MP “Ādaži” (VAMOIC foto)

5. Plānotie ciršanas apjomi, tāme

Tabula Nr.5.1. Militārajos poligonos no 2026. līdz 2029. gadam projektēto atmežošanas ciršu platība hektāros pa valdošajām sugām

MP	MP “Lāčusils”	MP “Meža Mackeviči”	MP “Sēlija”	Kopā MP
Valdošā suga	Atmežojamā platība ha	Atmežojamā platība ha	Atmežojamā platība ha	Atmežojamā platība ha
Apse			16,8	16,8
Baltalksnis			3	3
Bērzs	18,1	22,9	272,7	313,8
Egle	28,8	20,5	350,7	400
Lapegle			3,7	3,7
Melnalksnis			89,5	89,5
Priede	7,5	70,4	416,5	494,4
Kopā	54,4	113,8	1152,8	1321

MVR 01.12.2025.

Tabula Nr.5.2. Militārajos poligonos no 2026. līdz 2029. gadam projektētā atmežošanas cirtēs izcērtamā krāja kubikmetros pa valdošajām sugām

MP	MP “Lāčusils”	MP “Meža Mackeviči”	MP “Sēlija”	MP Kopā
Valdošā suga	Krāja pa sugām m ³	Krāja pa sugām m ³	Krāja pa sugām m ³	Krāja pa sugām m ³
Apse			3608	3608
Baltalksnis			641	641
Bērzs	2567	3158	48486	54210
Egle	5260	4217	102559	112036
Lapegle			1496	1496
Melnalksnis			22207	22207
Priede	2431	14573	96752	113756
Kopā	10257	21948	275749	307954

Plānoto atmežošanas ciršu nogabalu saraksts glabājas VAMOIC un pieejams pēc pieprasījuma.

Galvenās un kopšanas cirtes tāme un paredzamie ciršanas apjomi 2026.–2036. gadam

Tabula Nr. 5.3. Galvenās un kopšanas cirtes apjomi 2026.–2030. gadam

Cirtes veids	Platība (ha)	Likvidā krāja (m ³)
Kailcirte pēc caurmēra	50,9	17235
Kopšanas cirte pēc šķērslaukuma	1670,8	132886
Izlasses cirte	401,6	87163
Kailcirte pēc vecuma	586,3	151702
Kopā		388986

Tabula Nr. 5.4. Galvenās un kopšanas cirtes apjomi 2031.–2036. gadam

Periods	2031-2036	Platība (ha)	Likvidā krāja (m ³)
Kailcirte pēc caurmēra		471,6	149884
Kopšanas cirte pēc šķērslaukuma		788	46401
Izlasses cirte		596	115670
Kailcirte pēc vecuma		42,5	13542
Kopā			325497

Galvenās un kopšanas ciršu apjomi aprēķināti izmantojot Moisejeva algoritmu, atbilstoši AM mežos noteiktajam mežsaimnieciskajam zonējumam. **Nemot vērā paredzamo ļoti lielo atmežošanas ciršu apjomu no 2026. līdz 2030. gadam, ko plānots veikt vismaz 1321 ha platībā ar aptuveno izcērtamo krāju 308 tūkst./m³, pirmajā piecgadē aprēķināto galvenās cirtes apjomu nolemts neizmantot.**

Plānoto kopšanas ciršu un galvenās cirtes - izlasses ciršu un kailciršu nogabalu saraksts glabājas VAMOIC un pieejams pēc pieprasījuma.

6. Medību saimniecība

Medību tiesību lietotāji

Medības ir neatņemama meža apsaimniekošanas sastāvdaļa. Šobrīd tiesības medīt AM mežos ir 17 mednieku biedrībām.

Medību kolektīvu uzdevums ir nodrošināt medijamo dzīvnieku skaita regulēšanu atbilstoši noteiktajam limitam, kas savukārt nodrošina iespēju veiksmīgi īstenot tādus mežsaimnieciskos pasākumus kā meža atjaunošana un jaunaudžu kopšana, ļauj uzturēt labā stāvoklī meža infrastruktūru – autoceļus un meliorācijas sistēmas, kā arī netraucēti ļauj mežu teritorijā īstenot militāro apmācību vajadzības. Lai teritorijas varētu pilnvērtīgi izmantot militārajām apmācībām,

īpašu vērību jāpievērš bebru populācijas regulēšanai, nepieļaujot meža infrastruktūras, kā arī mežaudžu bojājumus.

Veicot izvērtējumu, medību tiesības būtu medību tiesību lietotājiem jānodod visās teritorijās, kur tas ir iespējams un nepieciešams, netraucējot militāro funkciju veikšanai.

Tabula Nr. 6.1. Medību iecirkņos reģistrēto platību apjoms

Kopā ha	Reģistrēta medību iecirkņos ha	Nav reģistrēta medību iecirkņos ha	Nav reģistrēta medību iecirkņos %
36340,98	30869,56	5471,42	15,1

VAMOIC dati 01.12.2025.

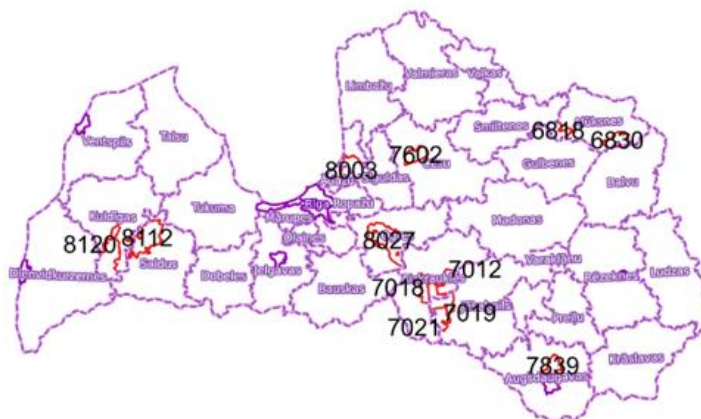
Medību iecirkņi nav reģistrēti 5471,42 ha lielā platībā, jeb 15,1 % no visas apmedījamās platības (tabula Nr.6.1.). Daļa no šīm teritorijām ir nelieli atsevišķi īpašumi, kuros medību veikšana nav nepieciešama, tomēr kopumā tas, ka daļā platības nav piesaistīti medību tiesību lietotāji, vērtējams negatīvi, un turpmāk pēc iespējas jānovērš.

Medījamie dzīvnieki

Medījamo dzīvnieku skaita vērtējuma dati un skaita dinamika attēlota atbilstoši VMD medījamo dzīvnieku uzskaites vienībām, kurās ietilpst lielākie AM valdījumā esošie meža masīvi. Pilsētu teritorijā medījamo dzīvnieku skaita vērtējumu neveic, un atsevišķu AM valdījumā esošu mazāku kadastra vienību iekļaušana analīzē nav nepieciešama.

Medījamo dzīvnieku blīvuma sadalījums pa uzskaites vienībām pēc VMD 2025. gada uzskaites datiem

Medījamo dzīvnieku uzskaites vienību izvietojuma shēma

Attēls Nr. 6.1.

Tabula Nr. 6.2. **Medījamo dzīvnieku uzskaitē 2024./2025. gada medību sezonā**

Uzskaites vienība Nr.	Alnis uz 1000 ha	Staltbriedis uz 1000 ha	Stirna uz 1000 ha	Mežacūka uz 1000 ha
6818	11,1	17,7	15,3	4,1
6830	5,2	14,2	10,3	0,5
7011	4,3	21,5	35,3	2,8
7012	7,9	33,7	39,0	8,4
7018	4,5	31,3	52,0	3,4
7019	1,8	14,4	58,0	5,2
7021	3,6	17,3	65,7	4,6
7602	1,7	46,0	51,7	10,3
7839	3,3	13,1	81,2	4,0
8003	4,3	2,6	52,4	2,1
8027	6,5	17,5	82,3	6,8
8112	2,9	32,6	35,1	3,8
8120	2,3	56,5	33,0	2,4

7. Meža apsaimniekošanas darbību ietekme uz meža resursu stāvokli, vides un sociālajām jomām

Militāro poligonu izveide un attīstība ir lieli infrastruktūras būvniecības projekti, kas ietekmē reģionu tautsaimniecību. Poligonu infrastruktūras un militāro bāzu izveide un to turpmākā darbība rada jaunas darba vietas gan būvniecībā, gan tehniskajā apkalpošanā, loģistikā un citās nozarēs. Lielāka cilvēku plūsma rada pieprasījumu pēc papildu pakalpojumiem un pozitīvi ietekmē tirgus dinamiku. Vietējie uzņēmēji var attīstīt ēdināšanas, izmitināšanas, transporta un citus pakalpojumus. Tas savukārt rosina vietējās pašvaldības uzlabot transporta savienojumus, ceļu stāvokli un sociālo infrastruktūru. Pie negatīvās ietekmes minams tas, ka MP teritorija kļūst praktiski nepieejama rekreācijai un tādām tradicionālām aktivitātēm kā sēņošana un ogošana.

Mezsaimniecības jomā tuvākajos gados paredzams dažādu darbu apjoma palielinājums, īpaši MP "Sēlija", kur plānotas gan apjomīgas atmežošanas cirtes, gan atjaunojami vairāk nekā tūkstoši ha izcirtumu, gan kopjami ap 3,5 tūkstoši ha jaunaudzes. Ja mežistrādē parasti iesaistīti lielāki komersanti, kas pārstāvēti visā Latvijā, tad meža atjaunošanā, jaunaudžu un agrotehniskajā kopšanā, kā arī jaunaudžu aizsardzībā pakalpojumus parasti sniedz nelieli vietējie uzņēmēji. Kopumā var secināt, ka mežu atrašanās AM valdījumā daļēji negatīvi ietekmē tikai vienu no meža sociālajām funkcijām – rekreācijas iespēju, jo teritorijās tiek saglabāta iespēja medīt, pārējās meža sociālās un sociāli ekonomiskās funkcijas saglabājas vai tiek ierobežotas tikai daļēji.

8. Sabiedrības līdzdalība

Visi šajā meža apsaimniekošanas plānā iekļautie AM nekustamie īpašumi atbilstoši Nacionālo bruņoto spēku likuma un uz tā pamata izdoto MK noteikumu prasībām ir klasificējami kā militārie objekti, jo ir AM valdījumā vai īpašumā esoši nekustamie īpašumi, kuri nodoti lietošanā NBS, lai pildītu Nacionālo bruņoto spēku likumā noteiktos uzdevumus. Atbilstoši šim likumam, personai aizliegts bez atļaujas iekļūt militārajā objektā. Kā arī nekustamie īpašumi atbilstoši MK 2017.gada 2. septembra noteikumiem Nr. 538 "Noteikumi par militāro objektu apzīmēšanai lietojamo informatīvo zīmi" tiek atbilstoši dabā marķēti, tajā skaitā daļā gadījumu norādot uz konkrētajā militārajā objektā notiekošo militāro darbību potenciālo bīstamību cilvēka dzīvībai un veselībai. Ņemot vērā augstāk minēto, sabiedrības līdzdalība šī meža apsaimniekošanas plāna izstrādē militārajās teritorijās netiek paredzēta.

Militārajos objektos pēc ikreizējas un iepriekšējas saskaņošanas ar MP vadību notiek šādi limitēti sabiedrības iesaistes pasākumi:

1. Dažādu vides un zinātnisko pētījumu veikšana, tajā skaitā Latvijas ornitoloģijas biedrības, mežzinātnes institūta "Silava", Latvijas Universitātes un citu izglītības un zinātnes institūciju pētījumi.

2. Lielākajā daļā no poligonu teritorijām tiek veiktas medības, kas ir arī kā atbalsts vietējās sabiedrības tradicionālajai nodarbei.
3. Dažādu šaušanas sacensību veikšana.
4. Sadarbība ar biškopjiem, dravu izvietošana.